

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 13 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:

IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az új esztendő

küszöbén búcsúznunk kell a rendkívüli eseményekben gazdag, első királyunk, Szent István kilencszázéves jubileumi évétől, amely meghozta egy millió magyar testvérünk felszabadulását és országunkba való beolvadását. Meghozta fővárosunkba a világ katolikusainak eucharisztikus világkongresszusát. E rendkívüli események idegenforgalmunkat némileg elősegítették.

Az idegenforgalmon kívül szaporította vendéglátó üzemeink bevételét az elmúlt év jó búzatermése és annak minisztériumunk által fenntartott jó ára, mert a gazda zsebéből a pénz egyrésze az iparshoz és kereskedőhöz került, aminek jótékony hatását megérezte a vendéglátó ipar is.

Meg kell emlékeznünk a kisipar érdekében tett szociális intézkedésekről is. Így a minisztérium a Magyar Nemzeti Bank útján tízmillió pengő összeget folyósított a kisemberek hitellel való támogatására. Ez az összeg a mezőgazdasággal, kisiparral és kiskereskedelemmel foglalkozók minél szélesebb rétegeinek boldogulását mozdítja elő. Gondoskodtak arról is, hogy a kölcsönök segítségével lehetővé tétessék más forrásokból további fedezetnek az egyes célokra való igénybevétele. Végeredményben tehát a tízmillió többszörösen fog szociális hitelre szolgálni. A bankszerű fedezettel nem bíró kisiparosok a kereskedelmi és iparkamaránál, valamint az akciót lebonyolító hitelintézeteknél igényelhetik a kölcsönt. A bankszerű fedezettel rendelkező iparosok pedig az Iparosok Országos Központi Hitelszövetkezeténél, a Budapesti Kisipari Hitelintézetnél és a Nem-

zeti Hitelintézetnél vehetik azt igénybe. A többgyermekes igénylők előnyben részesülnek.

A kormány sokat segített az ipari alkalmazottak szociális helyzetén a munkaidő szabályozása, a fizetéses szabadság törvényes biztosítása és a családi munkabér bevezetése által.

A miniszterelnök úr által kilátásba helyezett gazdasági reformok megvalósítása az új évre maradt. Ezek gazdasági téren indulnak meg, ami a vendéglátó ipar további boldogulását fogja szolgálni.

Mindezek után az egész vendéglátó iparnak boldog újévet kívánunk!

Életbe lépett az új vigalmi adó.

A belügyminiszter jóváhagyta az új vigalmi adó rendeletét.

A polgármester most intézkedett a jóváhagyott új vigalmi adó szabályrendelet életbeléptetése iránt, ami január 1-i hatállyal fog megtörténni. Az új szabályrendelet értelmében mentesek a vigalmi adó alól az intézetek, egyesületek, egyházközségek és iskolák által rendezett tudományos, közművelődési, nemzetvédelmi vagy oktatási célokat szolgáló előadások, hangversenyek, kiállítások, továbbá az amatőr sportversenyeknek és mérkőzéseknek, az állami színtársulatok saját helyiségeiben tartott előadásainak, a főváros és intézményei által rendezett előadásoknak, hangversenyeknek, kiállításoknak látogatói, hallgatói.

A különböző vigalmi adótételek a következők: Kártya után a beszedett kártyapénz 25%-át kell vigalmi adóra lefizetni.

Bálokon, táncvigalmakon, önálló táncelőadásokon a belépődíj 10 százaléka, premier mozgósínházakban 400 személy befogadóképességű 5 százalék, azon felül 6 százalék, másodhetes filmszínházakban 600 személy befogadóképességű 4 százalék, azon felül 5 százalék; ügét- és lóversenyeken 4 százalékos, professzionista futballmérkőzésekben 3 százalék; a magánszínházak fél-százalék vigalmi adót fizetnek, de idegen nyelvű vagy felemelt helyáru előadások esetén 5 százalékos, hangversenyeken 4 százalék, külföldi művész fellépése esetén 5 százalék a vigalmi adó.

Minden más előadásnál a belépőjegyek után ugyancsak 5 százalék vigalmi adót kell leróni, kivéve a mulatóhelyeket, ahol a vigalmi adó

tekintet nélkül a belépődíj nagyságára, személyenkint 50 fillér.

A mozik május 1-től szeptember 30-ig terjedő idő alatt, amely a filmszínházaknál a holt szezon, az előbb említett vigalmi adó százalékának csak a felét fizetik. Olyan szórakozó helyeken, ahol belépődíj nincs, ellenben a ruhatár vagy a műsor kötelező, a felszámított díjak 5 százalékát kell fizetni vigalmi adó címén. Aki a szórakozó helyeken belépődíjat nem fizet, illetve szabadjeggyel léphet be, a vigalmi adót mégis köteles megfizetni, mégpedig a legmagasabb belépődíj alapján számított összeg után.

Olyan szórakozó helyeken, ahol belépődíj nincs, de zene játszik, szintén kötelező a vigalmi adó, mégpedig kávéházban, vendéglőben, korcsmában és más cigányzenés helyeken személyenkint 4 fillér, más zenekar közreműködése esetén nyolc fillér, olyan helyeken pedig, ahol a közönség táncolhat, személyenkint 24 fillér.

Szikvízkészítésre szóló iparendedélyek számának korlátozása. Abban a községben, melyben a lélekszám a 7000-et meg nem haladja, szikvízkészítésre csak egy iparendedély adható ki. A szerzett jog elismerése azonban maga után vonhatja azt, hogy egyes, 7000-et meg nem haladó lakosú helyiségekben szikvízkészítésre jelenleg egynél több iparendedély van kiadva, a fenntartott üzemek száma az engedélyezhető üzemek számánál bizonyos időn át nagyobb. Ez a helyzet azonban csak addig áll fenn, míg a létszámfeletti üzemre szóló iparendedély alapján a szerzett jog birtokosa gyakorolja az ipart. — (28.891/1938. Ip. M.)

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁNUNK ELŐFIZETŐINKNEK HIRDETŐINKNEK ÉS ÜZLETFELEINKNEK VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Az iparigazolványok és az iparendélyek kiadásának ideiglenes felfüggesztéséről szóló 5850/1938. M. E. sz. rendelet magyarázata.

A m. kir. iparügyi miniszter fenti tárgyban 32.395/1938. szám alatt az alábbi leiratot intézte valamennyi másodfokú iparhatósághoz.

Az egyik elsőfokú iparhatóság kérdést intézett hozzám, hogy az iparigazolványok és az iparendélyek kiadásának ideiglenes felfüggesztése

Boldog újévet kíván

TÖRLEY

tárgyában kiadott 5850/1938. M. E. számú rendelet rendelkezéseire figyelemmel, az üzletkörnek más iparra való kiterjesztésére irányuló kérelmeket miként kell elintézni.

Tájékoztul és az elsőfokú iparhatóságok megfelelő utasítása végett úgyis mint m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a következőket közlöm:

Abban az esetben, ha az üzletkör kiterjesztéséhez új iparigazolványra nincsen szükség (1922 :XII t.-c. 15. §-ának második bekezdése), az üzletkör

Boldog újévet
kíván

igen tisztelt üzletfeleink

Dreher Haggenmacher R.-T.
Budapest

kiterjesztésének az említett rendelet szempontjából nincsen akadálya. Alkalmazni kell azonban az említett rendelet rendelkezéseit, ha az üzletkör kiterjesztéséhez új iparigazolvány vagy iparendély szükséges (1922 :XII. t.-c. 15. §-ának utolsó bekezdése, stb.). Utóbbi esetben tehát az iparos (kereskedő) üzletkörét csak akkor terjesztheti ki, ha az illetékes miniszternek az említett rendelet 2. §-a szerint kiadott engedélye alapján iparigazolványt, illetőleg iparendélyt kapott.

Végül megjegyzem, hogy abban az esetben, ha az üzletkörét kiterjeszteni kívánó iparos az 1922 : XII. t.-c. 24. §-a alapján képesítésének kérdésében terjeszt elő kérelmet, ezt a kérelmet magától értendő az említett rendelet rendelkezésére tekintet nélkül el kell intézni, de az iparhatóság, ha a kérelemre az 1922 : XII. t.-c. 24.

ALAPÍTVÁ: 1836. CENTENNÁRIUM: 1936.

KOSSUCH JÁNOS

Budapest, IX., Vámház-körút 5.

Telefon: 387-141

Üveg-, porcellán- és tűzálló-edények, mindennemű vendéglői és szállodai edény. Dísz tárgyak, üveg- és porcellánkészletek. Üzleti tálak. Ajkai üvegyárának budapesti főlerakata.

Védjegy: „Magyar Kristály”.

§-ának a) pontja alapján a szakképzettség igazolását el is engedi, magát az iparigazolványt (iparendélyt) csak az illetékes miniszter engedélyével adhatja ki.

MI UJSÁG?

A sajtókamara előkészítésére kapott megbízatása alól Traeger Ernő miniszteri osztályfőnököt a miniszterelnök felmentette és miniszteri biztossá dr. vitéz Kolosváry Boreza Mihály miniszteri tanácsost, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetőjét nevezte ki. Ugyanó lett a felvételi

Boldog újévet kíván
igen tisztelt üzletfeleink

a Kőbányai Polgári Serfőző, Szt. István
Tápszerművek R.-T., Budapest

bizottság elnöke, a bizottság új tagjai pedig: dr. Dulin Elek miniszteri osztálytanácsos, a sajtó-főnök helyettese és dr. Ullein-Reviczky Antal konzul, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője. A lapok személyzetére vonatkozóan megállapított rendelkezések végrehajtására dr. Kultsár István miniszteri tanácsost, miniszteri biztossá nevezték ki.

Vendéglőnek alkalmas

3×2 és 2×1 szobás ház, nagy udvarral, kedvező fizetési feltétellel eladó a 17-es laktanya mellett Székesfehérváron.
Cím: özv. Gaál Imréné, Székesfehérvár, Gróf Károlyi József-útca 4.

Rosta János tanácsnok kiténtetése. A fővárosi közéleti tanácsnoka szolgálati érdemeiért legfelsőbb helyről a gazdasági főtanácsosi címet kapta. Örömmel értesült a vendéglátó ipar e kiténtetéséről, mert az új főtanácsos rendkívüli szorgalommal és rátermettséggel látja el az egy milliós lakosságú főváros élelmezésének nehéz feladatát.

Illyefalvi I. Lajos, a székesfőváros statisztikai hivatal igazgatója a minap igen értékes előadást tartott Budapest gazdasági jelentőségéről. Statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a főváros ha-

Légvédelmi redőnyök légfűtések kályhák

PASCHKA ÉS TÁRSA

Budapest, V., Mária Valéria-u. 10. sz.

Telefonszám: 182-041

Alapítva: 1886

Boldog újévet kíván

i. t. üzletfeleink

Popper
Borpincészet R.-T.

Budapest—Kőbánya, Előd ucca 8. sz.

talmas kereskedelmi, hitel- és forgalmi szervezetei a vidékről felkerült mezőgazdasági termékek kivételének legfontosabb tényezői. A főváros fogyasztás szempontjából annyit jelent a vidéki termelők számára, mint a többi városok együttvéve. A statisztikai előadás beigazolta, hogy Budapest főváros milyen fontos szerepet tölt be az ország termelése szempontjából. A nagyszerű előadás a statisztikával bizonyította, hogy fővárosunk a legjobb piaca a magyar őstermelésnek.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete felhívást bocsátott ki a forgalmi adó-közösség tagjaihoz, amely a többi között így szól:

Igen tisztelt megrendelőinek,
üzletfeleink

boldog újévet kíván

HAUER REZSŐ, CUKRÁSZ
Budapest, VIII., Rákóczi-út 49.

Azok a hátralékos tagtársaink, akiket külön levélben hívtunk föl hátralékuk rendezésére és amennyiben ezen fölhívásunknak nem tettek eleget — a folyó 1939. évi közösségünknek nem tagjai. A kihagyott tagok forgalmi adóztatásuk nyilván tartása és ellenőrzése céljából azonnal jelentkezzenek az illetékes kerületi forgalmi adóhivatalnál: nehogy annak elmulasztása miatt megbírságot jának. Itt említjük meg, hogy a legutóbbi elől-

Gschwindt -féle

Aquae vitae
és egyéb likörkülönlegességek,
főzelék- és gyümölcskonzervek

jársági ülésen Holub Rezső elnök bejelentette, hogy a müncheni értekezleten résztvevő nagyhatalmak képviselőit az ipartestület levélben üdvözölte és hogy Vinci olasz nagykövet úr november 30-án kelt levelében arról értesítette ipartestületünket, hogy a Duce üdvözlésünket megkapta és megbízta őt, hogy nevében megköszönje a magyar szállodások és vendéglősök részéről kifejezett üdvözlést.

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Boldog
újévet
kíván

Meinl Gyula
kávébehozatali r.-t.

Boldog
újévet
kíván

Meinl Gyula
csokoládégyára r.-t.

Boldog
újévet
kíván

Meinl Gyula
r.-t. Igazgatósága

Borpiac a karácsonyi ünnepek alatt igen nagy forgalmat bonyolított le, főleg a felszabadult vidékek felé. Az árak meglehetősen magasak voltak. Az export Németország irányában igen élénken folyt. A német exportőrök megkapták az 1938-ban még hátralékos, le nem szállított kontingenseket, amelyeket azután a magyar exportőrök mind leszállították. Midőn kimerültek a múlt évben esedékes borkontingensek, a német hatóságok a birodalom kereskedőinek már az 1939. év januárjára esedékes borkontingenseinek lehívására is adtak engedélyeket. Így történt, hogy még decemberben megkezdődött az 1939. évi borkivitel.

Nemzetközi borszótár. A közelmúltban Párisban ülést tartott a Nemzetközi Borhivatal. Az ülésen Németország, Franciaország, Spanyolország, Portugália, Olaszország, Amerika, Luxemburg és Magyarország képviselőin kívül a borimportáló államok megbízottjai is megjelentek.

LITKE PEZSGÓ COCTAIL

Az ülés célja egy nemzetközi bortermelő szótár készítése volt. Az ülésen a termelés, a borkezelés és a borfogyasztás egyéb időszerű kérdéseit is megtárgyalták. A legközelebbi ülést jövő évben Drezdában tartják.

Európa idegenforgalma. Európa jelentősebb idegenforgalmi országainak 1938. évi idegenforgalmi mérlege súlyos veszteséggel zárul. Svájcban a külföldi látogatók eltöltött éjszakáinak száma 9·2 százalékkal esett vissza. Németországban a belső forgalom fokozatosan emelkedő irányzatot mutat, de a külföldről származó forgalomban elég jelentős a visszaesés. Még rosszabb a

Elismerten a legjobb FIUMEI kávé, tea

Fiumei Kávébehozatali Társaság
Központ: V, Gresham-palota. Telefon: 185-939

helyzet a volt Ausztriában, ahol a külföldiek eltöltött éjszakái júliusban 51, augusztusban 52 százalékkal csökkentek. Olaszországot sem kerülte el a külföldi forgalom lemorzsolódásának jelensége. A belga idegenforgalom az 1937. évi rendkívüli kedvezőtlen eredményeket sem tudta megtartani. Angliában is hónapról-hónapra rosszabbodott a helyzet. Franciaországban az egyetlen ország, ahol az idén idegenforgalmi fellendülés volt. Az idegenforgalom nemcsak a tavalyi világhiálítási év eredményeit múlta felül, hanem elérte az 1927/28. évek nyári évadjának konjunkturalis jellegű forgalmát is. A magyar idegenforgalom nagyméretű visszaesését még az eucharisztikus világkongresszus és a Szent István évnek

világviszonylatban is kiemelkedő ünnepi eseményei sem ellensúlyozták. A tavaly még virágzó eseh idegenforgalom pedig a minimumra zsugorodott össze.

Kecskemét város statisztikai hivatala most állította össze az idei gyümölcs- és zöldségexport kimutatását, mely szerint Kecskemét összkivitele 113.010·58 mázsa volt a múlt évi 134.258·11 mázsával szemben. Kevesebb volt a kivitel kajszinbarackból, eperből, ribizliből, cseresznyéből, meggyből, szőlőből, birsalmából, dióból, paradicsomból, zöldpaprikából s zöldborsóból, uborkából és tökből. Őszibarackban, egresben, almában, körtében, szilvában, sárgadinnyében, görögdiannyében, zöldbabban és zöld tengeriben

**Bárhova megy, bármerre jár,
Minden lében WELLNER kanál.**

**Nincsen olyan ház vagy villa,
Hol nem volna WELLNER villa.**

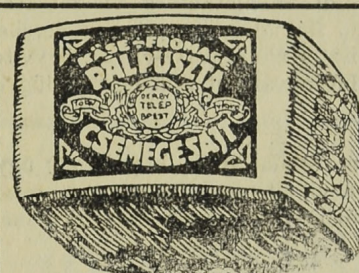
**Nem reszel, nyiszál, nem vés,
Hanem vág a WELLNER kés.**

WELLNER ALPACCA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Honvéd-utca 16. szám
Telefon: 119—633

viszont az idei kivitel az elmúlt évhez képest emelkedést mutat. A kecskeméti gyümölcs és zöldség legnagyobb felvevőpiaca Németország.

Kassai vetőmagvizsgáló állomás. Budapest, december 31. A földművelésügyi miniszter a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területek egyesítésével kapcsolatban elrendelte a kassai vetőmagvizsgáló állomás működésbehelyezését. A kassai vetőmagvizsgáló állomás működési területül Abauj-Torna, Gömör-Kishont, Borsod, Zemplén, Ung, Szatmár, Szabolcs, Hajdú vármegyék, Bereg és Ugocea közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék, valamint Kassa, Miskolc és Debrecen városok területét állapította meg. Az ország egyéb területe a budapesti vetőmagvizsgáló állomás működési köréhez tartozik. Az újonnan működésbe helyezett vetőmagvizsgáló állomás a budapesti vetőmagvizsgáló állomás működésére érvényben levő törvényes rendelkezések alapján látja el hivatalát.

Garantált teljes zsirtartalmú
sajtjaink
mindenütt beszerezhetők:
Palusztasajt,
Derby-sajt, Romadour, Imperlál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297—970

Értelmiségi bejelentés. Minden munkaadó, aki iparüzéssel kapcsolatban értelmiségi munkakörű alkalmazottat (tisztviselőt, szabászt, állandó fizetésű, vagy iparigazolványos ügynököt), vagy nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott oly alkalmazottat tart, aki a középiskola, vagy a középfokú iskola negyedik osztályát (polgári iskola) elvégezte, vagy ha ennél magasabb iskolai végzettsége van (tanonc, segéd, kifutó), a kerület előjáróságán kapható XIII. sz. úrlapon, az 1938 február 28-iki állapotnak megfelelően 1938 július 31-ig bejelentését megtenni köteles volt, függetlenül attól, hogy hány alkalmazottat tartott. A bejelentést az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosának (V., Klotild-utca 10/c.) kell, illetve kellett megtenni.

Azok az iparosok, akik iparuk üzését 1938 április elseje után kezdték meg, e bejelentési kötelezettségnek szintén eleget kell hogy tegyenek,

Ecetes bort veszünk minden mennyiségben,
minta szerint. SEIDNER, Budapest, VII., Hársfa-utca 28

ugyancsak a XIII. sz. úrlapon és azt az állapotot kell feltüntetni, mégpedig külön-külön, amely az iparüzés megkezdésének időpontjában fennállott.

Ha a már eszközölt bejelentés óta a bejelentésre köteles alkalmazottak tekintetében változás állott be, vagy értelmiségi munkakörből fizikai munkát végző munkakörbe került át az alkalmazott, avagy megfordítva, vagy ha új alkalmazottat vettek fel, aki szintén bejelentésre köteles, a változást szintén be kell jelenteni, mégpedig a XIV. számú úrlapon.

Ezt a bejelentést első ízben 1939 január 31-iki napjának megfelelő adatokat feltüntetve tartalommal 1939 február 15-ig kell bejelenteni. A további változásokat pedig minden év augusztus 15-ig a július 31-iki és február 15-ig a január 31-iki állapotnak megfelelően kell ugyancsak a XIV. sz. úrlapon megtenni. (4350/1938. M. E. 10. §.)

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1—425—04

Takarék-Asztaltársaságok felszerelése

több mint 25 éve legolcsóbban kapható

Kóródi Mihály papírüzletében

Budapest, IX., Mester-utca 21.

Telefon: 134-144

Telefon- vagy postai megrendelések gyors elintézése.

Betétkönyv, puha kötés ..... P —04
Betétkönyv, kemény kötés ..... P —06
Főkönyv, nagyalakú, 50 tagnak .... P 2·20
Napló, nagyalakú, 100 tagnak ..... P 3·60
Napló, kisalakú, 50 tagnak ..... P 1·20
Pénztár (ellenőrző) könyv ..... P —90
Meghívó összejövételre ..... P —01
Pénzesboríték végelszámoláshoz .... P —02

Visszacsatolt felvidéki területen működő vállalatokhoz felügyelő kirendelése.

9710/1938. M. E. sz. A m. kir. minisztérium a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeknek az országgal egyesítéséről szóló 1938 : XXXIV. t.-c. 4. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §.

A m. kir. minisztérium olyan hitelügyi, ipari, kereskedelmi vagy más gazdasági vállalathoz, amelynek székhelye a visszacsatolt területen van, úgyszintén külföldi vállalatnak a visszacsatolt területen működő fiókjához vagy képviselőjéhez az illetékes miniszter előterjesztésére az ügyvitel ellenőrzése céljából a vállalat költségére felügyelőt rendelhet ki.

2. §.

A felügyelő a vállalat (fiók, képviselő) ügyvitelét abból a célból ellenőrzi, hogy az az ország közgazdasági, közhitelt és egyéb közérdekeinek megfelelő-e.

3. §.

A felügyelőnek be kell jelenteni minden olyan jogügyletet vagy tervbe vett intézkedést, amely a 2. §-ban megjelölt érdekek szempontjából fontos. Fontosnak kell tekinteni minden olyan ügyletet vagy intézkedést is, amelynek tárgya a vállalat szempontjából legalább 3000 pengő vagyoni értékű. Az ilyen ügylethez vagy intézkedéshez a felügyelő jóváhagyása szükséges, a jóváhagyás nélkül kötött ügylet vagy tett intézkedés érvénytelen. A felügyelő döntéséről a vállalatot a közléstől számított két nap alatt értesíteni köteles; ha a felügyelő ez alatt a határidő alatt a vállalatot döntéséről nem értesíti, úgy kell tekinteni, hogy a jóváhagyást megadta.

Ha a vállalat a jelen rendelkezés ellenére érvénytelen ügyletet kötött vagy ilyen intézkedést tett, harmadik személynek ebből eredő kárát a magánjog szabályai értelmében köteles megtéríteni.

4. §.

A vállalat a felügyelőnek a jóváhagyást megtagadó döntése ellen annak közlésétől számított nyolc nap alatt az illetékes miniszterhez panasszal élhet. A miniszter határozata jogorvoslattal meg nem támadható.

5. §.

A felügyelő ellenőrzésének gyakorlása érdekében a vállalat könyveit és iratait megtekintheti és a vállalat vezetőjétől vagy alkalmazottjától felvilágosításokat kívánhat. A vállalat vezetője vagy alkalmazottja a könyveket és iratokat a felügyelő rendelkezésére bocsátani és a kívánt felvilágosításokat megadni köteles. A felügyelő a kötelességét megszegő vezetőt vagy alkalmazottat a vállalat ügyeiben való részvételtől eltilthatja.

6. §.

A jelen rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

Budapest, 1938. évi december hó 24. napján.

Dr. vitéz Imrédy Béla s. k.
m. kir. miniszterelnök.

Felemelték az OTI szülészeti segélyeit. A belügyminiszter most megjelent rendeletével újra szabályozta az OTI által előírt szülészeti segélyeket és 20 százalékkal felemelte a terhességi és gyermekágyi segélyeket. A rendelet a két legalacsonyabb munkabérosztályba tartozóknál a munkabér 72 százalékában, a magasabb munkabérosztályokban pedig a munkabér 60 százalékában állapította meg a szülészeti segélyeket. Ez a gyakorlat annyit jelent, hogy a segélyezettek a segélyezés tartama alatt közel háromnegyed részét kapják a munkabérüknek. Ez az intézkedés igen jelentős, különösen családvédelmi szempontból, mert éppen a legszegényebb ipari munkás családokon segít nagy mértékben. Az OTI által fizetendő új szülészeti segélyek arányszáma most már eléri ugyanazt a színvonalat, ami a külföldi betegbiztosító intézeteknél van. A belügyminiszter egy másik rendeletével megszüntette azt a rendszert, hogy

a munkaadói igazolványért, az úgynevezett „beteg lap”-ért minden alkalommal 20 fillért kellett fizetni. Ez az intézkedés is újabb könnyítést jelent az OTI betegek számára. A fedezetet mindkét könnyítéshez az OTI kezelési feleslege szolgáltatta.

A „Borászati Zsebnaptár” (Hegyközségi) 1939-es évfolyama, dr. Baross Endre szerkesztésében most hagyta el a sajtót. A „Borászati Zsebnaptár” immár 40-ik esztendeje jelenik meg és jelenti a magyar szőlő- és borgazdaság szakirodalmának egyik legfontosabb momentumát. Ezidén tetemesen bővült a Zsebnaptár, mert tartalmazza teljes egészében az új hegyközségi törvényt (1938. XXXI. t.-c.) és ennek végrehajtási utasítását (85.000/1938. F. M.), tehát minden szőlősgazda és gyümölcstermelő számára multhatatlanul szükséges tudnivalókat. Ezenkívül tartalmazza a bel- és külföldi borgazdasági statisztikákat, a kellő és időszerű pótlásokkal, továbbá a bel- és külföldi intézmények és érdekképviselők leírását. „Időszerű munkák a szőlőben és pincében” címen a közóhajnak megfelelően külön ismertetést is ad a Zsebnaptár. Részletesen foglalkozik továbbá az új borjavítási módokkal és eljárásokkal. A gazdag és szakszerű tartalmat a szokásos általános érdekű tabellák egészítik ki. Megrendelhető Budapest, IX., Üllői-út 25. sz. alatt a szerkesztőségben, valamint a Borászati Lapok kiadóhivatalában, Budapest, V., Báthory-utca 22. szám alatt 3.— (három) pengő előzetes beküldőse mellett.

A billiárdjáték kézikönyve Pap Jakab szerkesztésében és Delta Könyvkiadóvállalat, Budapest kiadásában díszes vászonkötésben megjelent. A tanulságos könyv 120 ábrával és a játék nemzetközi szabályaival és a bírásokodás nemzetközi szabályaival együtt különösen kávéosoknak igen hasznos szolgálatot tehet.

476/1937. kih. sz.

ÍTÉLETKIVONAT.

A tiszai felső járás főszolgabírája, mint I-ső fokú r. b. bíró, **Spiegel Ármín** 54 éves, izr. kunhegyesi lakos korcsmárost azért, mert 1936. évi november hó 19-ik napján megtartott hatósági vizsgálat korcsmájában 178-6 liter hibás ízű bort talált, az 1936. évi V. t.-c. 11-ik, illetve 50-ik §-a alapján 6 napi elzárásra, átváltoztatható 30 pengő pénzbüntetés, 8 pengő borvizsgálati díj, 20 pengő állami ellenőrzési díj, 6-75 pengő eljárási költség és 89-30 pengő mint az elkobzás elől elvont bor ellenértékének megfizetésére, valamint az ítélet kivonatának hirlapi közzétételére kötelezte.

Kunhegyes, 1937. évi június 21.

Dr. Ács Ferenc s. k.
szolgabíró, mint r. b. bíró.

841/1938. kih. sz.

Dunavecse járásának főszolgabírájától.

ÍTÉLETKIVONAT

Égel János 56 éves hartai lakost fenti számú ítélettel, az 1936. évi V. t.-c. 9. §-ában ütköző kihágásért, melyet azáltal követett el, hogy Harta községben, 1938. évi június hó 14-én korcsmahelyiségében tartott bort vízzel hamisította. Az idézett törvénycikk 49. §-a alapján 20 pengő pénzbüntetésre ítélem, mely összeg behajthatatlanság esetére 4 napi elzárásra változtatandó át. Ezen ítéletkivonat a Vendéglősök Lapjában terhelt költségén közzéteendő. Jogerős és végrehajtható.

Dunavecse, 1938. december hó 22-én.

Olvashatatlan aláírás,
tb. főszolgabíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalomával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postakarekpenztár csekkszám 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az építkezés megindul

az egész országban, ha a kormány megvalósítja azt a tervét, hogy negyvenöt-ezer egészséges és kényelmes falusi házat építtet. Ezt a hírt örömmel üdvözlőné nemcsak a kisgazdatársadalom és az építőipar, hanem az egész ország lakossága. Ilyen óriási építkezés megindítaná az általános gazdasági fellendülést. Megérezné annak jótékony hatását az ipar, a kereskedelem, a közlekedési intézmények és a vendéglátó ipar.

Ez lenne a legnagyobb szerű gazdasági és szociális reformpolitika!

A munkanélküliség egyszerre megszűnne, mert az építőipar sok más iparágat táplál és a megnyíló számtalan munkaalkalom mindenkit kenyérhez juttatna.

A falusi otthon-mozgalom megvalósulása után nyilván más társadalmi osztály otthon-mozgalma indulna meg.

A vendéglátó ipar reméli, hogy a kormány ezt az óriási gazdasági jelentőségű tervét megvalósítja és ezzel megkezdí országépítő programját!

Az építőipar ezidő szerint, sajnos, rendkívüli súlyos helyzetben van. Emiatt ez iparnak illetékes érdekképviseletai a pénzügyminisztériumhoz fordultak a légtalmi óvóhelyek építésének elrendelése és állami támogatás iránt. Egyben kérelmezték azt is, hogy a múlt év végén lejárt tatarozási és átalakítási adókedvezményeket a folyó évre is engedélyezzék.

Reméljük, hogy a kormány tervbe vett gazdasági reformpolitikájával az általános építkezést megindítja és ezzel vérkeringést visz az egész ország gazdasági életébe!

A vendéglátó ipar iparjogi rendezése.

A budapesti vendéglősök és szállodások ipartestülete még a múlt évben kérelmezte a kereskedelmi és közlekedési minisztériumban a vendéglátó ipar jogi újjászervezését. A minisztériumban elkészült az idevonatkozó rendelettervezet, amit megküldött hozzászólás végett az ipartestületnek. Az ipartestület a napokban elkészült észrevételeivel, azt memorandumba foglalta és küldött-ségileg adta át dr. Árkay min. osztályfőnöknek. A küldöttséget Malosik elnök és Gundel Károly vezette.

A miniszteri rendelettervezet a fogadó- (szálló, penzió), vendéglő-, kávéház- és koresmaiparokat vendéglátó rokoniparoknak minősíti és egyforma képesítéshez köti. A kávémérő ipart a miniszteri rendelettervezet megszünteti és kifőzőiparnak tekinti, vagyis a kávémérőknek kifőzői iparendélyt kell majd szerezniök. Magát a kifőzőipart nem minősítik vendéglátó iparnak, hanem külön iparnak. A vendéglősök és szállodások ipartestülete észrevételeiben főleg a koresma és kifőzőiparok ellen foglal állást és ezekre vonatkozólag a következőket mondja: „A kifőzőipar az 1922: XII. t.-c.-ben nincsen megnevezve, ezért rendszerint kimaradt a vendéglátóipart illető rendelkezésekből s azért burjánozhatott úgy el.

Csak a legutóbbi időkben tudtuk szabályozását elérni és a vendéglátóiparra rakott terhek részeseivé tenni.

Mert nem szerepel az előbb idézett törvényben, a kifőzőipar most sem kapná meg azt az elismerést, amit a miniszteri rendelettervezet a koresmaiparnak biztosít. A kifőzőiparosnak már nincs joga arra, hogy az egész vendéglátóipart folytathassa.

Mindezek az ellenmondások csak azt igazolják, hogy mind a koresmaipar, mind a kifőzőipar fölösleges ipar és mint a kávémérőipar, ezek is megszüntetendők. Ezek csak a vendéglősipar törvényes üzletköréből élnek, a vendéglősiparon élőködnek, azt gyöngítik.

A koresma- és a kifőzőipar megszüntetése azonban az érdekelt iparüzök szerzett jogainak teljes birtosításával történhetik, sőt kívánatos,

hogy azok részére, akiknek régebbi idő óta folytatott élethivatásuk a koresma- és, illetően a kifőzőipar gyakorlása, módot kapjanak arra, hogy a vendéglős- vagy kávéiparra áttérhessenek. Azért azt javasoljuk, hogy mindazok a koresmaiparosok és kifőzők, akik legalább hat éve önállóan folytatták iparukat, vendéglős-, illetve kávé-mestervizsgálatra bocsáthatók legyenek. A most fennálló törvényes rendelkezések szerint, akik munkakönyvvel igazolják azt, hogy valamely iparban legalább hat évet szakbavágó munkával töltöttek el, joguk volt és van önállósítani magukat, tehát ezt a jogot föltétlenül biztosítani kell a megszüntetendő iparok önálló üzöinek is. Az előterjesztés a továbbiakban kéri a termelői borkimérések revízióját és e borkimérések működésének megszorgítását.

A minisztérium az ipartestület előterjesztésében foglaltakat nyilván az összes érdekelttel, valamint a fővárossal közli és a különböző érdekek figyelembe vételével adja majd ki a vendéglátó ipar iparjogi rendezésére vonatkozó rendelkezését akként, hogy az érdekelt jogai sérelmet ne szenvedjenek.

A tanonciskolai tanítás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 111.918/1938. sz. rendeletével a 60.000/1924. sz. alatt kelt „Iparostanonciskolai Szervezet“ 59. §-ának szövegét a M. Kir. Iparügyi és Kereskedelem- és Közlekedésügyi Miniszterrel egyetértően a következőképp módosította: Tanítani csak köznapokon lehet és pedig akként, hogy a tanítás esti 6 óra után nem terjedhet. Rendkívüli körülmények fennforgása esetében azonban a tanonciskolai felügyelőbizottságnak előterjesztése alapján szakirányú iparostanonciskolák számára az illetékes tanterületi kir. főigazgató, általános iparostanonciskolák számára pedig az illetékes kir. tanfelügyelő engedélyt adhat arra, hogy a tanítás esti 7 óráig terjedjen. Az iskola látogatására szükséges időt a gyermek- és a fiatalok tanoncok napi munkaidejébe be kell számítani.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az Ipartestületek Országos Központja

felterjesztéssel fordult a pénzügyminisztériumhoz az ipartestületek és azok adminisztrációjára vonatkozó bélyegilletékkötelezettség rendezése iránt.

Ezért az érdekeltektől ipartestületek meghallgatásával az alábbi illetéktervezetet dolgozta ki:

Az Ipartestületek ügy- és vagyonkezelésénél illetékkötelesek:

1. A tanoncszerződések azon eredeti példányai, melyek a szerződő felek részére adatnak ki. Illeték darabonként 1 pengő.

2. Segédlevélilleték 50 fillér.

3. Munkakönyvilleték 50 fillér.

4. Ideiglenes igazolvány 50 fillér.

5. Az 1—4. alatt felsorolt okmányok másolatai, illetőleg másodlatali. Illeték az eredetiekkel azonos.

6. A tanidő szabályszerű lejárata előtti időben (korábbi felszabadítás) segédvizsgára bocsátás iránti kérelem. Illeték 2 pengő.

7. Nem ipartestületi tagok és nem azoknál alkalmazott munkaválalók részére kiadott igazolások. Illeték 1 pengő.

8. A békéltető bizottság azon iratai, amelyeket a 109.051/1932. P. M. számú rendelet illetékköteleseknek állapított meg. Illeték változatlan.

Az ipartestületekhez bármily egyéb címen beérkező beadványok, kérelmek, panaszok, úgyszintén ipartestületek által kiadott értesítők, egyéb igazolások, vagy átszólások, továbbá mindazon levelezések, amelyek az ipartestületnek érdekképviselői tevékenységével függnek össze és amely feladatokról az 1932. évi VIII. t.-c. 7. §-a kötelezi a testületeket, illetékmentesek. Az ipartestületek vagyonkezelését illetően

pedig illetékmentesek a testületek által kiállított és őket megillető díjak, valamint az ipartestületeknél, vagy azok szervezeteinél alkalmazásban lévő tisztviselők és egyéb alkalmazottak járandóságairól szóló nyugták is.

Hangsúlyozza az IPOK felterjesztése, hogy az ipartestületeknél megfelelő rendelet hiányában eddig meglehetősen nagy jogbizonytalanság volt tapasztalható az illetékkötelezettség tekintetében. Ennek az is oka, hogy az ipartestületek vezető tisztviselői nem részesültek az illeték kérdésében megfelelő kiképzésben. Legtöbbször az illető tisztviselő megítélésére volt bízva, hogy mit tartanak illetékköteleseknek, avagy illetékmentesnek. Elképzelhető, hogy különösen vidéki kis testületeknél, ahol az illető vezető tisztviselőtől a törvény nem kívánja meg a magasabb képesítést, ott bizony a rosszhiszeműség kizárásával súlyos tévedések, illetőleg mulasztások történtek. Ezért ennek a kérdésnek gyökeres és félre nem érthető rendezése úgy a közérdek, mint a szociális érdekek szempontjából feltétlenül kívánatos.

Tekintettel arra, hogy a most megindított vizsgálatok során kiküldött pénzügyi szakértő szerint olyan hibák történtek, amelyeknek következményei nemcsak az ipartestületeket rendítik meg anyagilag, hanem az illető tisztviselőkre nézve is egzisztenciális szempontból súlyos következményekkel járhatnak, ennél fogva arra kérte az IPOK a pénzügyminisztert, hogy a mult megindított vizsgálatokat szüntesse meg és az illetékes pénzügyi hatóságokat utasítsa, hogy az ipartestületeket csak a kért illeték kötelezettségi megállapítási rendelet kiadása után vonják a szokásos ellenőrzés alá.

MI UJSÁG?

József Ferenc királyi herceg elnökölt a Nemzetközi Fürdőügyi Szövetség ülésén. A Nemzetközi Fürdőügyi Szövetség, amelynek székhelye Budapest, január 21—24-ike között St. Moritzban tartotta üléseit dr. József Ferenc királyi herceg elnökletével. A tanácskozásokon igen fontos és a gyógyfürdők egyetemes céljait szolgáló határozatokat hoztak, így a többi között a tisztességtelen verseny kiküszöbölésére, a fürdő- és ápolószemélyzet egységes kiképzésére és a nemzetközileg elismert gyógyfürdőknek kataszterére. A szövetség hivatalos könyvet is ad ki, amelybe csak azokat a gyógyfürdőket veszik fel, amelyek komoly nemzetközi értéket képviselnek. Így akar-

ják elejét venni a különféle hangzatos reklámoknak és megvédeni a fürdők jogos érdekeit. A szövetség főtitkárává Szviezsényi Zoltánt, a budapesti gyógyhelyi bizottság igazgatóját, a szövetség titkárává pedig dr. Somogyi Gyulát választották meg. A belga kormány felkérésére az ideai nagygyűlést Liegeben tartja a szövetség. A fővédnökséget maga a belga király vállalta.

A Felvidéki Gazdasági Egyesületek Szövetségének terveit. A felvidéki magyar gazdasági egyesületek a cseh uralom alatt mintaszerűen működtek. Nemcsak néhány földbirtokost egyesítettek kereteikben, hanem tagjuk volt minden magyar gazda. Ezekre az egyesületekre politikailag is bármikor számíthatott a Magyar Párt. Értesülésünk szerint ezek a cseh megszállás alatt

Negyven éve fennálló jól bevezetett üzletem:

söntés, étterem, két külön terem, beépített téli kuglizóval több évről családi házzal együtt

BÉRBEADÓ

G. egyesület. A sátoraljújhelyi kis állomáshoz, mely meg volt szállva 100 méterre fekszik

Szatmári András vendéglős
Sátoraljújhely, Rákóczi-u. 38.

ALAPÍTVÁ: 1836. CENTENNÁRIUM: 1936.

KOSSUCH JÁNOS

Budapest, IX., Vámház-körút 5.

Telefon: 387-141

Üveg-, porcellán- és tűzálló-edények, mindennemű vendéglői és szállodai edény. Díszágyak, üveg- és porcellánkészletek. Üzleti tálak. Ajkai üvegyárának budapesti főlerakata.

Védjegy: „Magyar Kristály“.

Légvédelmi redőnyök légfűtések kályhák

PASCHKA ÉS TÁRSA

Budapest, V., Mária Valéria-u. 10. sz.

Telefonszám: 182-041

Alapítva: 1886

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

Gschwindt-féle

Aquae vitae
és egyéb likörkülönlegességek,
főzelek- és gyümölcskonzervek

minta-munkát végző magyar gazdasági egyesületek most átalakultak s a jövőben megyei gazdasági egyesületekként működnek. Ezek a gazdasági egyesületek most a Felvidéki Gazdasági Egyesületek Szövetségébe tömörültek, amelynek irányítását Fodor Jenő elnök végzi, aki a gazdasági egyesületeket még a cseh uralom alatt megszervezte és vezetésüket állandóan kezében tartotta. A Felvidéki Gazdasági Egyesületek Szövetsége komoly tevékenységet szándékozik kifejteni a jövőben is. Különösen a tenyészállatbeszerzés megkönnyítése, gazdatanfolyamok rendezése, vetőmagbeszerzés terén kívánja a felvidéki gazdák helyzetét megkönnyíteni. Kiállítások rendezésével, vetés- és állatdíjazással óhajtja a gazdák ambícióját fokozni a több és a jobb termés érdekében.

Vendéglőhelyiség táncteremmel Gyömrői-úton kidaó.
Felvilágosítás: telefon: 182-853

Iparos szeretetház Pécsen. A Pécsi Ipartestület legutóbbi ülésén Erdős Emil főtitkár bejelentette, hogy az ipartestület Rákóczi-úti házát iparos szeretetházzá alakíttatja át. A szeretetház céljaira igénybe veszik az ipartestület több holdnyi földjét is, amelyet parcellázás útján értékesítenek. Makkay István polgármester kilátásba helyezte, hogy a szeretetház létesítéséhez anyagilag is hozzájárul.

Papírsapkák
a február hó 19-ei farsangvasárnapra
kaphatók
az Ezeremester-bazárból, VIII., József-körút 17.

Hűtőházat épít a Szegedi Vendéglősök Szikvizgyára. A Szegedi Vendéglősök Szikvizgyára 200.000 pengős költségkeretben a közeljövőben hűtőházat épít. Szeged városa a gyárnak 10 éves közevetvám- és pótdadó-kedvezményt helyezett a hűtőház építésével kapcsolatban kilátásba. Egyébként az új hűtőházat a szikvizgyár tőzsomszedságában építik fel.

Új kiadás
Harsányi Zsolt
Magdolna
Három szerelem regénye 11—20.000 példány
Megtéríthető minden könyvesboltban
Singer és Woliner Irodalmi Intézet R.-T. kiadása

A budapesti szállodák mult évi statisztikája. Az elmúlt év az eucharisztikus kongresszus dacára nagy csalódással zárult. Ugyanis az adatok szerint 1938. év vendégjárása idején 26 nap alatt 11.253 fővel kevesebb vendég volt a legforgalmasabb szállodákban, mint az előző 1937. év azonos napjaiban. Az átlagos szobaelfoglaltságnak 55 százalékát érték el a szállodák, míg 1937-ben 75 százalékát. Alacsonyán számítva is mintegy hárommillió pengőnyi bruttó bevételtől estek el ennek következtében a vendéglátó üzemek s mintegy 300.000 pengővel rövidült meg személyzetük.

TÖRLEY

TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

A budapesti kávések ipartestülete

folyó évi január hó 25-én előljárási ülést tartott Mészáros Győző elnöke mellett. A többi között foglalkozott az ülés a vendéglátó ipar jogi szabályozásának kérdésével és Mészáros Győző elnök bejelentette, hogy e tárgyban a szállodás és vendéglős ipartestület újabb előterjesztéssel fordult a m. kir. kereskedelemügyi és közlekedésügyi miniszter úrhoz. Az előterjesztést a minisztérium megküldötte a különféle érdekeltségeknek véleménynyilvánítás végett. Testületünk állásfoglalását a minisztériummal közölte. Most a vendéglős ipartestület újabb előterjesztésben foglalt állást ebben a kérdésben, amely egyes pontokban eltér az eredeti javaslatától. Főjegyző részletesen ismertetette ezeket a javaslatokat és a testületnek eddig kifejtett állásfoglalását.

Elnök hangsúlyozta, hogy bármily nehéz időköt élünk és iparunk állandóan küzd egzisztenciájáért, nem látja méltányosnak — közérdek

szempontjából sem — egész iparágak, mint a kávémérő, kifőző és korcináros ipar teljes megszüntetését. A különböző üzleti formákat az élet teremtette meg, azokat egy más érdekesség érdekében teljesen eltörölni nem lehet. Kéri az iparhatósági biztos urat, hogy ezt a felfogást tegye magáévá és hivatali hatáskörében is érvényesítse.

Kállay Albert dr főjegyző közölte, hogy ezekben a kérdésekben a minisztérium a székesfővárostól is kért véleményt, amely azonban még nem került az illetékes szakbizottság elé. Meg van győződve, hogy a székesfőváros állásfoglalása teljes mértékben fedni fogja a jogos ipari érdekeket.

Elnök az iparhatósági biztos felvilágosítását megköszönve, ismételtel kijelentette, hogy a kávéipartestületet semmiféle önző érdek nem vezeti, mi nem akarunk mások romlása árán boldogulni. Békésen akarunk megélni és polgári kötelezettségeinknek megfelelni.

Vendéglősbál az idén február 15-én a Gellért-szállóban lesz. A bál iránt az egész ország vendéglátó iparosai érdeklődnek. A bál sikerét előre biztositja az, hogy az ellátást Gundel Károly szolgáltatja.

**LITKE
PEZSGÓ
COCTAIL**

Borpiac. A hazai borpiac forgalmában mindinkább érezhetővé válik a készletek erős korlátozottsága. A termelők tartózkodása lényegesen hozzájárult a borárak újabb megszilárdulásához s ennek során a 2—3 héttel ezelőtt kialakult árszint helyett országsherte magasabb árak alakultak ki. Így legújabbán már 3·2—3·3 fillért fizetnek a termelőknek Malligand-fokonként, mi a 10 százalékos szesztartalmú bornál hektoliterenként 32—33 pengőnek felel meg, míg a jobbminőségű borok átlagos ára Malligand-fokonként 3·5—3·6 fillér között mozog, ami 40 pengős hektoliterenkénti árnak felel meg. A piacon különösen az olcsóbb fajtájú tömegborokat keresik állandóan igen élénken és pedig úgy a belföldi fogyasztás, mint „Brennwein“ céljára történő kiszállítás végett. Az alacsonyabb szeszfokú borokból azonban már csak egészen korlátozott készletekkel rendelkezik a piac s így ezeknél további áremelkedésre lehet számítani. A piac alakulására az is befolyással van, hogy a közeljövőben jelentősebb szállítások fognak megindulni Svájc felé, miután a február hóra szóló kiviteli részesedések most vannak kiosztás alatt. Csehország legújabb jó minőségű fehérborok iránt érdeklődött s több vagon lekötése meg is történt a napokban. A volt osztrák területen erősen megsappantak a bor-készletek a legutóbbi jelentések szerint; az ottani kereskedők azonban csak igen nehézkesen tudnak behozatali engedélyhez jutni a készletek pótlására. Amennyiben az engedélyek kiosztása gyorsabban és simábban történne, úgy jobbminőségű csemegeborainkból jelentősebb készletet helyezhetnénk el az osztrák piacon s ennek meglehetősen kedvező hatása volna minőségi boraink kissé visszamaradt árfejlődésére.

**Elismerten a legjobb
FIUMEI kávé, tea**
Fiumei Kávébehozatali Társaság
Központ: V. Gresham-palota. Telefon: 185-939

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-04

A második ipartestületi jegyzői tanfolyam befejeződött. A tanfolyam január 3—21 között folyt le. Messik Vilmos min. tanácsos a tanfolyam felügyelőbizottságának elnöke, ünnepélyesen rekesztette be a tanfolyamot. Beszédében hangzott, hogy a tanfolyamon szerzett ismeretek csak az alapját képezik annak a sokféle tudnivalónak, amellyel az ipartestületi jegyzőnek tisztában kell lennie. Ismereteiket ezért állandóan bővítsék, hogy felelősségteljes hivatásukat betölthessék. Papp József az Ipek elnöke pedig beszédében kiemelte, hogy az Ipek a kereskedelmi és iparkamarákkal együtt mindenkor támogatja az ipartestületi jegyzők méltányos és jogos kívánalmait.

Pályázati hirdetmény.

A mohácsi iparosok Olvasóköre pályázatot hirdet saját helyiségében 1939. március hó 31-ével megüresedő

vendéglősi állásra.

Ezen állás elnyerése iránt a pályázati kérvények a Kör alulírott elnökénél legkésőbb 1939. március hó 1-ig nyújtandók be.

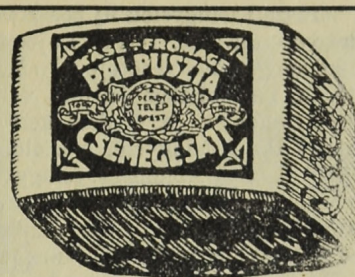
Pályázati feltételek a Kör elnökénél bármikor megtudhatók. Az állás választás útján töltetik be.

Mohács, 1939. január 10-én.

Páncsits Márk s. k.
elnök.

Tandíjmentes nyelvtanfolyamok a Külügyi Társaság védnöksége alatt. A Barcsay-uccai gimnázium épületében sok év óta fokozódó népszerűséggel tartott angol-német-francia-spanyol-olasz nyelvtanfolyamok új félévére a beírások f. hó 30-án kezdődnek a Barcsay-uccai Madách Imre gimnázium épületében, bármely hétköznapon d. u. 5—9-ig, a tanfolyamok titkárságánál. A teljes négyhónapos félév február 5-től május 31-ig tart. Az órák délután 5 és 9 között vannak. Tandíj nincs. Kezdő-, erős kezdő-, közép-, felső- és társalgási tanfolyamok, kitűnő előadói kar vezetésével. Beírási díj a teljes félévre 10 pengő, közalkalmazottaknak 9 pengő. Két nyelvre iratkozók közalkalmazotti kedvezményben részesülnek.

Magyar Iparosok Nyelvvédő Könyve cím alatt megjelent Pintér Jenő szerkesztésében a férfi-iparágak magyarosító kézikönyveskéje. E könyveskéből láthatjuk mennyire tele van iparunk idegen szavakkal és hibás kifejezésekkel. Külö-

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők: Pálpusztai-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

nösen a vendéglátóipar hemzseg az ilyenektől. Pedig a vendéglőben és kávéházban igen sok ember fordul meg, de senki se gondolt eddig arra, hogy a helytelen idegen szavak használata ellen szót emeljen. Pintér Jenő, a kiváló magyar író és tankerületi főigazgató vállalkozott rá, hogy megtisztítja iparunkat az idegen szavaktól és helytelen kifejezésektől. Reméljük, hogy az illetékes ipartestületek és azok központja felfigyelnek a Pintér Jenő nagyszerű mozgalmára és a saját hatáskörükben elkövetnek mindent, hogy a magyar ipar szakmai kifejezései magyarosak legyenek. Lássunk néhány jellemző példát: az eddigi „a la kart“ helyett „étlap szerint“ rendelünk. Az aszpik = kocsonya. Az auflag = föltét. A bifsztec = vesepecsenye. A biszkvit = kétszersült. A bujjon = húsleves. A dzsem = gyümölcsíz. A fasírozott = vagdalt. A garnirung = körítés. A hemendeksz = tojásos sonka lesz stb. Hisszük, hogy a Magyar Iparosok Nyelvvédő Könyve sok idegenszerűségtől tisztítja meg édes magyar nyelvünket.

Keresztény vendéglőbérlet keresünk a mátrai Gallyatetőre

Tízéves feltételek. Magyar Hegymászók Egyesülete. Budapest, V., Vigadó-u. 4. Telefon: 188-322

Százalékos részesedés szabadságidő alatt nem jár. A fogadóknak (szállodákban, penziókban), vendéglőkben és kávéházakban a borralalórendszert megszüntetéséről és a százalékos rendszer bevezetéséről szóló 2787/1936. K. K. M. számú rendelet 5. §-a úgy rendelkezik, hogy a kiszolgálási díj címén beszedett összeg egészében a vállalatnak a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottait illeti. Ebből a rendelkezésből helyes értelmezés szerint az következik, hogy azokat az alkalmazottakat, akik szabadságon vannak, a szabadságidejük alatt befolyt kiszolgálási díjban részesíteni nem szabad. (58.449—1938. K. K. M.)

Bárhova megy, bármerre jár,
Minden lében WELLNER kanál.

Nincsen olyan ház vagy villa,
Hol nem volna WELLNER villa.

Nem reszel, nyiszál, nem vés,
Hanem vág a WELLNER kés.

**WELLNER ALPACCA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

Budapest, V., Honvéd-utca 16. szám

Telefon: 119-633

Szőlészeti és borászati felügyelők új beosztása. Budapesti kerület vezetője: dr. Terray Lajos főfelügyelő. A kecskeméti kerület vezetője: Hemela Ernő főfelügyelő. A kiskunhalasi kerület vezetője: Lengyel Béla felügyelő. A szegedi kerület vezetője: Balpataky Pál s.-felügyelő. A szolnoki kerület vezetője: Réthy Aladár s.-felügyelő. A beregszászi kerület: Mosánszky Béla s.-felügyelő. A sátorlajuhelyi kerület: Szilágyi Dezső felügyelő. A miskolci kerület: Várkonyi Antal felügyelő. Az egri kerület: vitéz Lomjapatak Béla főfelügyelő. Az érsekújvári kerület: Meisner Imre felügyelő. A soproni kerület: Bíró Károly felügyelő. A balatonaráczi kerület: Galamb István főfelügyelő. A székesfehérvári kerület: Dr. Wettstein Ervin felügyelő. A szekszárdi kerület: Terray György s.-felügyelő. A pécsi kerület: Kovács Miklós főfelügyelő. A kaposvári kerület vezetője: Pesthy Pál s.-felügyelő.

Február 28-ig lehet utólagos engedélyt kérni az engedély nélkül telepített szőlőkre vonatkozólag. Az új hegyközségi törvény szerint a közeljövőben minden szőlőterületet parcellánként felülvizsgálják s így az 1929. év után engedély nélkül telepített szőlőterületek is bejegyzésre kerülnek. Ezen alkalommal azok ellen, akik ilyen terület tulajdonosai, kihágási eljárást indítanak. Gyakori eset, hogy a szőlőgazdák nem ismerték a szőlőgazdálkodásról szóló 1929. évi törvényt, s szőlőterületeiket megnagyobbították, anélkül, hogy az új szőlőtelepítésre a földművelésügyi minisztériumtól előzetes engedélyt kértek volna, és így kihágási cselekményt követtek el. Miután ennek következménye a szőlő kiirtása lenne, az új hegyközségi törvény (1938: XXXI.) végrehajtása tárgyában kiadott rendelet (85.000—1938. F. M. sz. a. 65. §.) módot nyújt mundazoknak a szőlőgazdáknak arra, hogy az engedély nélkül telepített szőlőterületekre utólagos kérelmet terjeszthetnek elő a földművelésügyi miniszterhez legkésőbb 1939. évi február hó 28-ig, hogy az engedély utólagos elnyerésével a kihágás következményeitől mentesüljenek.

A mezőgazdasági kiállításon kamatmentes hitel lehet tenyészállatot vásárolni. A március 22—27-én tartandó idei országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár iránt nemcsak az eladni szándékozó gazdák, hanem a tenyészállatot vásárolni kívánó tenyésztők is örvedetesen nagy érdeklődést mutatnak. A földművelésügyi miniszter az OMGE előterjesztésére a tenyészállatokat beszerezni kívánó gazdák vásárlásainak megkönnyítése érdekében kedvezményes, ú. n. jutalékos tenyészállatbeszerzési hitelt engedélyezett. A jutalékos hitelt igénybevevő tenyésztők, ha megfelelő hitelképességüket igazolják, a bejelentendő és vásárolni kívánt tenyészállatok, úgymint szarvasmarha, sertés és juh beszerzésére hitelhez juthatnak, amelynek ellenében az országos mezőgazdasági kiállításon a bejelentett tenyészállatokat megvásárolhatják. „Védett” birtokosok e hitelt nem igényelhetik.

Meghalt a világ legjobb szakáca. Hatvannégy éves korában — mint Az Est írta — meghalt Iuang-Ching Liu, akit úgy ismertek, mint Kína és az egész világ legjobb szakácsát. De nemcsak Kína legjobb szakáca volt, hanem valószínűleg a legfüggelenebb és legzsarnokabb szakácsa is az egész világon. A régi császári udvar főszakácsa volt. Még a rettegett anyacsászárnő is meghajolt parancsai előtt. Megszabta például az ebéd helyét, magát a menüt és kijelölte az ebéd idejét, amely legjobban megfelelt neki. A vendégek listáját is felülvizsgálta. A japán csapatok bombáitól ideg-sokkot kapott, saját házába vonult vissza, amely a város körüli dombokon fekszik. Itt érte utól a halál.

Munkások gyermeknevelési pótlékára való igényjogosultság igazolásánál anyakönyvi „Értesítés” használata. Az iparban (kereskedelemben), valamint a bányászatban és a kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló 1938: XXXVI. törvény cikk hatálybalépítése és az azzal kapcsolatos rendelkezések tárgyában mult évi december hó 30-án 50.000—

1938. Ip. M. szám alatt kiadott rendelet 10. §-ának harmadik bekezdését, az említett törvény 15. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, ügyis, mint a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter, a m. kir. belügy- és pénzügyminiszterrel egyetértve akként egészítem ki, hogy a gyermeknevelési pótlékre vonatkozó igény-bejelentéshez a gyermek születési anyakönyvi kivonata helyett a gyermek születéséről szóló anyakönyvi „Értesítés”-t is lehet csatolni. Jelen rendeletem kihirdetése napján lép hatályba. (2615/1939. Ip. M.)

Sajtótelek. Párisban, mint a Magyar Élelmiszer Ujság közli, a Rue d'Amsterdam különös kis vendéglő áll. Ez a vendéglő arról nevezetes, hogy az ott felszolgált ételek mindegyike valamilyen formában sajttal van összekapcsolva. Nem kevesebb mint 247 sajtfélét szervíroznak itt a vendégeknek. Ahogy más étteremnek borpincéje és borlapja, éppen úgy a Rue d'Amsterdam-i kis vendéglőnek sajt-pincézete és sajtárlapja van. A tulajdonos, egész stílszerűen „Maitre Fromager”-nak, sajt-mesternek nevezi magát. Európa minden része képviselve van sajt-specialitásaival Maitre Fromager éttermében. Természetesen minden sajt-féléhez „Maitre Fromager”, tanácsára a megfelelő bort lehet kiválasztani. A „sajt-vendéglőt” az egész világ sajt-specialistái felkeresik. Ha valaki egészen különleges, újfajta sajtételre vágyik, egyszerűen betér a Rue d'Amsterdam-i vendéglőbe, ahol 247 sajt-féle közül bizonyára megtalálja az izlésének megfelelőt. Ezt az ötletes vendéglőt nálunk is meg lehetne csinálni, hiszen a magyar sajt ma már híres egész Európában és ilyen vagy ehhez hasonló propagandaeszközzel a hazai fogyasztást is jelentősen fokozhatnánk.

710/3—1938. kih. szám.

M. kir. rendőrség kisújszállási kapitánysága.

ÍTÉLETKIVONAT

A kisújszállási rendőrkapitányság büntetőbírája a 710/2—1938. kih. számú jogerős ítéletével **Kása János** kisújszállási vendéglőst, mert üzeme söntésében a megtartott borszemle alkalmával 22% vízzel készült bor találtatott, az 1936: V. t.-c. 49. §-a alapján a Kbt. 21. §-a alkalmazásával behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra átváltoztatandó 20—P pénzbüntetésre ítélte, azonfelül 20—P állami ellenőrzési, 40 P vegyvizsgálati díj és a hirlapi közlés költségeinek megfizetésére kötelezte.

Kisújszállás, 1938. évi december hó 30-án.

Dr. Székely Miklós s. k.

m. kir. r. fogalmazó, r. b.-bíró.

M. kir. rendőrség mezőtúri kapitánysága. — 1938. kih. 436/3. szám. Tárgy: Szücs János mezőtúri lakos borkihágási ügye.

ÍTÉLETKIVONAT.

Szücs János 1883. évbéli, mezőtúri születésű, nős, mezőtúri lakos, koresmárost a fenti számú ítélettel az 1936: V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágás miatt, melyet romlott bornak közfogyasztás céljára való forgalomba hozatala által követett el, az 1936: V. t.-c. 50 § (1) bekezdése alapján a Kbt. 21 §-ának alkalmazásával behajthatatlanság esetére 3 napi elzárásra, átváltoztatandó 15 P pénzbüntetésre ítélt.

Elrendeltem az ítélet kivonatának hirlapi közzétételét, a lefoglalt 40 liter beteg bor elkobzását és megsemmisítését. Köteleztem terhelte 8 P vegyvizsgálati díj és 20 P állami ellenőrzési díj megfizetésére. Az ítélet jogerős. Végrehajtható.

Mezőtúr, 1939. évi január hó 17-én.

Olvashatatlan aláírás.

m. kir. r. fogalm. r. b.-bíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy lapunk hirdetőinél tett vásárlásaik alkalmával minden esetben hivatkozzanak lapunkra.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdalton 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A kisiparosság

boldogulásának biztosítását a kormány elsőrendű követelménynek tekinti. Mondta a legutóbbi iparos nagygyűlésen Kunder Antal miniszter. Továbbá kijelentette, hogy nem ismer olyan gazdaságpolitikát, amelynek alapján az élő nemzet testének egy részét több, mint 200.000 főnyi önálló iparost és ugyanannyi segédet és tanoncot és a belőlük élő eltartottak százazreit nemzeti és gazdasági szempontból ne venné figyelembe.

A kisiparosnak nemcsak nemzeti szempontból van nagy hivatása, hanem meg van a maga létjogosultsága és becsületes életlehetősége a gazdasági téren is, mert helyes vezetés és irányítás mellett a kisipar a maga lábán is meg tud állni a legélesebb gazdasági versenyben.

Mindez a megállapítás a vendéglátóiparra is vonatkozik. Hiszen az élelmiszerek, bor, sör és egyéb szeszes italok kiszolgálásával, valamint a szállásadással nagyban elősegíti a vendéglátóipar számos kézműipar boldogulását. Különösen pedig az idegenforgalom fellendítése körül teljesít a vendéglátó ipar elsőrangú feladatát, amivel nagyban fokozza a gazdasági élet vérkeringésének emelkedését.

A kisipar további fejlődésére nézve a miniszter utalt elsősorban arra, hogy a szellemi felkészültség fokozását minden rendelkezésre álló eszközzel elő kell segíteni, de ugyanakkor az iparosság anyagi felkészültségét is biztosítani kell. Gondoskodnunk kell — mondotta a miniszter — a tőkehiány enyhítéséről, a kisiparosság hitelezéséről, a racionális berendezések és gépek elterjesztéséről, az egészséges és célszerű műhelyek létesítésének elősegítéséről, a nyersanyagbeszerzés és értékesítés szervezéséről. De kétségtelen az is,

hogy nemzetgazdasági érdekeken túlmenően törődünk kell az önálló kisiparossággal azért is, mert a nemzet legértékesebb pillérei az önálló kisexistenciák, amelyeknek megerősítése a kormányzat egyik legfontosabb feladatát képezi. *A kisiparosság szociális problémái sem hagyhatók figyelmen kívül.*

Végül a feladatoknak egyik csoportját képezik azok az intézkedések, amelyek a kisiparosság pillanatnyi válságos helyzetén vannak hivatva segíteni. Addig — mondotta a miniszter — amíg a kisiparosság szellemi és

anyagi felkészültsége a kívánatos színvonalat el nem érte, kötelessége a kormányzatnak megvédelmezni ezt a réteget az egyenlőtlen eszközökkel folyó verseny súlyos kihatásaival szemben.

Sajnos, a vendéglátóipar fejlődését számos adó és szociális teher akadályozza. De reméljük, hogy a kormány végre figyelembe veszi a vendéglátóipar teherbíró képességét és ehhez mértén röjg rá a közterheket.

A miniszter úralapos és körültekintő kijelentéseire a reményre feljogosítanak bennünket.

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeken az ipar (kereskedés) gyakorlásának, valamint az ipartestületi szervezet kiépítésének átmeneti szabályozása.

A m. kir. minisztérium. 1937. M. E. számú rendelet.

A m. kir. minisztérium az 1938: XXXIV. t.-c. 4. §-ában foglalt, valamint az 1931: XXVI. t.-c. 2. §-ában foglalt és legutóbb az 1938: XV. t.-c. 9. §-ában meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

A magyar ipari jogszabályok hatálya.

1. §. (1) A magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területeken (az alábbiakban: visszacsatolt terület) az ipar — ideértve a kereskedést is — gyakorlása tekintetében a 9330/1938. M. E. számú rendelet 29. §-ának (1) bekezdésével a visszacsatolt területre kiterjesztett magyar országos érvényű ipari közigazgatási jogszabályokat (az alábbiakban: magyar ipari jogszabályok) a jelen rendeletben megállapított eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A jelen rendeletben cseh-szlovák ipari jogszabályok alatt a visszacsatolt területen az 1938. évi november hó 2. napján hatályban volt ipari közigazgatási jogszabályokat kell érteni.

Az iparjogosítványok hatálya.

2. §. (1) Akik a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt kaptak iparnak

gyakorlására iparjogosítványt (iparigazolványt vagy iparengedélyt), az ipart az eredeti iparjogosítványok alapján az 1100/1939. M. E. számú rendeletnek megfelelően az 1939. évi július hó 1-ig folytathatják. Az 1922: XII. t.-c. 14. §-a első bekezdésének 9. pontjában és 34. §-a első bekezdésének 16. pontjában említett iparokra a 860. 1939. M. E. számú rendelet rendelkezései irányadók.

(2) A cseh-szlovák ipari jogszabályoknak az ipar munkakörét vagy üzletkört (az ipari jogok terjedelmét) megállapító, valamint az ipar gyakorlására vonatkozó rendelkezéseit az 1939. évi december hó 31. napjáig kell alkalmazni.

(3) A (2) bekezdésben megállapított határidőt az illetékes miniszter egyes rendelkezések tekintetében megrövidítheti vagy meghosszabbíthatja.

(4) Az (1) bekezdésben említett iparosok a „mester” cím használatára jogosultak.

Az ipari képesítés.

3. §. Akik a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt vagy az 1100/1939. M. E. számú rendelet szerint kapott iparjogosítvány alapján a magyar ipari jogszabályok szerint

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

képesítéshez kötött ipart üznek, tekintet nélkül arra, hogy iparuk a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint a képesítéshez kötött iparok közé tartozott-e vagy sem, iparüzletük áthelyezése esetében sem kötelezhetők a magyar ipari jogszabályokban megállapított szakképzettség igazolására. Ha pedig iparuk gyakorlását abban hagyták, annak újból gyakorlására a magyar ipari jogszabályokban előírt szakképzettség igazolása nélkül iparjogosítványt kaphatnak, amennyiben az önálló iparüzésnek a magyar ipari jogszabályokban megszabott egyéb feltételeit, továbbá azt a körülményt igazolják, hogy a kérdéses ipart az iparüzés abbahagyása előtt legalább két éven át gyakorolták és az iparüzés szünetelésének az időtartama az 1938. évi december hó 22. napjáig a tíz évet meg nem haladta.

4. §. Akik a magyar ipari jogszabályok szerint képesítéshez kötött iparok valamelyikének a gyakorlására a cseh-szlovák ipari jogszabályokban megszabott képesítést az 1938. évi december hó 22. napja előtt megszerezték vagy azt az 1939. évi december hó 31. napjáig megszerzik, — amennyiben a magyar ipari jogszabályokban a képesítésen felül megállapított feltételeket is igazolják — a kérdéses iparban üzletvezetőkül alkalmazhatók és ha az 1938. évi december hó 22. napjától, illetőleg képesítésük megszerzésétől számított egy év alatt tanult iparuknak önálló gyakorlására iparjogosítványt kérnek, csak az említett képesítést kell igazolniok.

5. §. Ha valamely közkereseti vagy betéti társaságba, amely a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt kapott iparjogosítványt, az említett időpont után új tag, illetőleg új beltág lép be, a társaság az ipart csak abban az esetben folytathatja, ha az illető ipar önálló gyakorlása tekintetében a magyar ipari jogszabályokban, illetőleg a jelen rendeletben megállapított feltételek az új tag, illetőleg az új beltág személyében megvannak.

6. §. (1) Azoktól, akik cseh-szlovák ipari jogszabályok alapján kötött tanviszonyt az 1939. évi december hó 22. napja előtt befejezték és a segédi vizsgálat sikeres letételével a segédlevelet megszerzték, az iparostanoncok részére a magyar ipari jogszabályokban megállapított tanidő eltöltésének és a segédi vizsgálat letételének igazolását nem lehet kívánni.

(2) Azoktól, akik a cseh-szlovák ipari jogszabályok alapján az 1938. évi december hó 22. napja előtt a magyar ipari jogszabályokban megállapított legrövidebb időnél rövidebb időre szabályszerű tanszerződést kötöttek, de a tanviszonyt az említett időpont előtt nem fejezték be, a tanszerződésben kikötött tanidő eltöltésének és a magyar ipari jogszabályok szerint megkívánt segédi vizsgálat letételének az igazolását kell megkívánni.

Munkakönyv.

7. §. (1) Azokat, akik a visszacsatolt területen az iparban mint segédek, munkások vannak alkal-

mazva, az 1939. évi június hó 30. napjáig a magyar ipari jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően munkakönyvvel kell ellátni.

(2) A szakbavágó gyakorlatnak az a része, amelyet a segéd vagy a munkás az 1939. évi július hó 1. napja előtt töltött el, a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint igazolható.

Ipari tanintézetek végbizonyítványai.

8. §. A cseh-szlovák ipari tanintézetnek az 1939. évi július hó 1. napja előtt kiállított azokat a végbizonyítványait, amelyek az ipari szakképzettség szempontjából megszabott tanonci szakbavágó gyakorlatot, vagy ezen felül részben vagy egészben a segédi szakbavágó gyakorlatot is pótolják, a cseh-szlovák ipari jogszabályok keretei között a szakképzettség igazolása szempontjából tekintetbe kell venni.

9. §. Azok a nők, akik az 1939. évi június hó 30. napjáig olyan ipari szakiskolát végeztek, amelynek elvégzése a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint a női szabó és a leányruhakészítő iparban a tanonci szakbavágó gyakorlatot pótolja, ipari képesítésük megállapításánál kötelesek igazolni, hogy az említett iparban a szakiskola elvégzése és huszadik életévük betöltése után legalább tizenöt hónapon át segédi szakbavágó gyakorlatot végeztek és a mestervizsgát sikerrel letették.

Üzletvezető.

10. §. Akik a cseh-szlovák ipari jogszabályok alapján az 1938. évi december hó 22. napja előtt a magyar ipari jogszabályok szerint képesítéshez kötött iparnak gyakorlására képesített üzletvezető alkalmazásával gyakorolhatják mindaddig, amíg a magyar ipari jogszabályokban megállapított szakképzettség saját személyükben nem igazolják. Az 1922 : XII. törvénycikk 4. §-a első bekezdésének második és harmadik mondatában nem említett jogi személyek azonban, amelyek a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt a magyar ipari jogszabályok szerint képesítéshez kötött iparok valamelyikének a gyakorlására iparjogosítványt kaptak, iparuk gyakorlását képesített üzletvezető alkalmazásával az említett időpont után csak abban az esetben folytathatják, ha iparukat a visszacsatolt területen az említett időpontban gyakorolták.

11. §. (1) Akik a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint az 1938. évi december hó 22. napja előtt kapott iparjogosítvány alapján az 1922. évi XII. t.-c. 34. §-ának 2., 6., 11., 15., 16., 18., 19. és 28. pontjaiban felsorolt iparok valamelyikét üzletvezető alkalmazásával gyakorolták, iparukat üzletvezető alkalmazásával az iparhatóság hozzájárulása (1922 : XII. t.-c. 54. §) nélkül folytathatják.

Az ipari bérlő útján gyakorlása.

12. §. Akik a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt kapott iparjogosítvány alapján az 1938. évi december hó 22. napján ipart bérlő útján gyakoroltak, azt az említett napon érvényben volt bérelti szerződés hatályának megszűnéséig bérlő útján gyakorolhatják.

Ipari reáljog.

13. §. Az ipari reáljog tekintetében az 1922 : XII. törvénycikknek az 1936 : VII. t.-c. 14. §-ában módosított 44. §-át azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a reáljog megszűnik :

a) attól a naptól számított húsz év eltelte után, amely napon a reáljog arról, akinek az

Nagyvendéglősök, özegek, nőtlének, FIGYELEM! 45 éves komoly szorgalmas, keresztény, egészséges nagyvendéglős özegegy vagyok. Házaság céljából ismeretséget kötnek. Előre jelzem szegény vagyok, de szaktudásom minden pénznél többet elent.

„Komolyság és jóság” jellegre várok választ. Cím a kiadóban.

1938. évi december hó 22. napján tulajdonában volt, másnak tulajdonába ment át. A reáljognak utolsó tulajdonosa azonban az iparüzletet személyjogon folytathatja, ha a reáljog megszűnésétől számított harminc nap alatt az illető ipar gyakorlásához a magyar ipari jogszabályokon megkívánt kellékeket saját személyében vagy üzletvezetője személyében igazolja :

b) ha tulajdonosa, illetőleg a reáljog bérbeadása esetében a bérlő az ipart az 1938. évi december hó 22. napját követő időben egy éven át nem gyakorolja.

Biztosíték.

14. §. Azokat, akik a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt olyan iparnak gyakorlására kaptak iparjogosítványt, amelynek gyakorlása a magyar ipari jogszabályok szerint biztosíték letételéhez kötött iparengedélytől van függővé téve, a magyar ipari jogszabályokban megállapított biztosíték letételére nem lehet kötelezni.

A kéményseprő ipar.

15. §. A kéményseprést a visszacsatolt területen az 1922 : XII. t.-c. 36. §-a értelmében alkotott szabályrendeletekben zárt munkakerületekhez kell kötni. A szabályrendeletek megalkotásáig terjedő hatállyal a kéményseprési munkakerületeket az iparügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

Üzleti könyvek.

16. §. Azoknál az engedélyhez kötött iparoknál, amelyeknél az illetékes miniszter az 1922 : XI. t.-c. 57. §-a alapján üzleti könyvek vezetését, ezeknek, valamint az üzletvitelre vonatkozó egyéb iratoknak meghatározott időn át megőrzését rendelte el, a visszacsatolt területen működő iparos az üzleti könyveket az 1939. évi július hó 1. napjától köteles vezetni és megőrizni, az üzletvitelre vonatkozó egyéb iratokat pedig a jelen rendelet hatálybalépésének napjától kezdve köteles megőrizni.

Tanonctartási jog.

17. §. Akik a jelen rendelet rendelkezései szerint képesítéshez kötött ipart gyakorolhatnak, tanoncot abban az esetben is tarthatnak, ha a tanonc által elsajátítani kívánt iparra a magyar ipari jogszabályokban megállapított szakképzettség saját személyükben igazolni nem tudják.

A tanonc és a segéd iskolai végzettsége.

18. §. Az egyes iparokban a tanoncul alkalmazásnak vagy munkakönyv kiadásának feltételeként az elemi népiskola hatodik osztályánál magasabbfokú iskolai előképzettség meg-szabó rendelkezéseket nem lehet alkalmazni azokra, akik a cseh-szlovák ipari jogszabályoknak megfelelően az 1938. évi december hó 22. napja előtt

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

Uj magyar könyvek

Dékány András

Tátrai tüzek

Tiszta, csillogó, költői emlékek a Felvidékről

Ára 2 pengő 80 fillér

vitéz Somogyváry Gyula

A város meg a sárkány

Zengő éposza a hűségnek és a hazaszeretetnek

Ára 2 pengő 80 fillér

Szentmihályiné Szabó Mária

Felfelé

Nagyszabású regény Hőse: a magyar föld

Ára 5 pengő 60 fillér

Falu Tamás

Tiszta víz

Fínomszövési mese, a kisváros és a nagyvilág találkozása

Ára 2 pengő 60 fillér

Megtekinthetők minden könyvesboltban — Singer és Wolfner Irodalmi Intézet R.-T. kiadása

Eladó azonnal**Kiskőrösön 15 hold szőlő, 500 gyümölcsfával,**

nyári lak, nagy vashetőpince, prés-ház, cselédház, istálló, felszerelés.

Cím a kiadóhivatalban.

z illető iparban tanoncok, segédek vagy munkások voltak.

Telepengedély.

19. §. (1) A visszacsatolt területeken az 1938. évi december hó 22. napja előtt kiadott telepengedély hatályban maradnak.

(2) Azok az üzlettelepek, amelyeket azért, mert tesítésük a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint nem volt telepengedélyhez kötve, az említett időpont előtt telepengedély nélkül létesítettek, telepengedély nélkül tarthatók fenn abban az esetben is, ha a magyar ipari jogszabályok szerint tesítésük telepengedélyhez van kötve.

(3) Mind a (2) bekezdésben említett üzlettelepeknek, mind az 1938. évi december hó 22. napja előtt telepengedély alapján létesített üzlettelepeknek minden lényeges átalakítása, kiterjesztése vagy az üzem módjának lényeges megváltoztatása érdekében, amennyiben létesítésük a magyar ipari jogszabályok szerint telepengedélyhez van kötve, az 1884: XVII. t.-c. 33. §-a szerint kell eljárni.

20. §. (1) A visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22. napja előtt kiadott telepengedély hatályának megszűnése tekintetében az 1884: XVII. t.-c. 42. §-a első és második bekezdésének rendelkezései irányadók.

(2) A 19. § (2) bekezdése alá tartozó üzlettelepek tartásának joga megszűnik, ha üzeme egy-egy évben két éven át szünetel.

Felvidéki ipartársulatok.

21. §. (1) A visszacsatolt területen működő magyar- és kereskedőtársulatok (az alábbiakban: felvidéki ipartársulatok) mindaddig, amíg az iparügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve másként nem rendelkezik, működésüket — a jelen rendeletben foglalt eltérésekkel — a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint, ideértve a kötelező tagságra vonatkozó szabályokat is, tovább folytatják.

(2) Az üzletük helyén működő felvidéki ipartársulat tagjai az olyan ipart üző iparosok, amely iparnak gyakorlója a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint valamely ipartársulat tagjai.

(3) Az iparügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve a felvidéki ipartársulat területét az érdekelt ipartársulat, valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után megváltoztathatja.

22. §. A felvidéki ipartársulatok a tanonctartás feltételeiről, a tanonctartási jogról, a tanoncoknak az ipari segédmunkások számához mért létszámáról, a tanoncok szakoktatásáról, a tanonctartás időéről, a tanonc- és legényvizsgákról, a tanoncok felvételi és felszabadulási díjáról, a segédmunkások munkabérének mérvéről és kifizetéséről, idejéről, valamint a felmondási időről a jelen rendelet hatálybalépése után szabályokat alkothatnak, a korábban alkotott szabályokat azonban, amennyiben a magyar jogszabályokkal ellentétben nem állanak, mindaddig alkalmazni kell, amíg az iparügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve azok hatályát meg nem szünteti.

23. §. (1) A felvidéki ipartársulatok az ipartársulat megalakulásáig ellátják azokat a hatáskörű és egyéb közigazgatási teendőket, amelyeket

50-60-70 hl. elsőrendű**soltszentimrei muskotály,**

kövidinka, kadarka és ezerjő bor 1936/37. és 38. évről egy tételben eladó a termelőnél

v. Bördy Jánosné, Pestszenterzsébet, Baross-utca 77.

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-45-04

a magyar ipari jogszabályok az ipartestületekre bízna, feltéve, hogy ezeket a teendőket a cseh-szlovák ipari jogszabályok szerint az ipartársulat látta el.

(2) A magyar ipari jogszabályoknak az ipartestületekre vonatkozó rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a felvidéki ipartársulatokra:

a) az ipari közigazgatási ügyben való jogorvoslat tekintetében;

b) a közgyűlési határozatok megerősítése és a felügyelet tekintetében (1932: VIII. t.-c. 31—34. §-ai);

c) a kihágási ügyben való szakképviselő tekintetében.

(3) A felvidéki ipartársulat döntőbírósi választmányára megfelelően alkalmazni kell a 9180/1920. M. E. számú rendelet 7. §-ának az ipartestületi békéltető bizottságra vonatkozó rendelkezéseit.

Ipartestületek.

24. §. (1) Az ipartestületi szervezetet a visszacsatolt területen abban a mértékben, amilyenben azt a viszonyok lehetővé teszik, de legkésőbb az 1941. évi december hó 31. napjáig az 1932. évi VIII. t.-c. rendelkezései szerint ki kell építeni.

(2) Az (1) bekezdés alapján alakított ipartestület működését a megalakulás napján kezdi meg.

(3) Azok az iparosok, akik az ipartestületbe felvételük előtt felvidéki ipartársulat tagjai voltak, az ipartestületben felvételi díjat nem fizetnek.

25. §. Az ipartestület megalakulásával a képesített iparosok a felvidéki ipartársulattól kiválnak. Az iparügyi miniszter a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterrel egyetértve állapítja meg, hogy a felvidéki ipartársulat vagyonaiból és irattárából mit tartozik az újonnan alakult ipartestületnek átadni.

26. §. A felvidéki ipartársulatok által létesített területi szövetségek működését az 1939. évi június hó 30. napjáig meg kell szüntetni.

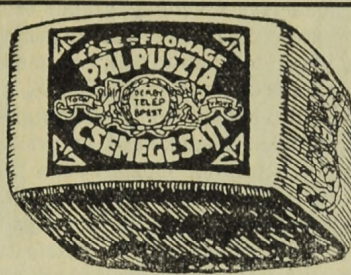
Az Ipartestületek Országos Központja.

27. §. (1) Az Ipartestületek Országos Központja közgyűlési kiküldötteinek és pótkiküldötteinek, választmányának, elnökének és két alelnökének az 1939. év március havában lejáró megbízatása — az ipartestületi szervezetnek a visszacsatolt területen kiépítésre tekintettel, — a minisztérium újabb intézkedései meghosszabbíthatik.

(2) Az iparügyi miniszter a felvidéki ügyek tárca nélküli miniszterével egyetértve az előző bekezdésben megjelölt időtartamra a visszacsatolt területről két kézművesiparost az Ipartestületek Országos Központjának választmányi tagjává kinevez.

Ipartársulatok.

28. §. Az olyan egyesületek, amelyek a visszacsatolt területen az 1938. évi december hó 22.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt

beszereshetők:

Pálpuszta-sajt,

Derby-sajt, Roma-

dour, Imperiál,

Óvári, Trappista,

Casino, Roquefort,

Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297-970

napja előtt iparosok közös érdekeinek az előmozdítására alakultak és a 21. §-ban említett ipar- vagy kereskedőtársulatnak nem tekinthetők — ha működésüket folytatni kívánják, az új alapszabályaikat az 1884: XVII. t.-c. 149—153. §-ainak és a vonatkozó miniszteri rendeleteknek megfelelően az 1939. évi június hó 30. napjáig megállapítani és az iparhatóság útján jóváhagyás végett az illetékes miniszter elé terjeszteni kötelesek.

Vegyes rendelkezések.

29. §. Azt, akinek a visszacsatolt területen az 1938. évi november hó 2. napján legalább három hónap óta állandó lakóhelye volt, annak illetékes megállapításáig, hogy a visszacsatolás következtében a magyar állampolgárságot megszerelte-e, — a magyar ipari jogszabályok alkalmazása szempontjából ideiglenesen magyar állampolgárnak kell tekinteni.

30. §. A jelen rendelet 2. §-ának (4) bekezdésében, 3., 4., 5. és 6. §-ában, 7. §-ának (2) bekezdésében, 8., 9., 17. és 18. §-ában foglalt rendeli kezéseket az ország egész területén alkalmazni kell.

31. §. A jelen rendelet kihirdetésének a napján lép hatályba.

Nagyméretű VENDÉGLŐ

(volt KOVÁCS BANDI-féle) sarokhelyiség háztulajdonostól IX., Csarnok-tér 5. bérbevehető azonnalra. esetleg felszereléssel. Telefon: 117-867

MI UJSÁG?

A Budapesti Kávésok Ipartestülete 1939. évi március 10-én (pénteken) délután 1 órakor az Ipartestület tanácstermében (VIII., József-körút 38., I. em.) tartja meg 19. évi rendes közgyűlését.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének közgyűlése folyó hó 8-án lesz a Britannia-szálloda kupolatermében. Az ipartestület terjedelmes jelentésben számol be múlt évi

Nagyléta község előljáróságától.

...../1939. szám.

Árverési hirdetmény.

Nagyléta község előljárósága közhírré teszi, hogy a Nagyléta község tulajdonát képező 738. szám alatti

vasúti vendéglőta hozzátartozó lakással és udvarral és járatház alatti helyiségekkel, továbbá az állatvásártéren levő állat és takarmány hídmérleget folyó évi március hó 9-én délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében 6 évre nyilvános szóbeli árverésen **bérbeadja**. A bérbeadás feltételei a következők:

Kikiáltási ár 500 — pengő. Bánatpénzül köteles a bérbevevő ezen összegnek 20%-át készpénzben lefizetni. A bérbevevő az elérhető haszonbéri összeget köteles minden év január, április, július és október hónapok 1. napján Nagyléta község pénztárába előzetes egyenlő részletekben készpénzben befizetni. Késedelmes fizetés esetén a hátralékos bérleti összeg után 7 1/2%-os kamatot köteles bérleti fizetni. Félévi bérösszeg nem fizetés esetén joga van bérbeadónak a bérletet azonnal felmondottnak tekinteni, mely esetben jogosított bérbeadó a bérlettárgyat képező javakat a bérleti kárára és veszélyére újabb árverés útján bérbeadni. Bérelekedésnek semmi körülmények között, semmiféle jogcímen helye nincs.

Az ingatlanság földadóját, valamint házadóját és ezek pótlékait és járulékait a tulajdonos, míg az italmérségi joggal és bérlettel kapcsolatos kereseti, jövedelmi, vagyoni és egyéb adókat, úgyszintén az italmérségi illetéket és ezekkel kapcsolatos egyéb közterheket és a kiszabandó kincstári illetéket és a haszonbéri szerződés bélyegeit és költségeit, az italmérségi jog elnyerésével felmerülő összes kiadásokat, valamint ezen jog elnyeréséig fizetendő bírságpénzeket és a szemlély szerinti díjakat a bérbevevő viseli.

Bérbevevő köteles a bérlettárgyat képező ingatlanon lévő italmérségi helyiségben az italmérsést a bérbevevés napjától kezdődőleg folytatni és ugyanakkor köteles az italmérségi engedély iránt folyamodni.

Egy évi haszonbér betétkönyvön, vagy készpénzben letétként a községnél elhelyezendő.

Nagyléta 1939. évi február hó 15-én.

Előljáróság.

tevékenységéről. Ismerteti a vendéglátóipar érdekében tett előterjesztéseit és ismerteti az idegenforgalmat. Külföldi idegenforgalmunk az Eucharisztikus Világkongresszus ellenére tavaly 25-35%-kal esett vissza. A belföldi vendéglátás stagnál. Tavaly 114 filléres vonat közlekedett az országban 104.511 utassal, míg az előző évben 176 vonat 167.498 utassal. A szállodák forgalma 15-2 százalékkal csökkent. A vendéglők helyzete is rosszabbodott; 822 vendéglő adatait összesítve megállapítható, hogy tavaly a budapesti vendéglők forgalma 2-4 százalékkal csökkent. A vendéglátó ipart ma 13-féle iparjogosítvánnyal lehet folytatni és ezek az iparjogosítványok 9 különféle terjedelmű üzletkörre adnak lehetőséget.

A fogadó, vendéglő, kifőző, koresma, kávéházi és kávémérő iparok legkisebb munkabérei. A most megerősített határozat a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara területén fekvő ama városokra és községekre terjed ki, amelyekre a már korábban megjelent határozat nem tartalmazott rendelkezéseket. A mostani határozat első területcsoportja Kecskemét és Székesfehérvár törvényhatósági jogú városok, második területcsoportja Balassagyarmat, Cegléd, Kalocsa, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas, Nagykőrös, Salgótarján, Szentendre és Vác megyei városok, harmadik területcsoportja Fejér, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Nógrád és Hont vármegyék területén fekvő nagy- és községek. A határozat a korábbi határozatnak megfelelően négy osztályba sorolja az üzemeket. Az első osztályú üzemek húszon felüli személyzettel dolgoznak, a másodosztályú üzemek személyzete 11-20, a harmadosztályú üzemek személyzete 5-10 között van, a negyedosztályú üzemek legfeljebb négy alkalmazottat foglalkoztatnak. A határozat szerint a százalékos kiszolgálási díj teljes összegében a kiszolgálással foglalkozó alkalmazottakat illeti és azt a személyzet közt megfelelő arányban kell felosztani. A részesedés legkisebb mérve tekintetében a bizottság nem határozott. Az élelmezés tekintetében az eddigi gyakorlat változatlanul megmarad.

Borpiac árai csökkentek. Urasági tételek kommerszárunál 3-3-3-4 filléres Mall.-fokonkinti áron cseréltek gazdát. Kisebb tételekért 2-8-3 fillért fizetnek fokonkint. A minőségi bortermőhelyeken a készletek állandóan apadnak és a vevők a jó minőségekért a termelők által igényelt magasabb árakat is megadják.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének választmányja legutóbbi ülésén foglalkozott a kereskedelemügyi minisztérium által kiadott tervezettel, amely szerint a koresmai ipart vendéglősi képesítéshez szándékoznak kötni. Ez ellen állást foglaltak és tiltakoztak, hogy agrárországban túrni lehessen a termelők értékesítési intézménye elleni támadást. Egyhangúlag a termelői kimérések intézményének sértetlen fenntartása mellett foglaltak állást.

Rudas-fürdő rádiumtartalma. Külföldi rádiumszakértők érdekes kísérleteket végeztek a fővárosi Rudas-fürdőben. Megállapították, hogy a Juventus-forrás rádiumos tartalma nagyobb, mint a gasteini fürdőé. Föltételezzük, hogy a magyar orvosi kar erre fel fogja hívni megfelelő formában belföldi betegeinek és külföldi kartársainak a figyelmét.

Új fogyasztási adószabályrendelet lépett életbe a fővárosban. A székesfőváros fogyasztási adójáról szóló új szabályrendeletet a belügyminiszter 107.681/1938. szám alatt jóváhagyta és életbe is lépett. A szabályrendelet szerint bor, habzóbor és pezsgőbor adója literenkint 9-5 fillér, mustszőlőcefre adója 6-8 fillér, borseprő (folyékony), törkölybor, kiejedt gyümölcslel fogyasztási adója pedig literenkint 3-4 fillér.

A görömbölytapolcai fürdő villatulajdonosai értekezletet tartottak Miskolcon és elhatározták, hogy Miskolc városához csatlakoznak. Rövidesen a belügyminiszter elé kerül kérvényük, amelyben hangoztatják, hogy a fürdő továbbfejlesztése érdekében van erre szükség, mert az előirányzott befektetéseknek a felét Miskolc városa vállalja magára.

A budapesti Pázmány Péter egyetem gazdasági igazgatósága moslékszállítási ügye. A főzőkonyhákban, valamint a Stefánia- és Pasteur-kórházakban 1939 július 1-től 1940 június 30-ig terjedő időben felgyűlemelő moslék értékesítésének biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdet. Budapest, VIII., Üllői-út 26-28. szám alatt a vonatkozó Versenytárgyalási Hirdetmények, Tájékoztató és Ajánlati Blanketta díjmentesen beszerezhetők. Az ajánlatok folyó hó 23-án 9 és 12 óra között ugyanott nyújthatók be.

A magyar szakácsok körének tanfolyama. A magyar szakácsok körének bel- és külföldi nagyszerű szereplése azt az óhajt váltotta ki a közönség széles rétegében, hogy állandó főzőbemutató tanfolyamot szervezzen, amelyet aranyéremmel kitüntetett szakácsmesterek vezetnek. A tanfolyam három hónapos. Tárnya: a magyar, francia, angol és amerikai konyhai ismeretek, a konyhavezetés körébe tartozó költségvetések és adagolások megismertetése, főzőkémiai ismeretek, hideg tálak elkészítése és díszítése, a diétás konyha és diabetikai konyha, a cukrászat és végül a befőzés és konzerválás. A március 8-án kezdődő első tanfolyamra jelentkezni lehet a Magyar Szakácsok Körében (Rákóczi-út 38, I. em. Telefon: 132-588.)

A polgármester megengedte, hogy a kávéházakban hetenkint kétszer artistaprodukeciókat mutassanak be. A Magyarországi Artista Egyesület bejelentette Szendy Károly polgármesternek, hogy a magyar artisták körében mutatóközös munkanélküliség enyhítése érdekében bizonyos kávéházakban az egyesület birtokában lévő engedély alapján artistaprodukeciókat akar bemutatni és szerződés nélküli artistákat léptet fel. Szendy Károly polgármester a magyar artisták körében mutatóközös munkanélküliség enyhítése érdekében, a további intézkedésig, kivételesen engedélyt adott arra, hogy a Magyarországi Artista Egyesület a kiszemelt kávéházakban hetenkint kétszer artistaprodukeciókat mutathasson be.

A felszabadult Felvidék és különösen a határvonal természetellenessége következtében előállott gazdasági, élelmezési és fogalmi nehézségek helyszíni tanulmányozása céljából népies küldöttség érkezett Rimaszombatba. A bizottság tagjai skót, finn, francia és hindu lelkészek voltak. Tanulmányútjukat nyilvános előadással is egybekötötték, amelyet a rimaszombati református és evangélikus egyházak rendeztek meg a Rimaszombati Polgári Kör helyiségében.

25-60% utazási kedvezmény a Budapesti Nemzetközi Vásárra. A Budapesti Nemzetközi Vásár vezetőségének sikerült ez évben is nagyarányú utazási kedvezményeket biztosítani a vásárigazolvánnyal bíró látogatók számára. A kedvezmény Magyarországon úgy az oda-, mint a visszautazásnál 50%, a többi európai államban 25-60%. A vásár 1939. április 23-tól május 8-ig tart. A Felvidék újrabekapcsolódását az anyaország gazdasági életébe hatásosan fogja demonstrálni a felvidéki iparvállalatok, háziipar és népművészet részvétele az 1939. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron. Stilszerű külön pavillonban kerülnek a Felvidék termékei bemutatásra. A kiállítás érdekesebb és gazdag idegenforgalmi propagandaanyag fogja kiegészíteni.

Az idegenforgalom fejlesztése. Dr. Hallóssy István, a magyar országos idegenforgalmi hivatal új vezetője Rómában tárgyalt az olasz-magyar idegenforgalmi kapcsolatok fejlesztéséről, főleg három irányban: 1. Az olaszok magyarországi látogatásának előmozdítása. 2. Az Olaszországban megforduló idegenek Magyarországra, a Magyarországon megforduló idegeneknek pedig Olaszországba való irányítása. 3. A pénzügyi keretek kibővítése. Remény van arra, hogy új csatlakozás beállításával a Budapest-Velence közötti vasúti összeköttetést lényegesen megrövidítik. Hallóssy az ipari konföderáció elnökével nagyszabású olasz-magyar ipari munkácsereakcióról tárgyalt. Már az idén nyáron mintegy ezer főből álló olasz ipari munkácsoport jön magyarországra és ugyanannyi magyar ipari munkács meg Olaszországba tengerpartra nyá-

ralni. Tárgyalásokat folytatott a Dopolavor vezetésével is, szintén cserealapon való nagyoblcsoportos utazások megszervezése céljából. Az első csoportos utazás tekintetében már létre is jött a megállapodás.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos

Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Kárpátalja

ősi magyar föld visszatért az anyaországhoz és ismét egyesült Szent István koronája alatt a magyarsággal. Ezt hirdeti a Kárpátok csúcsain lengő magyar nemzeti zászló. Ezt hirdeti a Felső-Tisza, Latorca, Turja és Ung folyók völgyeiben a magyar honvédek dala.

A Ruszinföld népe örömujjongással fogadta a fölszabadulást, mert a húszéves rabság és szenvedés után megnyílt előtte az út a Magyar Alföld felé, ahol mint jó arató, megkeresheti a mindennapi kenyeret. Mint favágó pedig most már állandóan találhat munkát, mert az anyaország faszükségletének jelentékeny részét a Ruszinföld látja el.

A Kárpátalján termett só, fa, bauxit, szén, vasérc és márvány nagy jelentőségű az egész ország számára. Továbbá a Talabor, a Nagyág és a Tisza több más mellékfolyójának gyakran százméteres vízése igen fontos energiaforrást képez. Ezeknek az energiáknak kihasználásával iparosítanunk kell ezt a vidéket úgy, hogy az ott élő ruszin nép ezzel is jobb megélhetéshez jusson.

A Ruszinföld természeti szépségeinél és egészséges magaslati helyeinél fogva kitűnő üdülő- és gyógyhelyekkel rendelkezik, minélfogva idegenforgalmi és belsőforgalmi szempontból jelentőséggel bír. A Ruszinföld földrajzilag és vízrajzilag összefügg a Nagy-Alfölddel és kiegészítő részét képezi e tekintetben Csonka-magyarországnak.

A ruszin nép pedig mindenkor a leghűbb népe volt Szent István koronájának, amit legjobban bizonyít a Rákóczi Ferenc-féle háború, amelyben a ruszinok

voltak a leghűbb katonái a nagy fejedelmeknek. A mostani felszabadulásukkor pedig kitűnt, hogy gyermekeiket magyar nyelvre tanították és a ruszin zászló mellett titokban a magyar nemzeti zászlót rejtegették, amivel honvédeinket fogadták.

Gazdasági szempontból a lengyel-magyar határ sokat jelent. Búzánk, borunk — főleg a nehéz borok — és gyümölcsünk exportja emelkedni fog tetemesen. Mindezeknél fogva a vendéglátó ipar örömmel üdvözli Kárpátalja visszatérését!

Az ipartestületi tisztviselők fizetése.

Abban a kérdésben, vajon az iparban alkalmazott tisztviselők legkisebb munkabérét megállapító 45.201/1938. XIII. Ip. M. számú határozat hatálya az ipartestületi tisztviselőkre kiterjed-e, az iparügyi miniszter 2.343/1939. szám alatt a következőkről értesítette az Ipartestületek Országos Központját:

Az ipartestületekről és az ipartestületek országos központjáról szóló 1932:VIII. t.-c. 29. §-ának második bekezdése értelmében az ipartestületi tisztviselők szolgálati viszonya tekintetében, amennyiben az említett törvény, a szolgálati és fegyelmi szabályzat az alkalmazottra kedvezőbb rendelkezést nem tartalmaz, az iparban alkalmazott magántisztviselőkre vonatkozó jogszabályok, ennélfogva az 1937:XXI. törvényeik és a 3.000/1938. Ip. M. számú rendelet rendelkezései is irányadók. Ebből következik, hogy azokat a rendelkezéseket, amelyek az iparban alkalmazott tisztviselők legkisebb munkabérét megállapítják, az ipartestületi tisztviselőkre is általában alkalmazni kell. Az alkalmazásnál azonban önként értetődően az ipartestületi tisztviselő szolgálati körülményeit figyelembe kell venni s a legkisebb munkabéret megállapító határozatot csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben ezek a körülmények a magántisztviselők rendszerinti szolgálati körülményeivel azonosak.

Ezek szerint tehát a szóban lévő határozatot nem kell alkalmazni arra az ipartestületi tisztviselőre, akinek elfoglaltsága az ipari tisztviselők szokásos elfoglaltságánál lényegesen kevesebb; azonban mindenesetre alkalmazni kell e határozatot, ha az alkalmazott által betöltött állás önálló megélhetést nyújtó állásként van szervezve.

Az ipari tisztviselők rendszerinti munkaideje körülbelül heti harminchat-negyvennégy óra; lényegesen kevesebb a munkaidő, ha a heti huszonnyolc órát sem éri el.

Az előadottak értelmében tehát:

az ipartestületi tisztviselő fizetése nem lehet kevesebb az iparban alkalmazott tisztviselők részére megállapított legkisebb munkabérnél, ha az ipartestületi tisztviselő önálló megélhetést nyújtó állást tölt be, vagy ilyen állás betöltésének hiányában is, ha a tisztviselő elfoglaltsága a heti huszonnyolc órát eléri vagy meghaladja.

Magyar borokat kapnak a lengyel óceánjárók utasai. A Budapesten rendezett gdyniai és danzigi kiállítással kapcsolatban a lengyel hajózás tizenkét vezető személyisége is a magyar fővárosba érkezett, hogy tanácskozást folytasson a gazdasági élet vezetőivel. Az eszmecsere során főként arról volt szó, hogy a csepeli szabadkikötő forgalmát hogyan lehetne Gdynia és Danzig bekapcsolásával még jobban fokozni, de látogatást tettek a lengyel vendégek a földművelésügyi minisztérium meghívására az állami mintapincében is. A látogatásnak máris jelentős gyakorlati eredménye van, mert a hajózási vállalatok képviselője közölte a mintapince vezetőjével, hogy a lengyel tengerjáró gőzösön bevezetik a magyar borokat. Ez az elhatározás rendkívül fontos a magyar bor propagandája szempontjából, mert a hajókra tudvalóan vámentesen lehet szállítani a bort. A lengyel vasutak és kikötők budapesti képviselője előterjesztést tett arra vonatkozóan is, hogy a magyar boron kívül a magyar konzerveket és élelmiszereket is vezessék be a lengyel óceánjárókon.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Köbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az Ipartestületek Országos Központja

részéről Papp József elnök a magyar—lengyel határ megvalósulása alkalmából a következő táviratot intézte a lengyel iparosok elnökéhez:

Amidőn katonáink az immár közös lengyel—magyar határon bajtársi kézszerítést váltottak, a magyar ipartestületek és az egész magyar kézművesiparosság nevében meleg baráti szeretettel üdvözljük Elnök Urat és az egész lengyel kézművesiparosságot, kifejezést adva ama biztos reményünknek és hő kívánságunknak, hogy országaink közös határa eddigi szívélyes baráti összeköttetéseinket és a két ország iparosságának gazdasági érintkezését a jövőben még jobban kimélyíteni fogja.

Igaz tisztelettel és iparos üdvözlettel.

Az IPOK üdvözlő táviratára a lengyel kézművesiparosság nevében *Snopeczinaky Antal* az alábbi táviratot intézte *Papp József*hez:

Igazolva kollegáink kedves és őszinte táviratának vételét, van szerencsénk közölni, hogy mint a magyar, úgy a lengyel iparosság is nagy örömeinek ad kifejezést a közös lengyel—magyar határ visszaszerzése alkalmából. Üdvözlővén az Elnök Urat és a magyar iparosságot, azt a meggyőződésünket fejezzük ki, hogy a visszaszerzett közös határ még jobban megerősíti azokat a szívélyes kapcsolatokat, amelyek nemzeteinket régóta összekötik. *Snopeczinaky Antal*.

MI UJSÁG?

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Kérjük a mélyen tisztelt vendéglős urakat, előfizetőinket, hogy előfizetési díjajukat hozzánk beküldeni szíveskedjenek.

Halálozás. *id. Mayer József* vendéglős, számos vendéglátóipari egyesület alapító tagja, elnöke, örökös díszelnöke stb., Miskolcon, folyó év április hó 1-én éjjel fél 1 órakor, életének 83. évében, hosszú szenvedés és a halotti szentségek felvétele után jóságos lelkét visszaadta Teremtőjének.

Hévízfürdőn

jó forgalmú
vendéglőhelyiség
azonnal bérbeadó.
Érdeklődni lehet a postahivatalban.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete közli a tagokkal, hogy Budapest polgármestere a százalék kötelező bevezetése és a legkisebb munkabérek megállapítása és életbeléptetése után iparunk alkalmazottai és az úgynevezett borraavalós személyzet kereseti adójának átalányozását ez évben meg akarta szüntetni. Közbejárásukra azonban a Polgármester úr a zavartalan átmenet biztosítása érdekében az átalányozást 66.483/1939. VI. számú határozatával a folyó év végéig fenntartotta. Az alkalmazottak kereseti adója 1939. évi december hó 31-ig még a régi alapon és módon fizethető be. — Az OTI igazgatósága pedig — előterjesztésükre — elfogadta a folyó évre kért kíméleti időt, azaz ez év végéig az OTI járulékosztályba-sorozásban sem lesz változás. — A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete *Marencich Ottó* elnök-

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

lete alatt tartotta évi rendes közgyűlését. *Marencich Ottó* megnyitójában szóvá tette *Szendy* polgármester nyilatkozatát, amely szerint a főváros nem mondott le a tabáni gyógyszálló megépítéséről. Kifejtette, hogy a múlt tapasztalatai alapján arra lehet számítani, hogy a gyógyszállóból

Kassai sör

Állandóan kapható
Egyedárusító: *Miloschev György*
V., Gróf Tisza István-utca 12. szám
Telefon: 180—248

turistaszálló lesz és a magánkézben lévő szállóüzemeknek lesz versenytársa. *Ballai Károly* főjegyző előterjesztette a múlt évről szóló jelentést. A jelentés megállapítja, hogy az idegenforgalom erősen csökkent, az 1937-es évről általában 10-19 százalékkal volt kisebb. A belső vendégforgalom emelkedett 16-86%-kal, de az elszakított területekről eredő idegenforgalom 19-6%-kal, a külföldi idegenforgalom pedig 25-36%-kal esett. Ugyancsak csökkent a főváros negyven vezető szállodájának múlt évi forgalma, mégpedig 15-2 százalékkal az előző évvel szemben. A jelentés szerint az adójellegű közszolgáltatást összhangba kellene hozni a vendéglátóiparra rótt állami és városi közterhekkel. Szükséges továbbá a vendéglátóipar parajogi rendezése. *Moór Jenő* kamarai titkár kijelentette, hogy a kamara is ellenzi a hatósági üzemek szaporítását, mert a szállodásipar bőségesen el tudja látni a szükségleteket. Közfelkiáltással *Malosik Ferencet* választották meg elnöké. Az ipartestület székelnöke *Bandl József* lett. Alelnök lett *Marencich Ottó*, *Klein János* és *Németh Aladár*.

„A Szikszói Társalgási Egylet“ (Kaszinó)

vendéglősgondnok állásra

pályázatot hirdet. Pályázhatnak azok, akik konyhaberendezéssel, asztalneműekkel és circa 500 P. kaucióval rendelkeznek. Jövedelem: lakás, 100 q szén, 15 q fa, melyből két termet tartozik fűteni, jéghasználattal, világítás, ezenkívül a kaszinó minden bruttó jövedelmének 10%-a, kosztadásból származó összes jövedelem a vendéglőse. Nyilvános köcsmanytítás rövidesen kilátásban van, a heti piaccal szemben, melyre külön megállapodás kötöttik.

Bővebb felvilágosítást ad a Kaszinó elnöksége.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II—40—44, II—84—64

Ajánlja hordós és palackos borait

A Budapesti Kávésok Ipartestülete most megtartott évi rendes közgyűlésén közfelkiáltással egyhangúlag az alábbi tisztikart választották meg: Elnök: *Mészáros Győző*. Alelnökök: *vitész Bertha Gyula* és *Szabó Sámuel*. Ipartestületi szék tagjaivá: Elnök: *Bandl József*. Alelnök: *Majtényi István*.

Eladó vagy kiadó panzió Balaton legforgalmasabb helyén,

2 emeletes, elsőrangú, legmodernebbül berendezve, teljesen új adómentes épület, komplett felszereléssel, étteremmel, 26 folyóvízes szobával, minden mellék-helyiséggel. Cím a kiadóhivatalban.

Fullér Irén fehérnemű-kölcsönző.

Budapest, V. kerület, Katona József-utca 35. Telefonszám: 110—699
Abrosz, fehér vagy színes — db/kint — — — — —30 1 hétre.
Hangerli — — — — — » » — — — — —10 »
Konyharuha — — — — — » » — — — — —10 »
Törülköző — — — — — » » — — — — —10 »
Pincér-kabát — — — — — » » — — — — —60 »
Női vagy férfi munkaköpeny » » — — — — —70 »

Nyári vendéglő penzióval

Duna mellett, Váci műút mentén

bérbeadó

„Szakember“ jeligére a kiadóba

Soroksár, Milleniumi-telep

Hév megállónál jogfolytonos

beszálló-vendéglő

öregség miatt
circa 3200 négy-
szögöl földdel

eladó.
Özv. Urbik Sándorné, Ráckeve.

Borpiac. A belföldi borpiacon a tömegfogyasztásra alkalmas borok, mennyisége már csak egészen elenyésző mennyiségű, a minőségi borokban azonban viszonylag még jelentősebb készletek tárolnak. Legújabbban illetékes tényezők oly tervet dolgoztak ki, mely lehetővé teszi minőségi bor-

Járási székhelyben
50 éve fennálló

jólmenő vendéglő

örök áron eladó

„Kiöregedés“
jeligére a kiadóba

A magyar háziasszony könyvei. A mai háziasszonyt nehéz és felelősségteljes munkájában segítik itt felsorolt gyakorlati könyveink.

Egylángon főtt ételek. Ára 1-60 P. 400 recept.
A jó házikonyha. 6 kiadás. 2300 recept. Ára 6 P.
Diétás szakácskönyv. Egy-egy kötet ára 3 P, a négy kötet egybekötve 10 pengő.
I. kötet: *Szív- és vérkeringés-, vesebetegségek, magas vérnyomás diétája*
II. kötet: *Gyomor-, bél-, máj- és epehólyagbetegségek diétája*
III. kötet: *Fogyasztó étrend. Hízaló étrend. Lázás, tuberkulózis, vészes vérszegénység, basedow, stb. diétás ellátása.*
IV. kötet: *A cukorbeteg étrendje.*

Megrendelhető: **SINGER ÉS WOLFFNER Irodalmi Intézet R.T., Budapest, VI., Andrásy-út 16. szám.**

Az Új Idők első Receptkönyve.
Előfizetőinknek kedvezményes áron 2-50 pengő, vászonkötésben 3-50 pengő.
Az Új Idők második Receptkönyve.
Előfizetőinknek kedvezményes áron 2-50 pengő, egészvászonkötésben 3-50 pengő.
Az Új Idők egészségi Kódexe.
Előfizetőinknek kedvezményes áron 2-50 pengő, egészvászonkötésben 3-50 pengő.
Az Új Idők Illemkódexe.
Előfizetőinknek kedvezményes áron 2-50 pengő, egészvászonkötésben 3-50 pengő.

Az Új Idők kézimunka könyvei.
Varrás és himzés. Ára 3 P, egészvászonkötésben 5 P.
Kötés és horgolás. Ára 3 P, egészvászonkötésben 5 P.
Csomózott-, vert- és rececsipkek.
Ára 3-60 P, egészvászonkötésben 5-60 P.

Hasznos tudnivalók.

Egy-egy kis könyv ára 60 fillér.

Szobakertészet, Konyhakerészet, Méhészet, Házi állatterséglet, Népművészeti gyűjtés, Művirágkészítés, Játékszerkészítés, Fotográfáljunk, Kosárfonás.

AZ ALFÖLDI UTAZÓK
ÉS KERESKEDŐK
EGYESÜLETE SZEGED.

keres helyisége részére
iparigazolvánnyal rendelkező

bérlő gondnokot

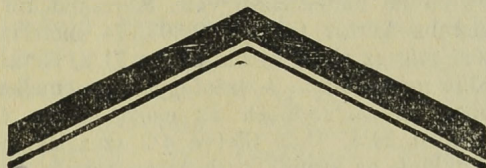
Írásbeli ajánlatokat
az egyesület címére.

Szeged, Klauzál-tér 3. kérjük küldeni

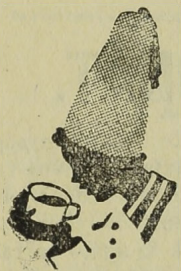
nak, továbbá Bene, Beregardó, Beregsom, Mezőkászony, Nagymuzsaj és Zápszony községeknél határában fekvő hegyi szőlőket foglalja magában. A visszacsatolt területeken fekvő többi szőlőket a rendelet „Felföldi borvidék”-hez csatolja. Egy más földművelésügyi miniszteri rendelet kimondja, hogy a visszacsatolt területen Kassa, Komárom és Érsekújvár székhellyel alakul majd hegyközségi tanács.

A borkereskedők egyesülete Görgey István dr. országgyűlési képviselő elnökle alatt ülést tartott, amelyen beszámoltak a varsói borkiállítás eredményéről. Elhatározta az egyesület, hogy a Budapesti Áru- és Értéktőzsde elnökségét felkéri, hogy a borra vonatkozó tőzsdeszokványokat, amelyek az évtizedek folyamán teljesen elavultak, sürgős revízió tárgyává tegyék.

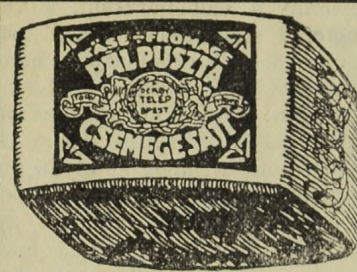
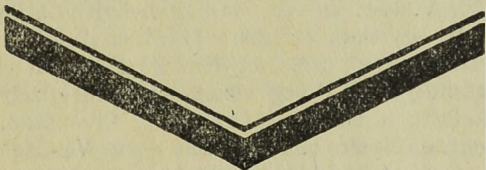
A felvidéki és ruszinföldi területváltozások a gazdaságpolitika irányát és célkitűzéseit átalakították. Kunder Antal iparügyi és kereskedelemügyi miniszter erre a körülményre rendkívül világos okfejtéssel mutatott rá a Mérnökegyületben tartott előadásában. A miniszter a belső helyzet megvilágítása után rátért Magyarországnak nemzetközi gazdasági kapcsolatainak ismertetésére. Kiemelte, hogy a „a magyar külkereskedelem szempontjából a Német Birodalom fontossága döntő módon fokozódott!” Ez a körülmény

MEINL-KÁVÉ...

a jó minőség
megelégedettség
és nagyforgalom
biztosítója.

Garantált teljes
zsírtartalmú

sajtjaink

mindent
beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

tehát kijelöli a cselekvés lehetőségét. A jövő feladata arra irányul, hogy a magyar és német iparágak közösen állapodjanak meg a forgalom tervszerű lebonyolításának kérdéseiben. Ez nemcsak a felesleges verseny kiküszöbölése céljából fontos, hanem a termelési lehetőség okszerű kihasználására is. A miniszter az iparfejlesztés egyéb feltételeiről szólva, hangsúlyozta, hogy a jelenlegi kormányzat elsősorban nemzeti és szociális célkitűzéseket tart szem előtt.

A magyar-lengyel kereskedelmi tárgyalások rövidesen megindulnak. Ezek a tárgyalások lesznek hivatva a két testvérország közötti kereskedelmi forgalom új alapját lerakni. Magyarország és Lengyelország között ezideig csak igen szűk keretek között mozgott a kereskedelmi forgalom. Legutóbbi statisztikai kimutatások szerint Lengyelországból behozatalunk az 1938. évben csak 6 millió pengő volt, míg kivitelünk 5,4 millió. A két ország közötti forgalom részletes adatai azt mutatják, hogy igen sok vonatkozásban bővíthetők a behozatal és a kivitel keretei. Természetesen döntő tényezőként szerepel a valutáris kérdés és ennek lehető kiküszöbölése jelentékenyen megkönnyíti majd a két ország közötti gazdasági kapcsolat kiterjesztését.

Brazília ez évben újra részt vesz a Budapesti Nemzetközi Vásáron. A rio-de-janeirói magyar követség arról értesíti a Budapesti Nemzetközi Vásár vezetőségét, hogy Brazília ismét hivatalos csoporttal vesz részt az 1939. évi Budapesti Nemzetközi Vásáron. A brazil kormány elhatározása az előző évi vásárokon elért kitűnő eredmény legjobb bizonyítéka. A kiállítás rendezésével a brazil kormány Pedro Rocha kapitányt, a prágai brazil propaganda iroda vezetőjét bízta meg.

Megszűnt az alkohol és a gyümölcsbor elnevezés. A pénzügyminiszter rendeletet adott ki a vámtarifához mellékelt magyarázatok mó-

Holland vendéglősök tanulmányozták a magyar ételeket.

Négy holland vendéglős végigjárta a közép- és kelet-európai éttermeket, hogy az egyes nemzetek konyháját tanulmányozzák. Magyarországi tanulmányuk főképpen a gulyásról, a pörköltől, a töltöttpaprikáról, a túrósesuszáról és a rétesről szólnak.

A gulyással sok baja van a külföldi szakácsnak, mondják. A külföldi szakács nem tud különbséget tenni gulyás, pörkölt és paprikás között. A külföldi szakácskönyvek is különböző magyarízű ételre adnak erről a három húsételről. A konyhaművészet világhírű nagymestereinek: Prosper Montagnenak, Escoffiernek vagy Antoine Scheibenbogennak a szakácskönyve sem tudja pontosan meghatározni, hogy miképpen kell jó gulyást főzni. Európa legújabb és leghíresebb szakácskönyve: Werumeus Buning műve sem tisztázza a különbséget a gulyás, a pörkölt és a paprikás között.

Közép- és Nyugat-Európában minden valamirevaló étterem étlapján ott szerepel a gulyás, de csaknem mindenütt csapnivalóan rossz, ehetetlen. A gulyás, a pörkölt és a paprikás, ehhez a

háromféle húsételhez különböző hús, kolbász, liszt, burgonya, bor, ecet, kömény, vöröspaprika, zöldpaprika, tejfel, cognac, víz, petrezselyem, babérlevél, foghagyma, só, vöröshagyma, savanyított káposzta, zsír, hagyma, sőt — a holland előírás szerint — szerezcsendió is kell. A sokféle főzési anyag között a magyar háziasszony és a magyar szakács könnyen rendet teremt, a külföldi azonban összekeveri, összekeveri és felcsereleli őket. Így azután — túl a magyar határon — a gulyás sem jó, a pörkölt is íztelen, a paprikás pedig szinte ehetetlen. Még kellemetlenebb tapasztalatokra tesz szert a vendég, ha a külföldi vendéglős — „cifrázza” a dolgot és gulyás helyett — cigánygulyást, szegedi gulyást székelygulyást hirdet az étlapján, panaszkodnak a holland bizottság tagjai, akik már három nap óta tanulmányozzák a gulyást, a pörköltet és a paprikást Budapesten. Kutatják, hogy a magyar háziasszony a tűzhely tetején vagy a sütőben főzi-e a gulyást? Werumeus Buning legújabb szakácskönyve ugyanis azt állítja, hogy az igazi gulyást a sütőben kell főzni.

Losoncon a Főuccán, a város legforgalmasabb helyén, közismert, 80 éve szálloda és vendéglő céljait szolgáló, most restaurált, modernizált szálloda-épület, központi fűtéssel, hideg-, melegvízszolgáltatással,

**szálloda, étterem, kávéház,
vendéglő céljaira azonnal**

BÉRBEADÓ

Kívánatra részletes leírás
Ajánlott ajánlatok
Dr. Wohl Aladár,
Losonc címére

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-44

dosításáról. Eszerint a vámeljárásnál, a vámkezelésnél az alkohol szót, illetve annak összetételét többé már nem használhatják, hanem helyette a szesz szót kell használni. Ezentúl nincs alkoholtartalom és alkoholmentes ital, csak szesztartalom és szeszmentes itóka. Kimondja ez a rendelet azt is, hogy az olyan bort, amelynek szesztartalma a 22,5 fokot meghaladja, valamint az olyan sört, vagy erjesztett gyümölcslevet, amelynek szesztartalma 12 foknál nagyobb, már szesznek kell tekinteni. Szesz, vagy szesszel kevert, vagy készített árut külföldről behozni csak a szeszgyedárusági igazgatóság engedélye alapján az esetenként megállapított feltételek mellett szabad. Utasforgalomban azonban öt hektoliter fokot, azaz öt literet meg nem haladó mennyiségű szesz, például pálinka, borpárlat a szeszgyedárusági igazgatóság engedélye nélkül is behozható, de a behozott szesz mennyiség után az egyedárusági árreszesedést meg kell fizetni, amely a vámon felül hektoliterfokonként két pengő. A rendelet a továbbiak során kimondja, hogy a vámtarifa magyarzataiból, illetve megjegyzéseiből törölni kell a „gyümölcsbor“ a nyírfabor, a datolyabor, a malátabor szavakat s ezek helyébe „erjesztett gyümölcsle“, illetve nyírfalé, vagy datolyalé elnevezést kell használni.

Nem állapítják meg a tanoncok legalacsonyabb fizetését. Az Ipartestületek Országos Szövetsége magáévá tette azokat az egybehangzó ipartestületi kérelmeket, amelyek oda irányultak, hogy az iparban alkalmazott tanoncok munkabéreinek megállapítása ellen tiltakozását fejezze ki. Illetékes helyen a kérdésre vonatkozóan a következő felvilágosítással szolgáltak. Szándékában volt ugyan az illetékes hatóságoknak az iparban alkal-

mazott tanoncok legalacsonyabb munkabéreit megállapítani, azonban egy részleges kísérlet tapasztalatai azt mutatták, hogy egy ilyen rendelkezés csak károsan befolyásolná a tanoncnevelést. Megnyugtatóként közöljük, hogy az iparban alkalmazott tanoncok legalacsonyabb munkabéreinek megállapítását célzó tervet elajtották.

A világ bortermeése 1938-ban. A végleges adatok még nem állnak ugyan rendelkezésre a világ 1938. évi termését illetően, de a Nemzetközi Borhivatalhoz beérkezett hozzávetőleges adatok szerint az 1938. évi termést 190 millió hl-re becsülik, az 1937. évi 161 és az 1936. évi 152 millió hl-es termésrel szemben. Minőségileg az egyes országokban igen különböző volt a termés, átlagban azonban jó közepes a minőség. Az északi félgömbön átlag évenként százhetvenöt millió hektoliter bor terem, amelyből Franciaország átlagtermelése 60, Olaszorszáé 40—45 millió hektoliter. A fogyasztás is igazodik a termeléshez, tehát ebben a két országban legmagasabb a borfogyasztási fejkvóta.

A legutóbbi négy évben 24%-kal emelkedett Magyarország széntermelése. Az ipariügyi minisztérium most tette közzé az 1938. évi széntermelési és fogyasztási adatokat. Az elmúlt évben 93,597.041 métermázsa szentet termeltek hazánkban, míg az előző három évben a széntermelés 75,4, 79,3, 89,7 millió métermázsa volt. Kereskedelmi forgalomba került tavaly 89,303.774 métermázsa szén, míg az előző három évben 71,2, 75,5, 85,7 millió métermázsa. A szénfogyasztás emelkedése ebben az esztendőben az előző három évvel szemben 24,5, 18,2, illetve 4,2 százalékkal. Szénkivitelünk az elmúlt évek során tavaly érte el

A m. kir. rendőrség szentesi kapitánysága.
1938. kih. 1505. sz.

ÍTÉLETKIVONAT.

A m. kir. rendőrség szentesi kapitánysága, mint r. b. bíróság, **Kenyeres Ráfael** 67 éves vendéglős, szentesi lakost azért, mert vendéglőjében az 1938. aug. 30-án megtartott borellenőrzési szemle alkalmával a kimérésre szolgáló tartályban 17% vízzel hamisított bor találtatott, az 1936. V. t.-c. 49. §-a alapján behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra átváltoztató 10 P pénzbüntetésre ítélte, egyben 20 P állami ellenőrzési díj és 32 P vegyvizsgálati díj megfizetésére kötelezte s elrendelte az ítélet kivonatának a Szentesi Napló c. napilapban és a Vendéglősök Lapja c. szaklapban leendő közzétételét s a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését.

Szentes, 1939. március 21.

A kivonat hitelül
Olvashatatlan aláírás
m. kir. rend.-kapitány
r. b. bíró.

M. kir. rendőrség szolnoki kapitánysága.
1419/1937. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A Belügyminisztérium — mint III. fokú rendőri büntetőbíróság — **Kálmán József** szolnoki lakost bortartályok kötelező megjelölésének elmulasztása és így az 1936: V. t.-c. 20. §-ába ütk. és 52. § 3. p. szerint minősülő kihágás miatt 1 napi elzárásra átváltoztató 10 P pénzbüntetésre, **Kálmán Józsefné** sz. Schönfeld Malvin szolnoki lakost borellenőrző közeg eljárásának akadályozása miatt az 1936: V. t.-c. 50. § 11. pontja alapján 8 napi elzárásra átváltoztatható 80 P pénzbüntetésre és 20 P állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte.

Szolnok, 1939. évi március hó 4-én.

Rendőrkapitányság.

a legmagasabb pontot. A múlt évben 3466,84 métermázsa szentet exportáltunk, az előző évek 2,6, 2,6, 3,2 millió métermázsa kivitelével szemben. Szénbehozatalunk viszont csökkent az előző évvel szemben.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felölös szerkesztő, kiadó és laptulajdonos

Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

Csongrád vármegye kiskundorozsmai járásának
főszolgabírájától.

Szám: 1938. kih. 1838.

ÍTÉLETKIVONAT.

1938. kih. 1838. sz. A kiskundorozsmai járás főszolgabírája, mint I. fokú rendőri büntetőbíró, **Ördög Sándor** 51 éves tápéi lakos koreszmárost azért, mert 1938. évi június hó 30-án megtartott borellenőrző szemle 25,5 liter vizezett bort talált koreszmájában, az 1936. évi V. t.-c. 9., illetve 49. §-a alapján behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra, átváltoztató 10 P pénzbüntetés, 20 P állami borellenőrzési díj, 16 P borvizsgálati díj és 15,30 P, mint az elkobzás alól elvont bor ellenértékének megfizetésére, valamint az ítélet kivonatának hirlapi közzétételére kötelezte.

Kiskundorozsma, 1939. évi március hó 1.

Dr. Szendrő s. k. szolgabíró.

ÍTÉLETKIVONAT

A m. kir. rendőrség hajdúnánási kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntetőbíróság, özv. Elbógen Józsefné koreszmáros, özv. **Gottdiener Sámuelné** bornagykereskedő és **Nagy Erzsébet** kimérő hajdúnánási lakosokat a 64—3/1938. kih. számú ítéletben az 1936. évi V. t.-c. 9. és 11. §-aiba ütköző kihágás miatt ugyenezen t.-c. 50. §-a alapján I. r. terheltet 40 pengő, II. r. terheltet 60 pengő, behajthatatlanság esetén 4, illetve 6 napi elzárásra és III. r. terheltet ugyenezen t.-c. 49. §-a alapján 3 napi elzárásra s az ítélet kivonatát a „Vendéglősök Lapja“ c. szaklapban való közzétételre ítélte. Az ítélet jogerős. Dr. Szarka Sándor rendőrfogalmazó, rb. bíró.

Hajdúnánás, 1939. március 21.

A kapitányság vezetője helyett:

Dr. Szarka Sándor
m. kir. rendőrfogalmazó.

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegdalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13—22—81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A kisiparosság gazdasági helyzete

az utóbbi években egyre súlyosabb. A mostani kormány ismeri e bajokat, valamint a többi kis existenciák bajait, ezért a népi politikát tűzte ki célul és mindent elkövet, hogy a kis ember szociális és gazdasági helyzetén segítsen. A kormány — mint az Iparügyi Miniszter Úr legutóbbi kijelentéséből tudjuk — a kisiparosság sorsának megjavítását is programjává tette.

Az Ipartestületek Országos Központja pedig, hogy a kisipar bajait részletesen megismertesse, beadványával fordult a Miniszterelnök úrhoz, amelyben rámutat arra, hogy a nemzetnek ez a fontos osztálya — amely a hozzátartozókkal és alkalmazottakkal együtt egymillió megbízható magyart jelent — a legsúlyosabb gondokkal küzd.

Az IPOK beadványa elegendő és megfelelő munkaalkalmakat kér a kormánytól. Elsősorban az építkezés megindítását sürgeti. Maga az állam, törvényhatóságok és más közületek indítsák meg haladéktalanul az építkezéseket, mert az Építőipar 32 különböző iparágnak nyújt foglalkoztatást, amivel emeli a fogyasztást és fellendíti a gazdasági forgalmat.

Kéri az előterjesztés az árrombolás elleni rendelkezések kiadását és azt, hogy a közszállításoknál, közmunkáknál csak a reális ajánlatok vétessenek figyelembe.

Az iparadósságok rendezését, valamint a kézművesipar hiteligenyeinek olcsóbb kamatozású, hosszabb lejáratú és könnyen hozzáférhető hiteltípusok

bevezetésével való kielégítését is véleményezi.

Végül az ipartestületi székház tartozásokban részes 108 ipartestület azt kéri, vállalja el az Iparügyi Minisztérium az ipartestületi székházakat terhelő tartozásokat a saját tárcája terhére és ezzel mentesítse az ipartestületeket a súlyos tartozásoktól.

Panaszkodik ezenkívül a kisiparosság az Országos Társadalmi Intézetre, amelynek súlyos terheit viseli, de sem ő, sem családja semmiféle

szolgáltatásban nem részesül. Az az óhajuk, hogy az OTI-törvény reformja tüzessék mielőbb napirendre és ezzel együtt az önálló iparosok aggkori és rokkantsági kötelező biztosításának kérdése is rendeztesék.

A vendéglátó ipar magáévá teszi a fenti kívánalmakat és leginkább az építkezés sürgős megindítását óhajtja, mert reméli, hogy az ezzel járó gazdasági fellendülés magával hozza majd a vendéglátó ipar forgalmának emelkedését is!

A vendéglátó iparok szabályozása

ügyében a székesfőváros polgármestere előterjesztéssel élt a kereskedelemügyi miniszterhez. Elsősorban azt kifogásolja a polgármester felirata, hogy a miniszter a kocsmákat képesítéshez kötött iparnak akarja nyilvánítani. Rámutat felterjesztésében arra, hogy a kocsmafőüzlet-köre mindig az italmérés volt és ehhez semmiféle különösebb szaktudás nem szükséges, éppen ezért indokolatlannak tartja a kocsmaiparnak képesítéshez való kötését.

Meg akarja szüntetni a miniszter rendelkezete a kávémérő ipart. Ezt sem helyesli a polgármester, mert a kisebb pénzű és igényű társadalmi réteg jár kávéház helyett a kávémérő ipar megszüntetését, mert a legutóbbi időben meghonosodott nálunk is az úgynevezett espresso-üzlet. Ez az új típusú üzlet tulajdonképpen nem más, mint a legújabb idők igényeinek és szükségleteinek megfelelő kávémérés. Ha a rendelkezete szerint a kávémérő ipar megszűnne, iparjogi szempontból nem lehetne meghatározni az espresso típusú üzletet, amely nem kávéház, nem cukrászda, nem kocsmák és nem csemegekereskedés, hanem új típusú kávémérés. Ennek — mondja a polgármester felirata — az élet által kitermelt új üzleti típus fejlődésének útját állni akkor, amikor látnivaló,

hogy ma már igen nagyszámú közönség szükségletét elégíti ki, véleményem szerint teljesen elhibázott intézkedés volna. Már pedig ez következne be a kávémérő ipar megszüntetése esetén.

Arra kéri felterjesztésében a kereskedelmi minisztert a polgármester, hogy mondják ki: fogadóipar az, ha legfeljebb 30 szoba fenntartásával gyakorolják ezt az engedélyhez és képesítéshez kötött ipart. A penzióipar meghatározása alatt ugyancsak engedélyhez és képesítéshez kötött ipart értsenek, üzletkörét pedig úgy állapítsák meg, hogy a penziókban nemcsak szobát és kiszolgálást adjanak, hanem ellátást is (ellátás alatt legalább egy főétkezést kell érteni).

Ezután állást foglal a polgármester a mulatókban meghonosodott terítékrendszer ellen, főleg idegenforgalom szempontjából. Ez úgy volna megszüntethető, ha Nagyméltóságod módját ejtené annak, hogy a mulatók tulajdonosai a terítékpénz felszámításától eltiltassanak. Az ilyenképesítő többletjövedelem pótlására alkalmas megoldásnak látszanék az, ha a mulatók tulajdonosai belépti díjat szednének, vagy pedig bevezetnék a külföldön már igen elterjedt úgynevezett első fogyasztási (premiere consommation) rendszert.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Adótörlesztést kérnek a felvidéki iparosok.

A megszünt csehszlovák állam súlyos nemzetvédelmi és forgalmi adókat vetett ki a magyar iparosokra.

A felvidéki kézművesiparosok méltánytalannak találja, hogy az impériumváltás után megfizetessék velük azokat az adóhátralékokat, amelyeket a csehszlovák adóhatóságok nemzetvédelmi célokra, tehát éppen saját hazájuk elleni fegyverkezés támogatására róttak ki rájuk. Méltánytalannak tartják nemcsak az elmondottakra való tekintettel, de azért is, mert az egy-

éves mozgósítás alatt, valamint a magyar csapatok bevonulásával kapcsolatos átmeneti időben majdnem minden munkaalakulattól, kereseti lehetőségüktől elestek.

Mindezek figyelembevételével felterjesztésben kérte az IPOK a pénzügyminisztertől, rendelkezje el a visszaesett északi területsáv kézművesiparoságát terhelő régi nemzetvédelmi és forgalmi adóhátralékok esetenkénti felülvizsgálását és a túl magas adóhátralékokat a K. H. Ö. 33. §-a alapján töröltesse.

MI UJSÁG?

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Kérjük a mélyen tisztelt vendéglős urakat, előfizetőinket, hogy előfizetési díjait hozzánk be- küldeni szíveskedjenek.

A legkisebb munkabérek megállapítása a vendéglátó iparban a győri kereskedelmi és iparkamara területére. A kereskedelmi miniszter elrendelte a fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő-, kávéházi szakiparokban a legkisebb munkabérek megállapítását. A bérmegállapító bizottságban Ferdinándy Tihamér ny. járábírósi elnök vezetésével helyet foglaltak a munkaadók és munkavállalók képviselői, nemkülönben érdektelen tagok is.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

A Vendégforgalmi Szövetség munkája a hazai nyaralás érdekében. Az Országos Magyar Vendégforgalmi Szövetség most tartotta meg a Vármegyeháza tanácsstermében közgyűlését. Széchenyi Károly országos elnök beszámolójában bejelentette, hogy a Vendégforgalmi Szövetségnek a nyaralás érdekében kifejtett mozgalma az elmúlt esztendőben 4,200.000 pengőt forgalmazott, ez az összeg 180 község gazdasági vérkeringésébe jutott be. Az évi beszámolóhoz dr. Antalfia Antal miniszteri osztályfőnök, Nagy Géza miniszteri osztálytanácsosa, Tahy Endre kormányfőtanácsosa, Hallóssy István, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője szoltak hozzá, elismerésüket fejezték ki a szövetség működésé iránt és együtt a szövetség jövő évi hathatósabb támogatását helyezték kilátásba. Borsod vármegye főispánja, Lukács Béla, hangsúlyozta, hogy a szövetség működése nemcsak gazdasági, kulturális és szociális szempontból fontos, hanem a községeknek egy új kereseti forrást nyújt. A közgyűlés tisztújító választással ért véget.

A lengyel-magyar határ megvalósulása a főváros idegenforgalma szempontjából is nagy jelentőségű esemény. Gazdasági vonatkozásban azért fontos a lengyel-magyar határ, mert a főváros gázszénellátása a lengyel bányák révén jobban biztosítva van, mint eddig. Most a ruhrvidéki és a lengyelországi gázszén használatát a Gázművek s jelenleg is olyan nagymennyiségű készletük van, hogy ez meghaladja a nemzetközi feszültség előtti, aránylag zavartalanul mondható időszakban tárolt szénmennyiséget.

Idegenforgalmi szempontból a fővárosnak nemcsak a lengyel-magyar határ megvalósulása, hanem a visszaesett Felvidék is új feladatot hozott. Megírtuk, hogy a Budapestet hirdető idegenforgalmi nyomtatványokat szlovák nyelven is előállították, a visszaesett területeken pedig mindenütt kiragasztották Budapest meghívóját, amelynek ez a szövege: „Budapest, a megnagyobbodott Magyarország székesfővárosa, szeretettel várja a felvidéki testvéreket“. Elkészültek

a lengyelnyelvű propagandanyomtatványok is amelyeket a lengyel utazási irodák és szállodák megkaptak, de küldtek belőlük kiválasztott egyéni címekre is. Nem nehéz megjósolni, hogy az idén Szent István király ünnepén igen sok lengyel vendége lesz a magyar fővárosnak.

Kassai sör

Egyedárusító: Milosehev György

V., Gróf Tisza István-utca 12. szám

Állandóan kapható

Telefon: 180-248

Nemzetközi borászati kongresszus lesz a folyó évi augusztus 21-30-ig Németországban Kreuznach fürdőhelyen. A Nemzetközi Borászati Kongresszus módot fog nyújtani a világ vezető borászati szakembereinek arra, hogy a termelés, értékesítés, fogyasztás minden problémáját behatóan megbeszéljék, miután ezek minden bortermelő országot egyformán érdekelnek. A kongresszus tagjai megtekintik majd a német bortermelést. A híres bortermelő vidékeket. Megtekintik majd a borkiállítás, ahol megismerik a német bortermelés, pincégazdaság, piackérdés, propaganda, szövetkezeti ügy kérdéseit.

A borpiac az utóbbi időben egyre szilárdabb. Oka, hogy a készletek lassan fogytak. Továbbá, hogy az italmérési engedélyek elvételére bizonyos türelmi időt engedélyeznek. A borkereskedők és vendéglősök nyugodtan vásárolhatnak. A Külkereskedelmi Hivatal új irányárakat állapított meg legutóbb a franciaország és a belgiumi kivitel számára. Eszerint a franciaországi kivitelnél a 11 százalékos fehér vagy vörös bor legkisebb eladási ára hektoliterenként 245 francia frank. Amennyiben 11 százaléknál magasabb szeszfokú borról van szó, úgy minden további félszázalék nál 8,5 francia frankkal emelkedik a közölt irányár. A Belgiumba szállított bornál a 11 százalékos fehér vagy vörös bor hektoliterenkénti irányára 40 belga frank. A franciaországi szállítmányoknál a tértítés 7,50 pengő hektoliterenként, míg a belgiumi piacra eladott bornál a 40 belga frankért eladott áru hektoliterenként 9 pengő tértítésben részesül s amennyiben az eladási ár meghaladja a 40 frankot, úgy a tértítés arányosan 15 pengőig emelkedik hektoliterenként. A termelők és kereskedők szerint ezek az irányárak pillanatnyilag megfelelnek ugyan az adott helyzetnek s bizonyos fokú érdeklődés mutatkozik is a francia és belga piac részéről a hazai áruk iránt. Amennyiben azonban a belföldi áraknál további jelentősebb szilárdulás következne be, úgy meglehetősen nehézségekbe fog ütközni jelentősebb mennyiségek elhelyezése a szóban levő két piacon.

Newyorki világkiállítás és a magyar idegenforgalom. Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal tárgyalásokat folytatott a newyorki világkiállítás rendezőségével. A tárgyalások alattel határozták, hogy Magyarország idegenforgalmi propagandaanyagával vesz részt a kiállításon. Természetesen a főváros idegenforgalmi propagandaanyagát is kiküldik és a világkiállítással kapcsolatban felterjesztik. Az Országos Idegenforgalmi Hivatalnak a főváros a kiállításon való részvétel költségeihez 25.000 pengőt utalt át, mint a főváros hozzájárulását.

Szikvíziparosok kötelező tanfolyamhallgatása. Az iparügyi miniszter rendeletére az Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége szikvízgyártó ipari

Véletlen folytán, rendkívül szerencsés feltételek mellett, igen jól jövedelmező

badacsonyi kerthelyiség

szaktudású vendéglős vagy cukrászmesternek azonnal bérbeadó. Levelek: Badacsony, Édenkert.

tanfolyamot rendezett a Magyar Vidéki Szikvíz Szövetséggel karöltve a budapesti m. kir. technológiai intézetben. A kilencnapos tanfolyamon ötven önként jelentkező önálló szikvíziparos vett részt és vizsgázott kiváló eredménnyel. A legközelebbi tanfolyam októberben lesz azok részére, akiket túlszűfoltás miatt a mostani tanfolyamra nem vehettek fel. A közfogyasztásra szolgáló szikvízkészítéssel kapcsolatos rendkívül fontos közegészségügyi, higiéniai és közbiztonsági követelményekre tekintettek illetékes helyen komolyan előtérbe lépett a terv, hogy a tél folyamán továbbtanfolyamokat állítsanak fel és csoportonként kötelezővé teszik a tanfolyamon részvételt valamennyi szikvíziparosnak.

Budapest székesfőváros új idegenforgalmi fényképpályázata. Budapest székesfőváros polgármestere az 1939. évben ismét idegenforgalmi fényképpályázatot hirdet, amelyen bárki részt vehet. A fővételek tárgya Budapest forgalma, fürdő-élete, műemlékei, a Budapesti Nemzetközi Vásár, a Szent István-heti ünnepek, budapesti sportesemények, továbbá vidéki tájak, városok, népelet, népszokások, népviseletek stb. Csak teljesen új, még sehol sem közölt vagy kiállított fényképekkel lehet pályázni. A képeknek kinyomatásra alkalmasnak kell lenniük. Minden pályázónak legalább öt különböző felvételt kell jellege alatt beküldeni. A pályázatokat a Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalához (Budapest, V., Deák Ferenc-utca 2.) kell 1939. szept. 30-ig beküldeni. Tíz százpengős és húsz ötvenpengős pályadíj kerül kiosztásra, ezenkívül a székesfőváros a pályadíjat nem nyert képek közül nagyszámú fényképet egyenként 15 pengős vételáron megvásárol. A díjnyertes és megvásárolt képekből a székesfőváros kiállítást rendez. A pályázattal kapcsolatos részletes felvilágosítással Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala szolgál (V., Deák Ferenc-utca 2. Telefon: 181-213).

Balatonfüredi orvoshét. A balatonfüredi orvoshét előadása május 15-től 21-ig az orvostudomány egyes újabb tapasztalatait is felölelik és a gyógykezelés ismertetése közben megemlékeznek a gyógyító tényezőkről s a Balaton orvosi értékeiről is. Az előadók: Verebély Tibor, Bakay Lajos, Ángyán János, Hainiss Elemér, Burger Károly, Bókay Zoltán, Miskolczi Dezső nyilvános rendes tanárok, Barla-Szabó József, Haynal Imre, Udvardy László, Borsos László, Schmidt Ferenc, Perényi Gábor egyet. magántanárok, Steiger-Kazal Dezső és Sümeji József főorvosok. Orvos-tanhallgatók lakást és fürdőket ingyen, családtagok 1,50 pengőért és étellemezést 6 pengőért kapnak a Grand Hotelban. Jelentkezés: a balatonfüredi fürdőigazgatóságnál.

A sörfogyasztás emelkedett. A m. kir. Országos Statisztikai Hivatal most közölte a szeptember-februári adatait. Ezek szerint a Felvidék visszaesése folytán a sörfogyasztás 22 százalékkal emelkedett. Általában a fogyasztási adó alá eső áruk átlagosan 20-25 százalék körüli emelkedést mutatnak. Jogos a remény, hogy a Ruszinföld idecsatolása is emeli a fogyasztást.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

Enying község előljáróságától

1880/1939.

Hirdetmény.

Enying község, a tulajdonát képező

nagyvendéglő épületet

folyó év május hó 19-én, d. e. 11 órakor Enyingen, a község házában tartandó nyilvános árverésen 1939. év július hó 1-től kezdődő öt évi időtartamra bérbeadja.

A bérleti feltételek Enyingen a község házában, délelőtti hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Enying, 1939. évi április hó 22.

Előljáróság.

Megnyílt a Széchenyi-hegyen a Beszkár turistaszállója. A svábhegyi fogaskerekű vasúti végállomása néhány év óta a 450 m magas Széchenyi-hegyen van. A meghosszabbított vonalrészét csak azok használták, akik a Széchenyi-hegy tetejéről gyönyörködni akartak a szép panorámában. Ezentúl sokkal több utasa lesz a fogaskerekű vasútnak a Széchenyi-hegyre, mert annak tetején megépült a Beszkár nyugdíjalapjának turistaszállója. Egyágys, kétágys és kétágys fürdőszobás szobákat építettek, modernül berendezve. Szekrény a szobákban nincs, ezeket a falba süllyesztették. A hideg-meleg folyóvízzel felszerelt szobák erkélyeiről a leggyönyörűbb kilátás tárul a nézők szeme elé. Nagy napozó terrasz és szép park veszi körül a Széchenyi-hegyi turistaszállót amelyet egészen bizonyosan a Budapestre jövő külföldiek is majd nagy számban keresnek fel.

Kimutatható nagyjövédelmű **vendéglő** kimerülés miatt házzal együtt

eladó.

Fizethető készpénzzel, esetleg ingatlannal elcserélhető. Leveleket „Nagyjövédelmű” jellegre kiadóba.

A tabáni gyógyszálló építkezése végre a megvalósulás felé közeledik. Petrovácz Gyula a tabáni gyógyszálló bizottság elnöke, szerdán délelőttre illesre hívta össze a bizottságot. Az ülésen megvitatták a Bánlaky Géza-féle új építési tervet, smertetik a műszaki osztály jelentését és a Köznunkatanács állásfoglalását. A szállóépítés teljes programját letárgyalják. Eredetileg 200 szobás gyógyszállót akartak építeni a Tabánban. Ilyen nagy szálló azonban túl sokba került volna erre nem volt meg az anyagi fedezet. Bánlaky Géza, a fővárosi fürdők központi igazgatója, átdolgozta a terveket. Az eddigi tervek szerint 1/2 millió pengő költséggel 120 szobás gyógyszállót építenek a Tabánban.

Iparos tanulmányút Olaszországba. Az Ipar-estületek Országos Központja május hó 18-iki kezdettel 9 napos társasutazást rendez a firenzei ipari és kézművesipari vásár megtekintésére. A tanulmányút résztvevői Firenzen kívül Velence és Róma városának nevezetességeit is megtekinthetik. A tanulmányút részvételi díja 166 pengő, melyben vasúti jegy, teljes ellátás, belépőjegyek, utókörséta, stb. foglaltarnak. Jelentkezni lehet az Ipartestületek Országos Központjánál (Budapest, VII., Erzsébet-körút 9.). Részletes programot lapunk legközelebbi számában közlünk.

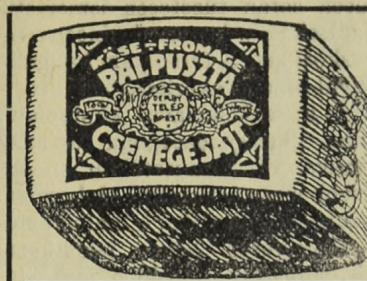
Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

Express english. Leggyorsabban angolul. Az angol nyelv iránt megnyilatkozott érdeklődés hívta életre ezt a meglepő szellemességgel szerkesztett nyelvtanulmányt, amely folytatásokban a közelmúltban a Pesti Napló hasábjain jelent meg. A címe már célkitűzését is elárulja. Olyanok használatára készült, akik nem érnek rá fárasztó, hosszadalmas nyelvtanfolyamok látogatására, nem tudják megfizetni a drága nyelvtanárt és mégis akarnak tanulni angolul, mert szükségük van erre a világnyelvre. A könyv használhatóságát mindenki számára biztosítja az, hogy a szerző dr. Biró Lajos Pál, az ismert szótár-szerkesztő és egy budapesti középiskola angol nyelvtanára, a lehetőségig kerülte a nyelvtani szabályokat és meghatározásokat és ahol utalás történik nyelvtanra, az sohasem haladja meg a négy elemi fogalomkörét. Bizonyosnak látszik, hogy ez az a könyv, amelyből mindenki szívesen és könnyen fogja megtanulni az angolnyelvi ismereteket és a helyes kiejtést. Ára puha kartonban 2:50 P. Delta kiadás.

Kibővül a Szent Gellért-hullámfürdő. A pesti közönség legkedveltebb nyári fürdőjében, a Szent Gellért-hullámfürdőben jelentős átalakítások folynak. Az igazgatóság most teljesíti a fürdő törzsközönségének régi óhaját s a hullámfürdőt környező, eddig elzárt parkot megnyitja a fürdőző közönség részére. Májusban már térs napozó pázsitokkal és árnyas facsoportokkal tarkított parkrészt várja majd a strandolókat és külön meglepetésnek számít az a művészi kiképzésű melegvízű medence, amely szintén az új park

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők: Pálpusztasajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62. Telefon: *297-970

területén nyer elhelyezést és hűvösebb idő esetén is lehetővé teszi majd a szabadban való fürdést. Kellemes újítás lesz ez azok számára is, akik a nyár folyamán gyógycélból keresik fel a Szent Gellért-fürdőt, mert itt a termális melegvíz gyógyhatását szabad ég alatt, kellemes és szórakoztató környezetben élvezhetik. A hullámfürdőnek ezek az új attrakciói, amelyek bizonyára még inkább emelni fogják e kedvelt fürdő népszerűségét — csakúgy, mint a pezsgőfürdő — díjtalanul állanak a hullámfürdő vendégeinek rendelkezésére.

Kéthetes borgazdasági tanfolyam. A M. Kir. Szőlészeti és Borászati Szakiskola felhívja az érdekelt szőlősgazdákat, borkereskedőket, vendéglősöket és koreszmárosokat, valamint általában a borászati kérdések iránt érdeklődőket figyelmét, hogy a szakiskolában folyó évi május hó 1-étől kezdődő kéthetes borászati tanfolyamot rendez. Az időszakos tanfolyam keretében elméleti és

742/1939. szám.

Hirdetmény.

Nagymaros község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező

Korona vendéglő

1939. évi május hó 25. napján, délután 4 órakor a község háza tanácstermében megtartandó szóbeli árverésen, vagy azt megelőzően benyújtandó zárt írásbeli ajánlat útján 1939. évi július 1-től 5 és 1/2 évre bérbe lesz adva. Az üzlet már most június 1-én átvehető.

Kikiáltási ár 2000 pengő, ennek 10%-a bánatpénz fejében a község pénztáránál leteendő.

A feltételek Nagymaros község házában, a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Nagymaros, 1939. évi április hó 15. napján.

Az Előljáróság.

401/1939. sz.

Battonya község előljáróságától

Hirdetmény

Battonya község előljárósága közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező

„Korona” vendéglő és szállodát a vendéglői

leltári felszerelésekkel együtt f. évi november hó 1-től egymásután következő 6 évi időtartamra, tehát

1945. évi okt. 31-éig f. évi máj. 13-án d. e. 11 órakor

a község háza kistanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adja.

A kikiáltási ár 2500 ar. pengő, ennek 10%-a bánatpénz címén leteendő s ezen összeg 15 nap alatt az elérendő évi haszonbér 50%-a erejéig kiegészítendő, amely összeg a bérlet lejártáig biztosítékként (kaució) kezelendő.

Az árverési, illetve bérleti feltételek a község gazdasági jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Battonya, 1939. évi április hó 24-én.

Olvashatatlan aláírás.
gazd. jegyző

Varga Sz. József
bíró

bemutató előadások során tüzetesen ismertetik a borkezelési eljárásokat, a korszerű pincegazdasági gépeket és eszközöket. A tanfolyam hallgatói az előadásokon kívül pincegyakorlatokon is részt vesznek, melyeket a szakiskolával kapcsolatos nagyszabású állami pincegazdaságban tartanak meg, továbbá szakszerű bemutatókon megismerkednek a jelesebb magyar borvidékek boraival és hírnevesebb hazai borfajtáinkkal. A tanfolyamra írásban, vagy személyesen lehet jelentkezni a budafoki m. kir. borászati szakiskola igazgatójánál. Résztvehet bárki, aki a borászat iránt érdeklődik. Részvételi díj 15 pengő. Előadások és gyakorlatok délutánonként 3-tól 7 óráig. Lakásról és élelmezésről ki-ki maga gondoskodik. Az önként jelentkezőknek arra is lehetőséget nyújt a tanfolyam vezetősége, hogy délelőttönként a pincegazdaság üzemében egyes fontosabb pinceműveletek begyakorlásával foglalkozzanak.

Országos ipartestületi elnöki értekezlet tartanak május 9-én, vasárnap az Ipartestületek Országos Központjában. Az Elnöki Értekezleten a központ ismerteti a magyar kézművesiparosság időszerű kérdéseit, a jelenlévő ipartestületi elnökök pedig hozzászólásaikban kifejtik azokat a helyi sérelmeket és panaszokat, amelyek a kézművesiparosságot nyugtalanítják. Az elhangzott kívánságokat a központ emlékiratba foglalva juttatja az illetékes kormánytényezőkhöz.

Új tejröndelet jelent meg a tej értékesítése tárgyában kiadott rendelet kiegészítésére. A rendelet kimondja, hogy a földművelésügyi miniszter minden tejipari vállalatokhoz a szükséghez mérten egy vagy több állandó ellenőrt rendelhet ki. Az állandó ellenőr a tejipari vállalatokhoz beszállított és onnan elszállított tejet és tejterméket mind mennyiség, mind minőség szempontjából ellenőrzi. Az ellenőrök közhivatalnoki felelősség mellett járnak el és a büntetőtörvények alkalmazása szempontjából hatósági közegeknek tekintendők. Az ellenőrök kötelesek a tudomásukra jutott üzleti vagy üzemi titkot hivatali titokként megőrizni. A földművelésügyi miniszter a rendelet értelmében megállapíthatja azt az összeget, amelyet a székesfőváros területén lévő tejipari vállalatok és tehenészetek, valamint a tejbehozatali igazolvánnyal rendelkezők a tej jobb minőségének biztosításával kapcsolatos kiadások céljaira kötelesek fizetni. Ez az összeg a tej után literenként 1.05 fillért meg nem haladhat. A rendelet értelmében, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő, aki a kirendelt ellenőröknek a megbízással kapcsolatos működését akadályozza, vagy megüsti, és az ellenőr, aki a megbízatásánál fogva tudomására jutott üzleti, vagy üzemi titkot a maga vagy más számára felhasználja. A földművelésügyi miniszter a rendeletnek a székesfővárosra vonatkozó rendelkezéseit fokozatosan egészen vagy részben az ország egyéb területeire is kiterjesztheti. A rendelet hatálybalépésének napját a földművelésügyi miniszter állapítja meg és ő is hajtja végre a rendeletet.

Csanád-Arad-Torontál k. e. e. vm. központi járásának főszolgabírája, mint elsőfokú rendőri büntetőbíró.

1938. kih. 744. szám.

ÍTÉLETKIVONAT.

Özv. Simon Andrásné sz. Csorba Mária 52 éves r. kat. özvegy, makói születésű és apátfalvai lakos magyar honos, koresmáros, vagyonos, terheltet bűnösnek mondom ki az 1936. évi V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágásban, melyet azáltal követett el, hogy Apátfalván 1928 március 31-én a szőlészeti és borászati kerületi felügyelő által koresmájában tartott vizsgálat alkalmával a kimérés céljára szolgáló bor 8.4, illetőleg 8.3% ténfogat-szesztartalommal bírt s ezért terheltet az idézett 50. § alapján a Kbt. 21 §-a alapján 1 napi önköltséges elzárásra átváltoztatandó 5 pengő pénzbüntetéssel büntetem.

A pénzbüntetés jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt, különbeni végrehajtás terhe mellett kell befizetni. A pénzbüntetés az 1936. évi V. t.-c. 58. §-ának rendelkezéseire képest teljes egészében a földművelésügyi tárcát illeti.

Kötelezem terheltet az 1936. V. t.-c. 54. §-ának értelmében jelen ítélet kivonatának a „Makói Ujság” és a „Vendéglősök Lapja” című lapokban, valamint Apátfalva község előljáróságának hirdető tábláján terhelt költségére történő közzétételét.

Kötelezem továbbá terheltet, hogy a Rbsz. 213. §-a értelmében a Borvizsgáló Szakértő Bizottság Budapest javára összesen 32 pengőben megállapított eljárási költséget, mint vizsgálati díjat az ítélet jogerőre emelkedésének időpontjától követő naptól számított 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett hozzám fizessen be. Makó, 1938. évi december hó 14-én.

Dr. Vajda Jenő s. k., tb. főszolgabíró, mint rendőr-büntetőbíró.

M. kir. rendőrség szegedi kapitányságának rendőri büntetőbírája.

Szám: 3331/1938. kih. Jogerős! Végrehajtható!

ÍTÉLETKIVONAT.

Schwarz Sándor terhelt, italmérő foglalkozású, szegedi lakost bűnösnek mondom ki kihágás miatt és ezért az 1936. évi V. t.-c. 50. §-a alapján a Ktk. 21. §-a alkalmazásával, behajthatatlanság esetére a II. B. N. 10. §-a alapján 2 napi elzárásra átváltoztatandó 10 P pénzbüntetésre ítélem el. Kötelezem továbbá terheltet, hogy a 70.000/1936. sz. F. M. r. 67. §-ának 2. bekezdése alapján megállapított 20 P állami ellenőrzési díjat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt a rendőrkapitányság pénztárába befizessen.

Kelt, Szegeden, 1938. év december hó 17. napján. **Thiry Lajos**, s. k., m. kir. rendőrtanácsos, mint rendőri büntetőbíró.

A hivatalos kivonat hitelül: Szeged, 1939. április hó 13-án. **Tóth Ferenc**, hiv. főtiszt.

ÍTÉLETKIVONAT

A m. kir. rendőrség túrkevei kapitánysága, mint I. fokú rendőri büntető bíróság 1939. március 29-én kelt 34/2—1939. kih. számú jogerős ítéletével **özv. Klein Vilmosné**, született **Glaser Fanni**, 68 éves, izr. vendéglős, túrkevei lakost azért, mert 1939. január hó 31-én Hunyadi János utca 5. szám alatti vendéglőjében a sőtésben forgalombahozatalra szánt s tárolt nyolc liter bor tiltott anyagok hozzáadása folytán fogyasztásra forgalomba hozhatatlannak bizonyult, továbbá a bort tartalmazó tartályok a bor minőségét és fajtát feltűntető megjelöléssel ellátva nem voltak, az 1936. V. t.-c. 49. §-a alapján húsz pengő pénzbüntetésre ítélte, mely behajthatatlanság esetén kettő napi elzárásra változtatandó át s kötelezte az elkobzás elől elvont bor ellenértéke címén 4 P 55 fillér, állami ellenőrzési díj címén 20 pengő, vegyvizsgálati díj címén 32 pengő megfizetésére, továbbá az ítéletnek az „Új Nemzedék” s a „Vendéglősök Lapja” című időszerző lapokban való közzétételére.

964/1938. kih. sz.

Ítéletkivonat.

A m. kir. rendőrség kaposvári kapitányságának rendőri büntető bírója I. r. t. **Breuer Ármin** kereskedő kaposvári lakost azért, mert az előírtan alacsonyabb szesztartalmú bort hozott forgalomba az 1936. V. t.-c. 50. §-a alapján a Bn. II. §-a alkalmazásával 100 pengő pénzbüntetésre, ennek behajthatatlansága esetére 20 napi elzárásra, valamint a felmerült vegyvizsgálati,

állami ellenőrzési és szakértői díjak megfizetésére ítélte. Egyben elrendelte a bűnjelt képező 548 liter 9 ténfogat-százaléknál alacsonyabb szesztartalmú bor megsemmisítését és a jogerős ítéletnek a Somogyi Ujságban, valamint a Vendéglősök Lapjában való közzétételét. Végül II. r. t. özv. **Breuer Józsefné** a kihágás vádja és jogkövetkezményének terhe alól felmentette.

Kaposvár, 1939 február 17. **Dr. vitéz Fazakas Péter** m. kir. rendőrkapitány, mint rendőri büntetőbíró.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postakarekpenztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Győzött az igazság

a mostani első titkos választáson. Ezt gazdasági és nem politikai szempontból állapítjuk meg. Nem az ígéretek kormányának programja, hanem a becsületes nemzeti, keresztény és szociális munka kormányának a gazdasági programja győzött. Győznie kellett, mert az ország lakosságának legnagyobb része, a földműves, az iparos, a kereskedő, a tisztviselő és a nemzeti gondolkodású munkásság jól tudja, hogy ma nem a jelszavak, hanem a komoly építő munka korát éljük. A kormány eddigi nagyszerű működéséből mindenki tudja, hogy az ország gyarapodására és a lakosság szociális helyzetének javítására mindent elkövet. Ez okból győzött a kormány a választáson!

Gyarapodó és erősödő Magyarország feladata előtt állunk. Mondotta legutóbb a miniszterelnök úr. Továbbá kijelentette, hogy a földreform megvalósítása az új parlament első feladata. A termelés fokozását, az ipar fejlesztését és a közalkalmazottak fizetésének javítását mind sürgős feladatoknak jelentette ki.

Az országgyűlési választás eredménye nyomán megnyugodott az egész ország társadalma, mert tudja, hogy most a gazdasági életet fellendítő intézkedések sorozata következik.

A vendéglátó ipar is örömmel vette az országgyűlés választásának eredményét, mert tudja, hogy nemcsak kül- és belpolitikai szempontból, hanem gazdasági fellendülés szempontjából is sokat jelent az egységes ország.

A miniszterelnök úr különben még

a választások előtt bejelentette, hogy ez a választás nem az ígéretek, hanem a cselekedetek parlamentjét lesz hivatva beküldeni az országházba.

Ettől a parlamenttől tehát a gazdasági és szociális fejlődést megindító

cselekedeteket vár az egész ország!

A vendéglátóipar pedig ezenkívül az idegenforgalom megélénkülését is reméli, mert az idegenforgalom ott virul a legjobban, ahol rend, nyugalom és biztonság uralkodik.

Idegenforgalmi értekezéslet

volt a minap a Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamarában. Részt vett azon a legérdekeltőbb ipar, a vendéglős- és szállodásipar is. A felszólalók mindegyike megállapította, hogy az utóbbi időben az idegenforgalom nagy mértékben csökkent. A kamara előadója, Gyömréy Sándor dr. részletesen felsorolta az idegenforgalom hanyatlásának az okait. A nyugateurópai idegenforgalom kizárólag a külpolitikai események miatt csökkent. Ehhez járult még a valuta súlyos helyzete és a vízumkényszer. Hangoztatta, hogy a kamara már kérte a vízumdíjak mérséklését. Németh Aladár a vendéglátó ipar nevében bejelentette, hogy egyik legfontosabb kérdés ez ügyben a szállodai bönök bevezetése. Erről tárgyalt legutóbb Marienbadban a Szállodások Nemzetközi Egyesülete is. Kijelentette, hogy a magyar szállodások bármilyen formában is készek a szállodai bönrendszer elfogadni. Németh Aladár egyben a vendéglátó ipar sérelmeit tárta fel. Több felszólaló különböző oldalról világította meg az idegenforgalom elmaradásának következményeit.

Hallóssy István, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöke alapos hozzáérteessel nyugtatta meg az értekezésletet. Kijelentette, hogy ne feledkezzenek meg a belső forgalomról, mert az idegenforgalomra nem szabad teljesen alapítanunk. Erre legjobb példa a most tartott Nemzetközi Vásár forgalma, amely esodálatos módon nyolcvanöt százalékkal emelkedett. Igaz, hogy a külföldi forgalom huszonöt százalékkal esett. Ennek az esésnek egyik oka azonban az, hogy az elmúlt évben még Csehországból jöttek olyanok, akik az idén jórészt már belföldiek. Különösen nagy az érdeklődés a külföld részéről a Balaton iránt. A Balatonon Öszödön négyszázezer pengő tisztviselő üdülő épült. A Galyatetőn pedig három

és fél millió pengőn kastélyszerű üdülő. E helyeken nemtagoknak is olcsón adnak teljes ellátást.

Végül bejelentette Hallóssy elnök, hogy az idegenforgalom fejlesztésére korszerű tervek dolgoznak ki. Nem nézhetjük tétlenül azt, hogy a magyarok tíz év alatt — a statisztika szerint — kétszázötvenmillióval többet költöttek el külföldön, mint nálunk a külföldiek.

Az értekezéslet elnöke megállapította, hogy az idegenforgalom irányítása nem lehet jobb kezekben és hogy a szállodás ipar elhanyagolt problémái országos megszervezéssel oldódnak meg.

A vendéglátó ipar pedig sokat remél az új idegenforgalmi propagandától és a belső forgalom megszervezésétől!

Fejlesztik a balatoni hajózást. 6 új kikötő és több személyhajó beiktatása érdekében folynak tárgyalások. A magyar királyi Államvasutak érdekkörébe tartozó Balatoni Hajózási R.-T., mint a gazdasági életben híre terjedt, az állandóan fokozódó balatoni hajóforgalom minél simább és kényelmesebb ellátása érdekében több új személyhajó beszerzését határozta el. A forgalomba került hírek szerint több gőzhajó és kisebb csavargőzös beszerzésével kívánja hajóparkját növelni a vállalat. Ugyancsak híre terjedt annak is, hogy a balatoni fürdővidék újabban épült, illetőleg kifejlődött fürdőtelepei közül hatnak a számára fognak új kikötő állomásokat létesíteni. A hajópark bővítése ügyében a vállalat és a Ganz között, az új kikötők építésével kapcsolatban pedig a földművelésügyi és a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium között folynak előrehaladott stádiumban lévő tárgyalások.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Köbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Arcképes igazolvány

Az iparügyi miniszter az ipartestületi tagok arcképes igazolványa tárgyában készült rendelet-tervezetet hozzászólás végett megküldötte a kereskedelmi és iparkamaráknak, valamint az Ipartestületek Országos Központjának.

A tervezet szerint az ipartestületi tagokat és a felvidéki ipartársulatok képzéséhez kötött ipart-üző tagjait — a jogi személyek és az önkéntes tagok kivételével — arcképes igazolvánnyal kell ellátni. Az arcképes igazolvány az arcképen felül tartalmazza: az iparos nevét, születési évét és helyét, lakóhelyét; az iparjogosítványt kiállító hatóság megjelölését; az iparjogosítvány számát és keltét; az iparnak az iparjogosítvány szövegével megegyező megjelölését; az igazolvány érvényességét idejét.

Az arcképes igazolványt az ipartestület előjárósága (felvidéki ipartársulat vezetősége) állítja ki. Az iparos ipara gyakorlása megkezdésének bejelentésekor, ha pedig ebben az időpontban iparigazolványt még nem kapott, az iparigazolvány kézbesítésétől számított nyolc nap alatt köteles két 6 x 6 cm nagyságú fényképet az ipartestülethez (felvidéki ipartársulathoz) benyújtani és egyidejűleg az ipartestület (felvidéki ipartársulat) pénztárába a kiállítási költséget befizetni, ezenfelül viselnie kell az arcképes igazolvány bélyeg-illetékét.

Az arcképes igazolvány kiállításától, meghosszabbítás esetében a meghosszabbításától számított egy évig érvényes, de már előbb is érvényét veszti, ha tulajdonosa meghal, iparjogosítvány hatálya vagy a közkereseti társaság tagjának, illetőleg a betéti társaság beltárgyának az üzlet vezetésére jogosultsága megszűnik, avagy ha a tulajdonos az iparnak kiskorú javára üzésétől visszalép. Az arcképes igazolványt minden évben érvényességi idejének költségmentes meghosszabbítása végett be kell mutatni.

Az arcképes igazolvány adataiban bekövetkezett változást — annak feltüntetése végett — az ipartestületnek, az arcképes igazolványt is benyújtva, nyolc nap alatt kell bejelenteni.

Ha az ipartestület előjárósága (felvidéki ipartársulat vezetősége) az arcképes igazolvány kiállítását, a bejelentett változás feltüntetését, az arcképes igazolvány érvényességi idejének meghosszabbítását megtagadja, vagy az arcképes igazolványt érvénytelenné nyilvánítja, a meg nem elégedő érdekelt fél tizenöt nap alatt a felügyelő hatósághoz fordulhat.

A tervezet szerint az arcképes igazolvány jogosulatlan használata kihágás, az arcképes igazolvány kiváltásának vagy meghosszabbításának elmulasztásának az ipartestület (a felvidéki ipartársulat) fegyelmi úton bünteti.

MI UJSÁG?

Papp József ünneplése. Az IPOK választmányi ülését május 14-én Balatonfüreden tartották meg. Ez alkalommal a választmány elismerését és hálás köszönetét nyilvánította Papp József kormányfőtanácsos elnöknek azért a rendkívüli fáradozásaiért, hogy Balatonfüreden iparosgyógyházat létesített.

Az árelenőrzés munkáját az eddiginél szélesebb alapra kívánja helyezni az árkormánybiztosság. Eddigi munkája a termelési, gyártási árvetésekre terjedt ki. Szükség mutatkozik azonban további árelenőrzésre is, mert a fogyasztói áraknál az ármérséklések alig, vagy egyáltalában nem tapasztalhatók. Ez pedig éppen fogyasztók érdekében káros jelenség. Az árkormánybiztosság megfigyelési körébe vonja az áru útját, hogy megállapíthassa, vajjon mi az oka a fogyasztási cikkek magas árának. Mindenesetre figyelemmel kísérjük az árkormánybiztosság e nagyszabású munkáját és érdeklődéssel várjuk a végső eredményt.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II—40—44, II—84—64

Ajánlja hordós és palackos borait

Iparosok üdülése Balatonfüreden. Az Ipartestületek Országos Központja közli az ipartestület útján Budapest iparosaival, hogy május 15-től december 13-ig terjedő időben összesen hét csoportban, csoportonként négy heti időtartamra, igen kedvező üdülési lehetőségeket nyújt az újonnan megnyitott Balatonfüredi Üdülőtelepen. Az V—VI. sz. csoportba csak a teljesen szegénysorsú és előrehaladott betegséggel iparosok, illetve családtagjaik utaltatnak be. Ezek ellátása és mindennemű (kivéve a vasúti utazás) költségeit az IPOK viseli. Az ebbe a csoportba jelentkezettek szegénységüket okvetlenül hatósági szegénységi bizonyítvánnyal kell, hogy igazolják. A többi csoportokban a teljes ellátás napi 3·20 P. Gyógyfürdői fődényben —50, elő- és utódényben —25 P. naponta; fürdődíjak (természetesen szénsavas fürdő) július 16-tól augusztus 20-ig 3—P, április 16-tól június 15-ig és augusztus 21-től szeptember 30-ig 2·50 P, október 1-től április 15-ig 2—P.

A csoportok négyhetesek, de lehet kéthetes beutalást is kérni. A kéthetes csoportbeutalás azonban csak a hó 1-én és 15-én kezdődhet. Az IPOK a csoportbeosztáshoz szigorúan ragaszkodik, attól semmi körülmények között el nem tér. A beutalás iránti kérvényt az Ipartestületek Országos Központja elnökségéhez kell intézni, azonban benyújtani az ipartestületnél kell. Az egyes csoportokba történő felvételtől az IPOK a kérelmezőt értesíti.

A magyar bor ünnepe Kecskeméten végrehajtóbizottsága, Kecskemét th. város közönsége, továbbá a Kecskeméti Szőlő- és Gyümölcstermelők Egyesülete közreműködésével 1939 június 18—20-án Kecskeméten bor-, szőlő- és a bortermeléssel kapcsolatos ipari, háziipari kiállítást és borvásárt rendez. A kiállítás célja: a homoki borvidékek borterményeinek kiállítása, a kiállítási anyag kölcsönös megismerése és végül a bortermeléssel kapcsolatos ipari és háziipari eszközök bemutatása. A kiállítás helye Kecskeméten a Gazdasági Egyesület nagyterme (Rákóczi-út 7.) és a Városi Vigadó nagyterme, a körülötte lévő, körülbelül 1000 négyszögöl területű szabad térrel. A kiállításon résztvehetnek a különböző borvidékek területéről meghívott bortermelők, a bortermeléssel kapcsolatban lévő ipari és háziipari vállalatok (jogi személyek és egyének), akik igazoltan bortermeléssel foglalkoznak, illetve iparengedéllyel rendelkeznek. A kiállított terményeknek és tárgyaknak a kiállításra alkalmas voltát a végrehajtóbizottság által kijelölendő szakbizottság állapítja meg.

Vendéglátóipari közgyűlés Székesfehérváron. A székesfehérvári és fejérmegyei vendéglősök, szállodások, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata május 25-én tartotta ötvenkettedik közgyűlését. A gyűlés előadója, Szöllősy Ferenc főtitkár a vendéglátó iparok helyzetéről és aktuális kérdéseiről tartott kimerítő előadásában különösen az úgynevezett szociális rendeletek (munkaidő, munkabér, fizetett szabadság) hatásait ismertette.

A Budapest Fürdőváros Egyesület közgyűlésén vitéz József Ferenc dr. királyi herceg megnyitászavaiban a visszatért Felvidékkal kapcsolatban fejtegette a belföldi vendégforgalom jelentőségét, majd arra mutatott rá, hogy a keleti népekkel való kapcsolat kimélyítésére ugyancsak nagy szükség van az idegenforgalmi propaganda terén. A fürdőkórház mielőbbi megépítését sürgette. Techert Gyula dr. főtitkár évi jelentésében kiemelte, hogy v. József Ferenc dr. kir. herceg az északi országokban tartott előadásorozatával milyen nagy szolgálatot tett a magyar fürdő-

ügynek. Örömmel jelentette végül, hogy a Gyógyhelyi Bizottság elnöke értesítést kapott Kunder Antal kereskedelemügyi minisztertől, amely szerint a MÁV hétnapos budapesti tartózkodás után a külföldi fürdővendégek részére teljesen ingyenes visszautazást biztosít. Ezzel a kedvezménytel minden bizonnyal erősen fellendül Buda-pest fürdőváros idegenforgalma. A közgyűlés három évre ismét vitéz József Ferenc dr. királyi herceget választotta elnöké. Alelnökök: Szvi-eczényi Zoltán és Tasnády Szücs Andor ny. államtitkár, főtitkár Techert Gyula dr., Hallóssy István m. kir. kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője, „a megnagyobbodott Magyarország új idegenforgalmi célkitűzései” címmel tartott érdekes előadást. A politikai helyzetek változásával a térkép is változik és változást szenved az idegenforgalom is. Bécs idegenforgalmi jelentősége megszűnt és Budapesten kapott fontos szerepet az idegenforgalom terén.

Fényes

Fővárosi Nagycirkusz

Előadások mindennap ^{d. u. 4} _{este 8}

Világvárosi műsor

Főzőtanfolyam céljaira helyiséget keresek esetleg fel-
szereléssel bérelhetően. Ajánlatokat:
„Átképzés” jellegre a főkiadóra kérek.

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete

közölte tagjaival a kereskedelemügyi miniszterium legutóbbi 30.931/1939. I. a. számú rendeletét, amelyben a minisztérium kötelezte az ipartestületet arra, hogy a legkisebb munkabérekre és a munkaidőre vonatkozó rendeletek be nem tartása következményeire figyelmeztesse tagjait. Az ipartestület felhívása a következő:

E rendeletnek eleget téve, fölhívjuk tagjainkat, hogy a fizetéses szabadságot biztosítsák arra jogos munkásaiknak, a legkisebb munkabéreket maradéktalanul adják meg és a 14 órás munkakeretben napi 10 órán túl, ugyancsak a rendeletben megállapított módon foglalkoztassák alkalmazottaikat.

Az a tapasztalat, hogy a munkások egy része rosszhiszeműen visszaél a rendeletekkel, testületünk munkaügyi bizottságát arra készítette, hogy új személyzeti borítékot készíttessen, amelyen az alkalmazási feltételek és tudnivalók az új rendeletek figyelembevételével szövegeztettek meg. Hogy munkásaink ne mondhassák a jövőben azt: „nem tudták, mit frattak velük alá”, azért az új személyzeti boríték tudnivalóit tartalmazó nyomtatványt kap — átvételi elismervény ellenében — minden egyes alkalmazott, amely nyomtatvány szószerint egyezik a „személyzeti boríték” szövegével.

Fölhívjuk tagtársaink figyelmét új személyzeti borítékunkra, amely egyébként a munkások okmányainak őrzésére szolgál és saját érdekükben alkalmazzák azokat.

A személyzeti borítékok darabja tagjainknak 6 fillér, nem tagoknak 10 fillér. A személyzeti borítékokat a pénz (és vidékre a postadíj) előzetes beküldése után testületünk irodája küldi szét.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

MEINL-KÁVÉ...

a jó minőség
megelégedettség
és nagyforgalom
biztosítéka.

A borpiac. Kereslet élénk. A tételek mind elkelnek. Az árak a helyszínen 38—45 fillér körüliek. A terméskilátások eddig igen jők.

Legkisebb munkabérek. A fogadó- (szálló-, penzió-), vendéglő-, kifőző-, korcsma-, kávéház- és kávémérőiparokban a szegedi kereskedelmi és iparkamara területén fizetendő legkisebb munkabérek megállapítására a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úrnak 53.140/1938. I. a. sz. rendeletével kiküldött bizottság 1939. évi május hó 2-án tartott ülésén a szegedi kereskedelmi és iparkamara területére, azaz Bács-Bodrog, Békés, Csanád-Arad-Totontál k. e. e. és Csongrád vármegyék, valamint Szeged szab. kir. thj., Baja és Hódmezővásárhely thj. város területére kiterjedő hatállyal a legkisebb munkabérek megállapította.

A Balaton partja vendéglátó vállalatok alkalmazottainak munkaidéje. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter módosított rendeletet adott ki a Balaton partján kijelölt területeken levő fogadókban (szállóknban, penzióknban), vendéglőkben, kifőzésekben, kávéházakban, kávémerésekben, cukrászüzletekben, korcsmákban, továbbá általában a szállásadásra, illetőleg ételleknek vagy italoknak helyben fogyasztás céljából kiszolgáltatására berendezett vállalatokban foglalkoztatott alkalmazottak munkaidéje tekintetében. E szerint munkaidéje a megállapított munkaidét meghosszabbíthatja július és augusztus hónapokban naponta legfeljebb két órával. Ha a munkaidéje a munkaidét meghosszabbítja, a napi pihenőidőt a meghosszabbítás tartamával meg szabad rövidíteni.

**Nagyforgalmú vidéki városban lévő
3 nagy helyiség és táncteremből álló**

**vendéglőmet
teljes berendezéssel
bérbe adnám.
Cím a kiadóban.**

Iparosok szervezkedése Erdélyben. Teleki Ádám gróf, aki a romániai magyar népközösség vezetőségében az iparügyek vezetője, megindította a magyar iparosok szervezését. Akciójának eredménye alapján Erdély csaknem minden számottevő városában lesz az iparos egyesületnek szervezete. Teleki Ádám felkereste Segesvár, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely, Sepsiszentgyörgy és Csíkszereda városokat. Ezekben a városokban gyűléseket tartottak, amelyeken

Teleki Ádám hangsúlyozta, hogy ha a magyar iparosság meg akarja védeni érdekeit, akkor az ittélő hat anezer magyar iparosnak országos szervezetbe kell tömörülnie.

Római fürdő

vasútállomási vendéglő

átadó

Aranybánya

Érdeklődés a helyszínen: délután 6—7 óra között

Szegények gázálarca. A m. kir. belügyminiszter úr leiratot intézett a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához, amellyel a Légoltalmi Liga Országos Női Bizottsága részére engedélyezett adománygyűjtési akció szabályzatát küldötte meg. A Női Bizottság élén álló fenkölt lelkű hölgyeket nemes és nemzetvédelmi szempontból rendkívül nagyjelentőségű cél vezette ennek az akciónak

Esztergomban A DUNAI SÉTÁNYON
a „KISSZATYOR“ MULATÓ

állami állásba való elhelyezkedésem miatt szabadkézből
eladó. Esztergom, Nagydunasor 3. sz. Ifj. Tóth János.

megindítására: *a szegények gázálarccal való ellátása.* Az a társadalmi osztály, amely egy repülőtámadás esetén amúgyis a legnagyobb veszélynek van kitéve, nem képes anyagi okok miatt még a legszükségesebb óvintézkedéseket sem megtenni, még kevésbé gázálarcokat beszerezni. A Légoltalmi Liga Országos Női Bizottsága ezért oly módon kívánja a szegény lakosságot gázálarccal ellátni, hogy *kétfilléres jótékonyági bélyegeket* hoz forgalomba, amelyeket iparosoknál és kereskedőknél helyez el bizományban, hogy a náluk vásárló közönségnek átvétel céljából ajánlják fel. A kereskedőket és iparosokat tehát az akció anyagilag nem terheli, csupán segítő közreműködésüket és támogatásukat kéri a Légoltalmi Liga Országos Női Bizottsága. A kétfilléres jótékonyági bélyeg a közismert légoltalmi plakát terve szerint igen izléses kivitelben készültek. A kamara feleslegesnek találja, hogy a magyar iparosok és kereskedők előtt hangsúlyozza ennek a nemes akciónak szociális és nemzetvédelmi szempontokból való különös fontosságát. A kamara ezúton is felkéri

Pályázati hirdetés.

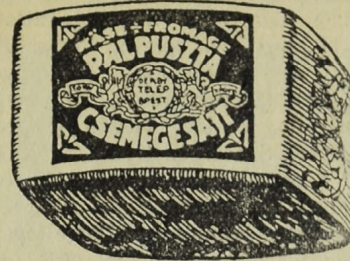
A Kishér és Vidéke Ipartestülete Elnöksége a székházában levő házhoz kötött korlátlan italmérési joggal ellátott vendéglő bérletére 1939. évi november hó 15-től hat egymást követő évre pályázatot hirdet.

A bérlet tárgya 1 sank, 1 terem, egy 8×24 m-es szinpaddal beépített nagyterem, 1 konyha 1 pince, 1 tekepálya, 1 faház, valamint a meglévő felszerelés.

A részletes feltételek megtudhatók az Ipartestület hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt, valamint 50 filléres válaszbélyeggel ellátott levélben. A pályázat ideje 1939. évi június hó 1—30-ig.

Kishér, 1939. május hó 19-én.

Jáhn Ferenc
elnök.

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt

beszerezhetők:

Pálpusztasajt,

Derby-sajt, Roma-

dour, Imperlál,

Óvári, Trappista,

Casino, Roquefort,

Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.

Telefon: *297—970

a kereskedő és iparos társadalmat, hogy az akció lebonyolítását végző Légoltalmi Ligát a nemes cél elérése érdekében a rendelkezésére álló eszközökkel a legmesszebbmenően támogassa és a Liga megbízottaitól bizományba átvett kétfilléres jótékonyági bélyegeket vásárlóközönségének megvétel céljából ajánlja fel.

A Kisipari Kiviteli Intézet beszámolójából megállapítható, hogy a tavalyi kedvezőtlen külpolitikai és gazdasági viszonyok ellenére a magyar kisipar exportja erőteljesen fejlődött és majdnem megduplázódott az előző évvel szemben. Az intézet közreműködésével 1937-ben több mint 500.000 pengő értékű kivitelt bonyolítottak le és tavaly a kisipari export ezen az úton 930.000 pengőre növekedett. Értékben különösen a kész bőrkésztyűk exportja emelkedett. 262.000 pengő értékben exportáltunk késztyűket. A nőruha-export több mint 111.000, az ötvösáru-kivitel 109.000, női divatcikk exportja 46.700 pengőt képviselt. De jelentős értékben és mennyiségben exportáltunk kisipari díszműárukat, bőröndös és bőrdíszműárukat, különleges cikkeket, játéka-árukat, fonott kosárárukat. A magyar kisipar ma már 44 országba exportál és cikkei a világ legtávolibbi pontjára eljutnak. A kivitel szempontjából első helyen áll Anglia, amelynek része-

Egy 200 literes

„MARABU“ új gőzfőző üst

5 atm. nyomásra **eladó.** Kiválóan alkalmas.
Leveleket „Újpest 111“ jelíggel **Leopold
Cornél hirdetőiroda,** Teréz-körút három
továbbít.

sedése kiviteli exportunkból meghaladja a 35 százalékot. Svédországba, Norvégiába, Amerikába, Hollandiába, az angol dominiumokba, Franciaországba, Argentínába, Bolíviába, Braziliába, Jávába, Cubába és Venezuelába is eljut a magyar kisiparos terméke. Iparfejlesztési szempontból is nagyjelentőségű az intézetnek az a tevékenysége, hogy külföldről beszerzi az ott keresett iparcikkek mintáit. Állandóan érkeznek külföldről mintadarabok, amelyeket kisiparosaink lemásolnak és megkezdik készítésüket. Ilyen alapon nem csupán az export számára sikerült kisiparosainknak olyan cikkeket előállítani, amelyeknek gyártásával eddig nem foglalkoztak, hanem a belföldi piac is új cikkekhez jut.

Városok idegenforgalmi értekezlete. Debrecen, Gyöngyös, Eger, Sopron, Veszprém, Szombathely, Hajdúszoboszló, Miskolc, Esztergom városok idegenforgalmi megbízottai megbeszélést tartottak Budapesten, dr. Milleker Rezső egyetemi tanár, az Országos Idegenforgalmi Tanács tagja elnöke mellett. Megállapították, hogy az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal munkásságát eddig azért nem tudta kifejtetni, mert a részletkérdések megtárgyalása foglalta el a hivatal tárgysorozatának egész idejét. Szükségesnek látják a magyar városok, hogy előzetes, érdekképviseleti összejövetelek formájában állandó bizottságot küldjenek ki a kérdések részleteinek megtárgyalására, hogy az egységes állásfoglalás kialakulását semmi se akadályozza. Dr. Puky Árpád gyöngyösi polgármester felszólalásában rámutatott arra, hogy a szervezkedés nemzeti érdek, mert a belső idegenforgalom kihasználása és kialakítása egyike a legsürgősebben megoldandó feladatoknak. Dr. Milleker Rezső kifejtette, hogy a szervezkedést a belső változások,

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—425—04

a Felvidék bekapcsolódása, a Felvidék és az anyaország közös érdekében halaszthatatlanná tették. Grassl Herbert (Debrecen), Veress Béla (Hajdúszoboszló), ifj. Fazekas József (Gyöngyös), Szepesházy Róbert (Szombathely), ifj. Halász József (Miskolc), dr. Farkas István (Sopron), Karczós Béla (Eger), Sebestyén Gyula, a városok idegenforgalmi képviselőivel megbízott iroda igazgatója szólaltak fel. Az értekezlet résztvevői négyórás tanácskozása számos új ötlet elfogadásával a magyar idegenforgalom jelentős fejlődését fogja munkálni.

A Ruszinföld legnagyobb ipara a faipar és ezzel kapcsolatos feldolgozó ipar. Nagy-Magyarország hét falepároló telepe közül négy a most visszaszerzett vidéken működött. Már a béke-években ezek a falepároló telepek évi 10 millió aranykoronás exportot bonyolítottak le úgy, hogy ezek az iparvállalatok gazdasági életünk igen jelentékeny tényezői lesznek. A visszaszerzett telepek közül legnagyobb a Perecsényben és Turjasebesen működő Bantlin-féle vegyészeti gyár, amely elsősorban falepárolási termékeket állít elő, ecetsavat, nyersfaecetet, denaturáló faszeszt, metilalkoholt, faszenet. Ez alapanyagokból indulva finomított termékek előállítására is vállalat működési körébe tartozik. Jelentős falepároló vállalat a Szolyva Falepároló R.-T., amely 1500 alkalmazottal hasonló működési kört fejt ki. A nagybocskói Klotild R.-T. Nagy-Magyarország legnagyobb iparvegyészeti vállalata volt, amelynek központja ma is Budapesten székel. Az elszállítás után a nagybocskói telep csupán a helyben termelt fa feldolgozásával és lepárolásával foglalkozott. A ruszin erdőségeken nagyszámú fűrészüzem van. Így Antalócon, Havasközön, Perecsényben, Fenyvesvölgyön, Tihán, Révhegyen, Szerencsfalván, Szentmiklóson, Szolyván, Frigyesfalván egy svájci tőkével alakult részvénytársaság vasöntödét és nagyobb gépjávitóműhelyt létesített. Állami fűrészüzemek működnek Salánkon, Volócon, Mezőterebesen, Bruszturán, Taracközben, kisebb üzemek Körösmezőn, Rahón, Ökörmezőn, Huszton, Bustyaházán, Kövesligeten, Dombón, Gyertyánligeten, Alsóbisztrán, Nagyszöllősen hordógyár működik. Nagyobb iparvállalat a gyertyánligeti Brattman-féle vasgyár, az Őrhegyalján működő Schönborn-Buchanum grófi sörmaláta- és gyümölcseszeggyár, a szentmiklósi Vulkán-féle gyufagyár. Kőbányák vannak Szentmiklóson, Frigyesfalván, Huszton, Rakaszon, cementárugyarak Bátyun, Oroszvégen és Huszton.

1938. kih. 750/5. szám.

A m. kir. állami rendőrség mohácsi kapitányságának rendőri büntetőbírája az 1936. évi V. t.-c. 14., 28. és 53. §-ába, továbbá a 9. és 11. §-ba ütköző kihágás miatt **Vinsek József és özv. Vinsek Jánosné** ellen indított kihágási ügyben, melyben a vádat dr. Paschke Ferenc ügyészi megbízott és Deák Andor szakképviselő képviselte 1939. évi április hó 21. napján terheltek jelenlétében megtartott nyilvános tárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozom a következő

Í T É L E T:

I. r. Vinsek József terhelte, aki 1897. évbéli, r. k. vallású, nős, mohácsi születésű és lakos, magyar állampolgár, vagyontalan, vendéglős családtagja, II. r. özv. Vinsek Jánosné, sz. Vörös Juliánna, 1874. évbéli, r. k. vallású, özvegy, mohácsi születésű és lakos, magyar állampolgár, vagyonos, kb. 15.000 P értékben, vendéglős foglalkozású, bünsőnek mondom ki I. r. terhelte az 1936. évi V. t.-c. 14. és 28. §, II. r. terhelte az 53. §, valamint a 9. és 11. §-ba ütköző és eszerint minősülő kihágás miatt, melyet általa követett el I. r. terhelte, hogy rummal kevert bort tokaji aszú elnevezés alatt hozott forgalomba, az eladott bort házasította. II. r. terhelte a kötelező ellenőrzést elmulasztotta, mint engedélyes, és ezért Vinsek József terhelte az 1936. évi V. t.-c. 49. § 1. és 4. pontja, 50. § 2. és 51. § 4. pontja alapján, a II. Bn. 4. § és 7. § alkalmazásával 50 pengő pénzbüntetés, behajthatatlanság esetére a II. Bn. 10. és 23. §-a alapján 10 napi elzárásra, II. r. özv. Vinsek Jánosné terhelte az 1936. évi V. t.-c. 49. § 1-4. pontja, 50. § 2. és 51. § 4. pontja alapján, a II. Bn. 4. és 7. §-a alkalmazásával 20 pengő pénzbüntetés, behajthatatlanság esetére a II. Bn. 10. és 23. §-a alapján 4 napi elzárásra ítélem el. Kötelezem I. r. terhelte a m. kir. földművelésügyi tárca javára a 70.000/1936. F. M. sz. rendelet 68. §-a alapján vegyvizsgálati díj címén 30 pengő megfizetésére.

A 70.000/1936. F. M. r. 72. §-a alapján elrendelem az ítélet kivonatának jogerőre emelkedése után Vinsek József és társa terheltek költségére a Mohácsi Hírlap c. hetilapban és a Vendéglősök Lapja c. szaklap egy

számban való közzétételét. Elrendelem továbbá a jogerős ítéletnek a pécsi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését.

A befolyó pénzbüntetést, a vegyvizsgálati díjat a m. kir. földművelésügyi minisztérium „Szőlészet és borászat” bevételi számlájára javára kell fordítani.

Molnár Lajos s. k. m. kir. rendőrfogalmazó, r. b.-bíró.

Kivonatos másolat hitelül:

Mohács, 1939. évi május hó 8-án.

Gátszegi Géza kezelő.

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye váci járásának főszolgabírájától.

1824/1938. kih.

Tárgy; Bodnár Andrásné dunakeszi lakos borászati kihágása.

Í T É L E T K I V O N A T

Bodnár Andrásné, 40 éves, r. k. férjes, dunakeszi születésű és lakos korcsmárost fenti számú ítélettel az 1936. évi V. t.-c. 49/1 §-ába ütköző kihágásért, melyet azáltal követett el, hogy Dunakeszi községben, 1938. évi november hó 9-énapján, mint korcsmáros vízzel hamisított bort hozott személyesen forgalomba, az idézett u. a. t.-c. 49 §-a alapján 40 pengő pénzbüntetésre ítélem, mely összeg behajthatatlanság esetére 20 napi elzárásra változtatandó át.

Jogerős és végrehajtható.

Vác, 1939. évi április hó 25-én.

Olvashatatlan aláírás.
főszolgabíró.

M. kir. rendőrség mezőtúri kapitánysága.

1939 kih. 176/1. sz.

Tárgy; Lénárt Károlyné, sz. Körmendi Julianna borkihágási ügye.

Í t é l e t k i v o n a t.

Lénárt Károlyné, sz. Körmendi Julianna, 1867. évbéli berettyóújfalui születésű, férjes, mezőtúri lakos, vendéglőst a fenti számú ítélettel az 1936. évi V. t.-c. 9. §-ába ütköző kihágás miatt, melyet felvizezett bornak fogyasztás céljaira való forgalombahozatala által követett el, az 1936. évi V. t.-c. 49. § 1. pontja alapján a Kbt. 21. §-ának alkalmazásával behajthatatlanság esetén 8 napi elzárásra átváltoztatandó 40 P pénzbüntetésre ítélem.

Elrendeltem az ítélet kivonatának hírlapi közzétételét, kötelezem terhelte 20 P vegyvizsgálati díj és 20 P állami ellenőrzési díj megfizetésére.

Az ítélet jogerős. Végrehajtható.

Mezőtúr, 1939. évi május 6.

Dr. Mihályi s. k.
r. fogalm., r. b.-bíró.

Kivonat hitelül;

Olvashatatlan aláírás
hiv. főtiszt.

M. kir. rendőrség mezőtúri kapitánysága.

1939. kih. 175/1. sz.

Tárgy; Mandel Hermína, mezőtúri lakos borkihágási ügye.

Í t é l e t k i v o n a t.

Mandel Hermína 1886. évbéli, vármegyei (Szilágy m.) születésű, elvált, mezőtúri lakos korcsmárost a fenti számú ítélettel az 1936. évi V. t.-c. 9., 11., 20. §-ába ütköző kihágás miatt, melyet felvizezett bornak fogyasztás céljára való forgalombahozatala által követett el, az 1936. évi V. t.-c. 49. § 1. bekezdés, 50. § 1. bekezdés és 52. § 1. bekezdése alapján a Kbt. 21. §-ának alkalmazásával, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra átváltoztatandó 50 P pénzbüntetésre ítélem.

Elrendeltem az ítélet kivonatának hírlapi közzétételét, a lefoglalt 20 liternyi felvizezett bor elkobzását és megsemmisítését. Kötelezem terhelte 40 P vegyvizsgálati díj és 20 P állami ellenőrzési díj megfizetésére.

Az ítélet jogerős. Végrehajtható.

Mezőtúr, 1939. évi május hó 6.

Dr. Mihályi s. k.
r. fogalm. r. b.-bíró.

Kiadmány hitelül:

Olvashatatlan aláírás
hiv. főtiszt.

A tejár kérdéséről tárgyaltak az érdekeltek. A termelők a feldolgozó vállalatok terhére akarták a tej árát emelni. A fogyasztók pedig az ár leszállítását remélték. Végül a szakkörök — közte a főváros képviselője — megállapították, hogy a tej árának megváltoztatása nem időszerű.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarépenztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-on. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Az aratás

megindult az Alföldön. Aratók dalától hangos a magyar határ. Izmos magyar férfikarok kaszája nyomán rendre dől az aranykalász a Duna-Tisza táján. A fúrge és víg asszony nép pedig kérébe szedi a rendeket. A kéréket aztán kereszttekbe vagy más néven kepékbe rakják. Majd aratás után kezdődik a behordás és cséplés. Mindez a nagy munka Szent István ünnepéig tart és ekkor magtárba kerül a drága élet, az acélos magyar búza.

A falusi és városi nép egyaránt szív-szorongva lesi, hogy minden baj nélkül mielőbb megérkezzen az új kenyér. Ezért a kenyérért imádkozik minden nap.

Hazánk legnagyobb jövedelme a búza. Ezért igen fontos, hogy annak minél nagyobb legyen az ára. A búza áratól függ nemcsak a gazda jóléte, hanem az egész magyar társadalom gazdasági helyzete. Ugyanis a búza árhoz igazodik a többi mezőgazdasági termény és az állatok ára. De ehhez igazodik az ipari cikkek ára is. Mindennél fogva az adófizetés is végeredményében összefügg a búza árával. Ha figyelembe vesszük, hogy a magyar búza a világ legjobb búzája, akkor nyilván arra kell törekednie a gazdasági életünk vezetőinek, vagyis kormányunknak, hogy a legjobb árat biztosítsa gazdasági politikájával. A régi kormányok, sajnos, nem sokat törődtek e kérdéssel és ezért a gazdasági élet sokat szenvedett.

Mint értesültünk, a kormány már is megtette az intézkedést ez irányba, hogy fenntartsák a búza árának eddig

elért magas nívóját és hogy a minőségi termelést tovább fokozzák.

A búza árával remélhetőleg sikerül a magyar gazdasági élet előbbrevitele.

A magyar vendéglátóipar, mint a gazdasági élet egyik fogyasztója tudja,

hogy a búza jó ára nyomán áldás fakad nemcsak a földműves népre, hanem az egész magyar népre!

Reméljük, hogy a kormány legutóbbi politikai megerősödése sokat segít gazdasági életünk fellendülésén!

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

a minapi igazgatóválasztmányi ülésén foglalkozott a jelenlegi gazdasági helyzettel. Ugyanis az elnöklő gróf Somssich László üdvözlő sorai után dr. Mutschenbacher Emil ügyvezető-igazgató terjesztette elő jelentését.

A mostoha időjárási viszonyok ellenére jó közepes termés várható. Az első teendő az aratások előtt — folytatta Mutschenbacher — a termésértékesítés kérdésének megoldása. Rövidesen forgalomba kerül az új gabona, így nyilvánosságra kell hozni a termésértékesítésre vonatkozó kormányintézkedéseket. Az OMGE tudomása szerint már befejeződtek az erre irányuló tárgyalások, kívánatos, hogy fenntartsák a régi rendszert, a gabonaárak minimálását és a minőségi termelés fokozását.

A gazdák tevékenysége is a minőségi termelésre kell hogy irányuljon, hogy a magyar búza világhírnevét és versenyképességét továbbra is biztosíthassuk. A terményárakat fokozatosan kell a jövőben megállapítani, hogy a tárolás alatti veszteség és a kamatkülönbözet visszatérüljön. Az egységes ár következtében ugyanis olyan nagy kínálat lépett fel idő előtt, hogy végül is az államnak kellett vásárlásával közbelépnie. Ezt a nemkívánatos nagy kínálatot a fokozatos ár-megállapítással meg lehet változtatni, így nem lesz tömegkínálat és az értékesítésben nem áll elő torlódás. Az eddigi árszínvonalat is feltétlenül meg kell tartani, nehogy az áresökkenés következtében a többi terményekre is kiható katasztrófális helyzet álljon elő.

Megemlékezett azután az öt éves beruházási tervről, amelynek keretében bizonyos eltolódások lesznek, a megállapított tételek nem lesznek elegendők a beruházásokra, s így a terhek

az adózás mindinkább növekedni fog. Ezért kell gazdasági intézkedésekkel elősegíteni a mezőgazdaság rentabilitását, hogy az adózásban fennakadás ne történjen. A visszacsatolt területrészek gazdasági bajainak orvoslása is igen nagy tételekkel fog szerepelni a költségvetésben, de még nem látjuk előre, milyen összegek mutatkoznak a bevételi oldalon. Így joggal kívánja a gazdasági társadalom, hogy a kormány is mindent elkövessen a gazdasági élet fizetőképességének fokozására. Ennek első feltétele nyugodt termelés biztosítása. Ma már elmúlt az az idő, amikor még előre lehetett számítani. Ezt kétségtelenül a nemzetközi feszültség is befolyásolta, de nem szabad a helyzetet belső bizonytalansággal még fokozni. Az aratás előtt ez a legfontosabb kívánása a gazdaközönségnek, amit a közvéleményhez intéz.

Ma, amikor mindenféle reformokat hirdetnek, amelyek között kétségtelenül igen sok a helyes és okos terv, mindig azt tartásák a törvényhozók szemelőtt, hogy azokat, akik megsegítésre szorulnak, ne romokkal és a régi rend üszkeivel igyekezzünk boldogítani, mert ezekre nem lehet építeni. Ne a régi rend lebontására, hanem megjavítására törekedjünk. Ha ez így lesz, akkor sokkal kevesebb izgatási anyag és bizonytalanság marad a magyar közéletben.

A bor fogyasztási adója 9 és 1/2 fillér. A székesfőváros fogyasztási adójáról szóló új szabályrendeletet a belügyminiszter 107.681—1938. szám alatt jóváhagyta. A szabályrendelet szerint a bor, habzóbor és pezsgőbor adója literenkint 9 és 1/2 fillér.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Nyaraljunk itthon.

Végre rájött a magyar közönség arra, hogy ne vigye a külföldre nyáron a pénzét. A Mátra, a visszatért Kárpátok, Rozsnyó és Kassa vidéke csupa magaslati gyógyhelyre, annak igazán a Balaton a legjobb üdülő- és gyógyhelye. Tengeri fürdő helyett igen megfelel a Balaton. A visszatért magyarok közül sokan, akik húsz évig el voltak zárva a Balatontól, most ott nyaralnak.

Teljesen felkészült mindenki a Balaton mentén az idei erős szezonra. A vendéglátók azzal igyekeznek a Balaton vonzóerejét növelni, hogy az általános áremelkedés ellenére sem emelték az árakat, sőt igen sok helyen még a múlt évinélis olcsóbban lehet ellátáshoz jutni. Különösen sokan keresik idén az egész, vagy fél szezonra kiadó villákat és lakásokat, mert az egész családjukkal együtt töltik a nyarat a Balaton mellett. A nagyobb fürdőhelyek komoly befektetésekkel készültek fel az idén előreláthatóan nagyon meg-

növekedő hétfélig vendégforgalomra, mert nemcsak a nagy vasúti kedvezmények és a filléres vonatok révén várnak nagy tömegeket, hanem erősen megnövekedik idén az autós hétfélig forgalom is. Ennek a jelei már most, az előévdában is mutatkoznak, mert nem mult el egyetlen ünnep és vasárnap még a zivataros májusi hetek alatt sem, hogy egész sereg autós fel ne kereste volna a balatonmenti helyeket. Június közepén ünnepélyesen adták át a forgalomnak a már teljes egészében elkészült balatoni autótutat, úgyhogy ezután minden akadály nélkül a legjobb úton juthatnak el az autósok a Balatonhoz.

Számos külföldi vendég, főleg németek nyaralnak a Balaton mellett. Ma már mindenhol a Balaton mentén kitűnő szállodák, penziók, üdülőtelepek és kisebb-nagyobb villák fogadják a látogatókat. Balaton-füred és Hévíz gyógyfürdők pedig világhírűek, ezért van annyi külföldi vendégük.

MI UJSÁG?

LÁB kölesön átalakítási munkára. A pénzügyminiszter az épületek átalakításával kapcsolatban engedélyezhető adókedvezményeket megfelelő módok mellett az 1939. és 1940. években végzett átalakítási munkákra is kiterjesztette. Ebből az alkalomból a Lakásépítő Állandó Bizottság közli, hogy a pénzügyminiszteri rendeletben meghatározott átalakítási munkákra az 1939. és 1940. években is lehet kölcsönöket igényelni és pedig tekintet nélkül arra, hogy az átalakítandó épület adómentes vagy adóköteles. A kölcsönkérelmek előterjesztésének végső határideje 1940. évi december hó 31.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon 11-40-44, 11-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

A budapesti szállodások és vendéglősök szakiskolája lónyai-utcai tornatermében ünnepélyes külsőségek között tartotta meg évről-évre vizsgáját. Résztvett azon a vendéglátóipar vezetősége: Marencich Ottó, a Hungaria R.-T. vezérigazgatója, Malosik Ferenc ipartestületi elnök, Klein János alelnök, Jánossy Imre szakfelügyelő, Váy Lajos, a Szakácsok Körének elnöke, Bandl József, Német Aladár és Kovácsfi Sándor. A megterített büféasztalon vörösre főtt humárok mutogatták hosszú ollóikat és a konyhaművészet hideg fogásainak egyéb aszpikhalmazokba ágyazott tojás-, meg libamájdisztitívó változatai. Kitűnően vizsgáztak németből, franciából, könyvvitelből, elméleti és gyakorlati borászatból, szakácsművészetből... Fel kellett írniok a fekete táblára egy választékos menü inycsiklandozó fogásainak nevét. Meg kellett kóstolniok egy pohárka bort, ki-elemezve, elég „testes“-e, jól kezelt-e, érett-e, milyen évjáratból való, milyen szőlőből készült... Végül meg kellett teríteniök egy hatszemélyes asztalt, kiszabott percek alatt. Az ipartestület a legjobb tanulót: Kálmán Zoltánt, aranyéremmel és százhusz pengővel jutalmazta meg.

Nagyon jó minőségű, jó kezelésű
rizling- és kádorbor eladó.
Érdeklődni lehet Cegléd, Szép-u. 26.

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Kisújszálláson

a főtér közelében,
vízvezetékekkel ellátott
utcában,

vendéglő- és szállodajoggal

rendelkező ház,

kedvező fizetési feltételek mellett

eladó

Érdeklődni lehet:

Kisújszállás Városi Takarékpénztárnál, Kisújszállás

Ipari termelésünk fejlődése. A Magyar Gazdaságkutató Intézet legújabb gazdasági helyzetjelentése megállapítja, hogy a háborútól való félelem a magánberuházási tevékenységre világszerte bénítólag hatott, egyidejűleg azonban egyre gyorsuló ütemű fegyverkezéshez vezetett. Az Északamerikai Egyesült Államokban az utóbbi hatás az előbbit nem tudta ellensúlyozni. Nagy-Britanniában és Franciaországban és csaknem valamennyi többi európai országban azonban az erőteljes ütemű háborús készülődés a gazdasági helyzet további megélénküléséhez vezetett. A magyar gazdasági helyzet az 1937/38. téli visszahanyatlás után az 1938 nyáreleji hónapok óta törés nélkül emelkedő irányú volt s 1938 utolsó negyede óta mind az ipari termelés, mind a foglalkoztatottság, de a fogyasztás is, a csonka ország gazdaságtörténetében soha el nem ért csúcsponton van. Ez a kedvező fejlődés csaknem kizárólag az állam még egyre emelkedő fegyverkezési és beruházási kiadásainak, illetőleg ezek továbbgyűrűződésének volt a következménye, de a mezőgazdaság pénzbevitelének kedvező alakulása mellett a Felvidékre megindult szállításoknak is szerepe volt.

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara évi jelentése most jelent meg a kereskedelem és ipar helyzetéről az 1938. évben. Az évi jelentés általános része rövid áttekintést nyújt azokról az alapvető tényezőkről, amelyek az ország kereskedelmi és ipari életét az 1938. évben döntő módon befolyásolták. Így a beruházási programról, a konjunkturális helyzetről, termésről és a mezőgazdaság vásárlóképességéről. Azután sorba-

veszi az államháztartás, a pénz- és hitelügyek, a biztosításügy, az ipar, a kereskedelem és közlekedés összes aktuális problémáit. A jelentés különös része az egyes termelési ágakat és a kereskedelmi, kézműipari szakmákat veszi sorra. Az ipari és üzleti élet köréből nyert közvetlen és megbízható értesülések alapján vázolja ezeknek a kereskedelmi és ipari ágaknak a fejlődését az elmúlt esztendőben.

Most épülő

és még folyó évben megnyitásra kerülő
modern sportuszoda és

strandfürdő vendéglő

helyiségének létesítésére, illetve üzembentartására, megfelelő anyagi fedezettel rendelkező

szakembert keresünk.

Érdeklődők „Biztos üzlet” jelige alatt a kiadóhivatalhoz forduljanak.

Új idegenforgalmi iroda. Ünnepélyes keretek között adták át rendeltetésének az első magyar idegenforgalmi irodát Olaszországban, Velencében. A Szalmi Márk téren elhelyezett magyar idegenforgalmi iroda megnyitását nagyszámú előkelő közönség vett részt.

Egy 200 literes

„MARABU” új gőzfőző üst,
5 atm. nyomásra eladó.

Nagyüzemek részére kiválóan alkalmas. Leveleket „Újpest 111” jelíggel Leopold Cornél hirdetőiroda, Teréz-körút 3. továbbít.

A prágai volt Nemzeti Bank aranyfedezetéből Magyarországnak is kell részesednie. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara közgyűlésén Engel István kereskedelmi tanácsos figyelemreméltó indítványát fogadta el. A kamara ugyanis elhatározta, hogy felír a kormányhoz, kérje a visszatartott területeket megillető és a prágai volt Csehszlovák Nemzeti Bankban tárolt arany- és ércfedezete arányos és megfelelő résznek kiadását, mint ahogy a szudétánemet vidék átcsatolása alkalmából a Németbirodalom is ugyanilyen igénnyel lépett fel a Csehszlovák Nemzeti Bankkal szemben. E jogos igény kielégítésére az országnak annál is inkább szüksége van, mert a magyar kormány 99 millió pengő terhet vállalt a visszatartott területek koronabankjegyeinek átváltásával, ami úgy a magyar bankjegyforgalomnak, mint a nagy erőfeszítéssel előteremtett beruházási hozzájárulásnak igen jelentős százaléka s mint újabb adósság az ország erejét gyengíti.

BENŐSÜLNÉK

középmenetelű vendéglőbe, 28 éves, józan életű,
szorgalmas fiatalember vagyok.

Válasz: „Ambició” jelíggé a kiadóba kérek.

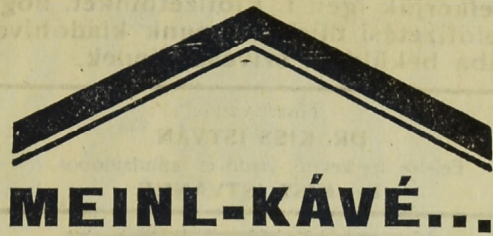
A borpiac. Az utóbbi napokban meglehetősen ellanyhult a borpiac. Talán inkább azt lehetne mondani, hogy megszűnt a kereslet. Komoly érdeklődés mutatkozik Lengyelország részéről, mégpedig számottevő mennyiségben és a jobbminőségű borok iránt. Ha a lengyel kiviteli lehetőségek valóra válhatnak, a borpiac jelentős élénkülésére lehet számítani. Élénkülés várható abból folyóan is, hogy legutóbb megállapodás létesült a magyar és német kormány között arra

Fényes

Fővárosi Nagycirkusz

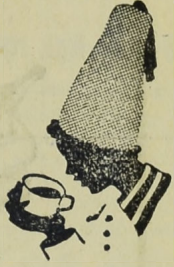
Előadások mindennap ^{d. u. 4} este 8

Világvárosi műsor

MEINL-KÁVÉ...

a jó minőség
megelégedettség
és nagyforgalom
biztosítéka.

vonatkozóan, hogy szeptember 30-ig magyar részről 20.000 hektoliter bor szállítható ki a német protektorátus alatt álló cseh-morva piacokra. A megállapodás szerint a bor kiszállítása cseh-korona ellenében történik. 45 százalékos felár mellett. Az ügylet a Magyar Árucseresforgalmi Intézet R.-T útján fog lebonyolítást nyerni. Piaci körökből kapott értesüléseink szerint a 20.000 hektoliteres új kivitelű keret leszállítása érdekében az exportőrök máris érintkezésbe léptek a cseh-morva borkereskedelmi cégekkel s előreláthatólag az ügylet pár héten belül teljesen lebonyolításra fog kerülni. Tülnyomó részben *értékesebb, nehezebb csemegeborok szállításáról van szó* s így a minőségi készletekből még meglevő feleslegeink lényegesen meg fognak csappanni a szobanforgó szállítás lebonyolítása után. A bel-földi piacon az olcsóbbfajta boroknál teljesen összezsugorodott a forgalom, miután a termelők részéről elenyésző a kínálat, a kereskedők pedig váltakozó állásponton vannak, miután az új szürettől rendkívül bőséges hozamot várnak. Termelői körökben egyelőre meglehetősen bizonytalansággal tekintenek a szüret elé. A májusi bőséges esőzések sok helyen felidéztek a peronoszpóra-veszedelmet s emellett lényegesen visszavetették a szőlők fejlődését is. Az elkövetkező hónapokban fog csak kialakulni a várható hozam minőségi és mennyiségi képe s így e pillanatban még korai volna akár a peronoszpóra eddigi pusztításából, akár egyéb tényezőkből messzebbmenő következtetéseket vonni. A borfogyasztás kissé megcsappant az utóbbi hetekben s a piacon levő készletek elégségeseknek látszanak az igények fedezésére. A 10 százalékos bor termelői ára 33 pengő körül mozog hektoliterenkint.

A budapesti kávéos ipartestülete felhívást bocsátott ki hivatalos közlönyében, a Kávéosok Lapjában, a segédek be- és kijelentése tárgyában: Az ipartörvény értelmében az iparos tartozik 14 napon belül segédekének be- és kilépését az ipartestületnél bejelenteni és az alkalmazott munkakönyvét lebélyegezni. Meg kell állapítanunk, hogy számos tagunk nem tesz eleget ennek a kötelezettségének, vagy csak jóval később. Figyel-

Nagyforgalmú vidéki városban lévő
3 nagy helyiség és táncteremből álló

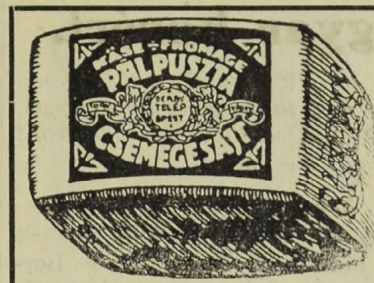
vendéglőmet
teljes berendezéssel
bérbe adnám.
Cím a kiadóban.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

meztetjük tagjainkat, hogy ezen be- és kijelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása kihágást képez, amelyet pénzbírsággal büntetnek. Amennyiben valaki a be- és kijelentési kötelezettségének nem tett idejekorán eleget, úgy az utólagos igazolásnak csak akkor van helye, hogyha az iparos az Országos Társadalombiztosító Intézet hivatalos igazolványával a munkaviszonyt igazolja. Az ipartestület az OTI-igazolás alapján a munkaviszonyt utólag csak akkor igazolhatja, ha az OTI írásban igazolja, hogy a be- és kijelentés a segédi szakbavágo gyakorlatnak az igazolást kérő által megjelölt kezdő- és végpontja után legfeljebb 8 nappal történt az OTI-nál, valamint ha az ipartestület rendelkezésére álló adatok a bizonyítvány adataival ellentétben nem állanak. Az OTI ezentúl az erre a célra kiállított bizonyítványokban nemcsak a biztosítási jogviszony tartalmát tünteti fel, hanem azt az időpontot is megjelöli, amikor a munkába belépést, illetőleg a munkából kilépést a munkaadó bejelentette. Mindazokat, akik ezen felszólításunk ellenére nem fognak be- és kijelentési kötelezettségüknek eleget tenni, kénytelenek leszünk a fennálló törvényes rendelkezések értelmében kihágásért illetékes helyen feljelenteni.

A kisipari kölcsönösszeg felső határa. Mint ismeretes, a bankszerű fedezettel nem rendelkező kisiparosok hitelakciójának keretében eddig legfeljebb 300 pengős kölcsönösszeg volt folyósítható. A m. kir. iparügyi miniszter úr, a Budapesti Kereskedelmi és iparkamra előterjesztésére hozzájárult ahhoz, miszerint azokban a kivételes

Garantált teljes zsirtartalmú
sajtjaink
mindenütt
beszerezhetők:
Pálpuszta-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

esetekben, amikor a visszafizetés biztosítottnak látszik és az eddigi maximálisan 300 pengőben megállapított kölcsöntkérő különleges viszonyaira való tekintettel elegendőnek nem mutatkozik, annak 500 pengő kölcsön folyósítható legyen.

BÉRBEADÓ

VIII., Beniczky-utca 3-5. szám alatt levő

VENDÉGLŐ

(egyesületi kaszinó) helyiség. Érdeklődés és ajánlattétel ugyanitt, a **Keresztény Szocialista Villamos és Hév. Alkalmazottak Országos Szövetségének** irodájában délelőtt 10-1 és délután 5-7 óráig

Magyar nóta Helsinkiben.

Az „Est” június 14-i számában Ny. T. aláírással közlemény jelent meg a helsinki Hungária étteremben játszó magyar cigányzenéről.

A helsinki Hungária étteremben a banda már vagy huszadszor ismétli a nótát — nem lehet abbahagyni. A közönség tapssal és kurjongatással követi újra meg újra, hogy „aszaszém, aszaszém”.

A zenekar élén kis, feketeszemű cigánylány, Fecske Lili játszik. Egyik asztaltól a másikhoz perdül, mindenütt muzsikál egy strófát, egy-két lépés csárdást is táncol és lankadatlan búzgalommal oktatja a finnenet, hogy nem „aszaszém”, hanem „az a szép”. Fecske Lili egyébként már végighegedülte fél Európát. Főbb állomásai: Isztambul, Athén, Bécs, Berlin, Stockholm és még igen sok nagyváros, amiről rengeteg összegyűjtött fénykép, kritika és — szerelmeslevél tanuskodik. A Hungária ujsághirdetése azt mondja többek között: „Lilly Fecske ragyogó fekete szemével hipnotizálja a közönséget és a muzsikájával az igazi magyar pusztát varázsolja a hallgatóság elé.” Minden este 10 óráig a Golf-

Casinóban muzsikál Fecske Lili és amikor taxival átrobbog a Hungáriába, hosszú autósor követi kocsiját. A Golf-Casinó közönsége ott hallgatja tovább a cigányzenét. Tíz óra után két percel már nem lehet helyet kapni a Hungáriában.

Van ebben valami csodálatos, ahogyan a külföldiek — még a hidegvérű és flegmatikus finnek is — mennyire rajonganak a magyar cigányzenéért. Cigányzenét nem Budapesten kell hallgatni, hanem itt, 3000 kilométerre Magyarországtól. Itt érezni csak azt a fenséges erőt, ami a cigánymuzsikából árad. Amikor a kis cigánylány halkán énekelni kezd: „Lehullott a rezgő nyárfa ezüstsínű levele”, — a zajos csörömpölő étterem elnémul. Nem értik a szöveget, de érzik, hogy ehhez a melódiához nem illik a kés-villa zaja.

A magyar zene varázsát élvezik a külföldiek a magyar rádióból is. Ha a magyar rádióban magyar nótáest vagy cigányzene szól, a németek rádiója nemcsak Bécsben és az alpesi fekvésű helyeken, hanem a bajor tájakon is mindenütt hallatja a magyar zenét, vagy dalt.

4260/1939. szám.

Kunhegyes község Elöljáróságától

Árverési hirdetmény

A Kunhegyes község tulajdonát képező:

1. „Nemzeti vendéglő” italmérsi, kávéház és szálloda helyiségei az Elöljáróságnál megtehető kibővítések és átalakítások után;
2. a „Nemzeti vendéglő” épületében elhelyezett mozihelyiség és az
3. ugyancsak a „Nemzeti vendéglő” épületében levő 2 üzlethelyiség, továbbá
4. a piaci sarokbolt épületében levő 2 üzlethelyiség és raktárai;
5. a vasútállomás mellett levő italmérés (barak-korcsma) és mellékhelyiségei;
6. a vásártéren levő italmérés (Cserepes-korcsma) és mellékhelyiségei;
7. a piaci helypénzszedési jog és végül
8. az öt országos vásáron gyakorolható helypénzszedési jog.

Kunhegyes községénél 1939 július 12-én szerdán délután fél három órakor a község háza tanácstermében nyilvános árverésen 1940 január 1-től kezdődő három évre bérbeadtnak.

A részletes árverési feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, lemásolhatók, vagy kívánságra 1.60 pengő befizetése vagy postabélyegjegyekben való beküldése esetén azok postai elküldése is kérhető.

Kunhegyes, 1939. évi június hó 22-én.

Községi Elöljáróság.

A magyar borért.

Viz alattunk, hold felettünk,
S tűz, melyhez nincs fogható,
Áll előttünk száz palackban!
Nos, mi ez!

A borhajó!

... Ugy van! Ez volt a Borhajó, melyet június 23-án este indított az Orsz. Szőlő- és Borpropaganda Bizottság mintegy ezer főnyi jókedvű és lelkes borpártoló gyönyörűségére, a tavaly megkezdett borpropagandát folytatva. E propaganda célja, hogy — ne csak a külföldiek, de az itthoniak, a középosztály széles rétegei is ismerkedjenek meg a nemes, zamatos borfajtákkal.

Talán mondanunk sem kell, hogy epropagandaeszköznek átütő sikere volt. A kivilágított, fényárban úszó hatalmas hajó (melyre, hogy előbb feljussanak, a váróságok közelharcot vívtak az Eskü-téren a várakozók száza), a kedves ajándékcsomagok (egy-egy kis üveg finom bor, meggyás), a tánczenekar, no meg a hangulatos júniusi éj megtették hatásukat. A mintapalackok pillanatok alatt kiürültek és volt dolguk a rendezőknek, meg a hajó személyzetének, hogy az utasok továbbbi „tudás-szomját” kielégíthessék a bőségesen felszerelt „municionsraktár”-ból. A hajó úszott méltóságteljesen a sötétlő hullámon a csillagos ég alatt, a fiatalok táncoltak, közben szorgalmasan csengett a pohár s mikor a hajó újból kikötött, ezernyi csillogó szempár tanuskodott az eltöltött boldog órákról s a kitűnően megválasztott propagandaeszközről. S hogy tudósításunk teljes legyen: a kitűnő hangulatban a hajó fehér asztalainál számos vidám köszöntő hangzott el, melyek közül az egyiket ideiktatjuk:

Borhajón a kedv nem csorba,
Mert igazság van a borba,
S minden jó, a bor ha jó...
...Vivat néked Borhajó!

Mint értesülünk, a propagandabizottság a „Borhajó”-kirándulást, a nagy sikerre való tekintettel, az idén még több ízben meg fogja ismételni.

Itt emlékezünk meg arról, hogy a propaganda-bizottság f. hó 12-én a Margitszigeten fényes keretek közt megrendezi a „Magyar Bor ünnepi est”-jét.

A szép programért és az egész céltudatos és kétségkívül eredményes munkáért a bizottságot, különösképpen annak vezetőjét, Dicienty Dezső főigazgatót, teljes elismerés illeti meg.
S. L.

Két gyermeküdülőtelepet létesít a főváros a Felvidéken. A főváros elhatározta, hogy a visszacsatolt Felvidéken gyermeküdülőtelepeket létesít, építsen. Az elmúlt hetekben a főváros vezetői tárgyalásokat folytattak, amelynek eredményeként Rozsnyó város képviselőtestülete tíz holdnyi erdős területet ajánlott fel ajándékba a fővárosnak, hogy ott gyermeküdülőtelepet létesítsen. Ugyanekkor a Felvidék egy másik helyén, a visszacsatolt Helemba községben is nagyobb-szabású gyermeküdülőtelepet rendez be a főváros. Erre a célra a pénzügyminiszter átengedte a fővárosnak tíz év használatra a helembai volt cseh pénzügyőri épületet. Ezen az épületen aránylag csekély átalakítást kell végezni, úgyhogy mindössze 40.000 pengő befektetés szükséges.

A kihágások és felsőbbbírósi határozatok. Földművelésügy. Összeállította és magyarázatokkal ellátta: Tusnádi Élthes Gyula dr. egyetemi m.-tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája, m. kir. kormányfőtanácsos. Az előszót írta vitéz Keresztes-Fischer Ferenc dr. belügyminiszter, a Kihágási Tanács elnöke. A szerző ezúttal az anyagi kihágási jog szabályainak gyűjteményes kiadását kezdte meg. Ez a gyakorlati kézikönyv a földművelésügyi igazgatás rendkívül megnövekedett, teljes joganyagát tárgyalja. A műnek egyik legnagyobb és legszükségesebb fejezete az élelmiszerek előállítására és árusítására vonatkozó jogszabályokat közli, élén a mezőgazdasági terményhamisítás tárgyában kiadott 1895: XLVII. t.-cikkkel. E fejezet tár-

gyalja a tej és a tejtermékek, az állati és a növényi zsírok, a margarin, a rézgálic, az olajneműek, a gabona- és liszttermékek, a méz, a paprika, a vető- és a fűmagvak, az abraktakarmányok, a trágyaneműek, a péksütemények, a gyümölcslevek és a szörpök, a gyümölcslevek és kocsonyák, az ecetfélék, a kávéfélék, a leveskészítmények, a fűszerek, a növényvédelmi szerek, a fagyalt, a kakaó- és a csokoládéfélék, stb. előállításának és forgalombahozatalának rendszertét, a kihágásokat és az eljárni hivatott hatóságokat. A mű különösen fontos részei és önálló fejezetei még a következők: A gazda, a háztartási és a gazdasági cselédek közötti jogviszony. A birtokos és a gazdatiszt, a munkaadók és a mezőgazdasági munkások (az erdőmunkások, a dohánykertészek, a vízi- és útmunkások, kubikusok, stb.) közötti jogviszony, a gazdasági munkástoborzás, a munkaközvetítés, a mezőgazdasági öregségi biztosítás, a mező- és az erdőgazdaság, a földbirtokrendezés, a szőlőgazdálkodás, a hegyközségek, a borhamisítás, a vízjog, a halászat, a vadászat és végül az állategészségügy. A szerző hosszú rendőri büntetőbírói tapasztalatból kiindulva, a műbe felvett összes törvények és miniszteri rendeletek eredeti, teljes szövegét közli, ami nemcsak a komoly bírói munkának szolgál alapul, hanem a jogkereső közönséget és a jogvédőket is teljesen függetleníti az Országos Törvénytár és a Rendeletek Tárának használatából. Felbecsülhetetlen előnye a műnek, hogy a szerző a hatalams joganyagot mindenütt a megfelelő helyen kiegészítette a m. kir. Hatásköri Bíróság, a m. kir. Kúria, a m. kir. Közigazgatási Bíróság és a Kihágási Tanács ezideig sehol meg nem jelent, sokszáz elvi jelentőségű határozatával és számos felvilágosító jegyzettel, úgyhogy az olvasó az egyes tárgyköröknél csoportosítva, könnyen és gyorsan áttekinthető módon találja meg a legfrissebb, hatályban levő joganyagot. A műbe felvett sokszáz elvi határozat valóságos döntvénytárt alkot. A szerző, hogy művének használhatóságát emelje, az általános gyakorlattól eltérőleg, az anyagi jogszabályokon kívül ezúttal a különleges alaki jogszabályokat is közli. E kötetbe számos új törvény (bor, erdő, állategészségügy, hegyközség, öregségi biztosítás, halászat, stb.) és más jogszabály van felvéve, ami azt jelenti, hogy a mű előreláthatólag sok évtizedig használható és megbízható vezérfonala lesz a magyar kihágási jognak. A művet a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályvezetői és szakelőadói előzetesen felülvizsgálták és annak összeállításában tevékenyen részt vettek. Az 1040 oldal terjedelmű mű megrendelhető a szerzőnél (Budapest, XI., Fadrusz-u. 4., IV. 2.). Kiállítása elsőrendű famentes papír; vászonkötése és alakja hasonló „A Rendőri Büntetőjog Tára” I. és II. kötetéhez. Ára kemény vászonkötésben 26 pengő. Postaköltség 62 fillér.

A kapuvári járás főszolgabírájától.

1937. kih. 721. szám.

Kivonat jogerős rendőri büntető ítéletből:

A kapuvári járás főszolgabírája 1937. kih. 721. sz. alatt kelt jogerős ítéletével Mihalicz Gyula 61 éves, rk., nős, pinnyi születésű, vendéglős, sarródi lakost azért, mert 1937. évi június hó 3-án sarródi vendéglőjében 5 literes ürtartalmú cinkkorsóban 1 liter 15%-os vízzel hamisított bort tartott kiszolgálásra készen, az 1936. évi V. t.-c. 9. §-ába ütköző borhamisítás kihágásában bűnösnek mondotta ki és ezért 5 napi elzárásra, átváltoztatható 20 pengő pénzbüntetésre, 32 pengő eljárási díj és 20 pengő állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte, valamint az ítéletnek a Soproni Hírlapban és a Vendéglősök Lapjában való egyszeri közzétételét terhelte költségére elrendelte.

Kapuvár, 1939. évi június hó 13-án.

Olvashatatlan aláírás
tb. szolgabíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekk száma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség es kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A Nemzetközi Borhivatal

elnöke és a francia szőlősgazdák vezetője, E. Barthe a nálunk most lefolyt mezőgazdasági ipari kongresszuson mondott előadásában hangoztatta, hogy a legtöbb európai állam kormánya olyan intézkedéseket tett a bortermelők érdekében, amelyekkel az illető állam borfeleslegét eltüntette és ezzel szabályozta a kereslet és kínálat viszonyát úgy, hogy a bortermelők megfelelő árat kapnak a borért. Mindez pedig a bortermelők anyagi alátámasztásával teljesen sikerült.

A borértékesítés fontos kérdésével már évek óta a mi felelős tényezőink is foglalkoznak és ennek az örvendetes eredményét éreztük.

A földművelésügyi miniszter úr a legutóbb Kecskeméten kijelentette, hogy a kormány a szőlő és bor árát tartani fogja és hogy tudatában van annak a fontos szociális kérdésnek, hogy a szőlőművelésből élő egymillió embernek a megélhetéséről gondoskodni kell.

A bortermelők érdekképviselője, a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete Waldbott Kelemen báró elnöklésével választmányi ülést tartott. Az ülésen a bortermelés értékesítésének kérdésével foglalkoztak és megállapították, hogy bár a rekordtermésre vonatkozó híresztelések minden alapot nélkülöznek, kedvező időjárás esetén olyan termésre van kilátás, amelynek értékesítése igen komoly feladat elé állítja az illetékes tényezőket. A termésértékesítés intézményes megszervezésére vonatkozó akciók feltétlenül kiépítendőek. Okvetlenül gondoskodni kell megfelelő mennyiségű must besűritéséről, ugyanígy szükségessé válik nagymennyiségű bornak párlattá való kifőzése is. Az exportlehetőségek kiépítésének is meg kell történni. Ki kell bővíteni az ártartó szerv férőhelyeit,

hogy az intervenciós vásárlások akadálytalanul lebonyolíthatók legyenek. A választmány a szőlő- és borértékesítés részletes tervezetének kidolgozására bizottságot küldött ki. E bizottság tagjai mind kiváló és tekintélyes szakértők, akik bizonyára a legmegfelelőbb javaslattal járulnak a kormány és a

többi illetékes fórum elé, hogy a multban elért borárakat tartsák és ezzel a bortermeléssel foglalkozó osztály megélhetését biztosítsák.

A vendéglátó ipar, mint egyik legfontosabb borfogyasztó, érdeklődéssel várja a borárak tartását célzó újabb intézkedéseket!

A Balatoni Szállodások és Penziósok Egyesülete

28 pontban foglalta össze a balatoni idegenforgalom érdekében megokolt kívánásait és a hivatalos vendéglátóipari, idegenforgalmi szervekhez, illetve felügyeleti hatóságokhoz intézett memorandumában a következőket fejt ki: A külföldre való utazásokat szorítsák korlátok közé; azoknak csak bizonyos hányadát lehessen áruexporttal kompenzálni, másik hányadát pedig idegenforgalmi ellenszámlával. A Balatonra hat napig érvényes térítjegyeket ne 33, hanem 50%-os kedvezménytel bocsássák ki és hat-napi tartózkodás után a kedvezményt 75%-ra emeljék. A vasúti kedvezményeket széles körben rendszeresen publikálják, a menetrend feltűnő helyén is. A balatoni vendéglátó iparosok és alkalmazottaik kapjanak utazási rezsikedvezményt. Jutalmazzák azokat a köztisztviselőket, akik szabadságukat az elő- és utóidényben a Balatonnál töltik: hosszabbítsák meg szabadságidejüket. Szüntessék meg a jóléti intézmények illegális versenyt, hogy az ilyen üdülőtelepek csak tagjaikat láthassák el. A „Kraft durch Freude“ mintájára szervezendő nyaralási akciót csak kisebb fürdőhelyeken, egyszerűbb üzemekre alkalmazzák. Könnyítsék meg a rendkívül nehéz adóterheket; legalább az időszakai szállodákat és penziókat tekintsék ipari épületnek és részesítsék állandó házadómentességben. Az iparfejlesztési törvény intézkedéseit terjesszék ki a vendéglátó iparra; ne csak az új, hanem a meglévő üzemekre is. A vagyonváltsági jellegű adóztatást szüntessék meg. Rendszerezítsék az iskolai kirándulásokat az elő- és utó-

szezónban. Szervezzék meg az orvosi propagandát. Gyorsítsák meg a vonatok menetidejét; a főidényben még két gyorsvonatra, vagy sínautóra van szükség. Kössenek fürdőegyezményt a külföldi államokkal, illetve a fontosabb vendégszerző piacokkal. Bocsássanak ki utazási pengőcsekkeket. Töröljék el a vízumokat, vagy legalább olcsó fürdővízumokat adjanak, továbbá ingyenes tranzitvízumokat, főképp a jugoszláv és cseh viszonylatban. Emeljék föl az útlevélilletéket; az ebből származó bevételt fordítsák veszteségi tartalék létesítésére, hogy szállodák és penziók építése, meg továbbfejlesztés céljára, közép- és hosszúlejárátú kölesönöket kaphassanak bankszerű fedezet mellett. Külföldi társas- és egyéb utazásra szelvényfüzeteken 1 pengős propaganda bélyeget rójjon le az utas a balatoni propagandaalap javára. Sürögősen intézkedjenek a balatoni élelmiszerpiacok drágasága és az árubeszerzés nehézsége ügyében. Szállítsák le a rendkívül magas villanyáram-árakat. Egyszerűsítsék a külföldiek bejelentőlapjait a budapesti, illetve lillafüredi bejelentőlapok mintájára. Az IBUSz és a hírlapok utazási irodáinak tisztviselői kapjanak prémiumot a belföldi forgalom fokozása érdekében. Teremtsenek végre rendet, külön sajtóalapot a fürdők közvetlen propagálására. A balatoni sporthetét már június első felében rendezzék, hogy a sajtópropaganda már a szezon elején, tehát a tényleg megfelelő időben nyerje meg a közönség széles rétegeit.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Mi a Buris.

A Burissal a Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszuson ismerkedtünk meg. Teleki Pál gróf nagyhatású vitamin-előadása után követtük a miniszterelnököt az előadó teremből a kiállítási csarnokba, amelynek megtekintésére elindult. Kállay Miklós volt földművelésügyi miniszter, a kongresszus elnöke és Hoyos Miksa gróf, az OMGE elnöke kalauzolták a miniszterelnököt és elsőnek a Buris asztalhoz vezették, ahol lelkes magyarázatba kezdtek:

— Kegyelmes uram arról a problémáról beszélt, hogy mi legyen a magyar búzafelhasználással? Ime itt a válasz: itt az új magyar népelelméleti cikk, a Buris, amely az acélos magyar búzából készül, speciális eljárással. Nem egyéb, mint hántolt búza és hivatva van a rizst minden formájában pótolni.

— Méltóztassék megízlelni — kapcsolódott bele a beszélgetésbe a debreceni István-malom kiküldöttje és odanyújtott a miniszterelnöknek egy tányérkát rizsfelfújttal, amely azonban rizs helyett Burisból, azaz búzából készült.

A miniszterelnök esodálkozva, sőt bizonyos gyanakvással az arcán vizsgálta először a kínált edelmet, majd egy kávéskanálnyit megkóstolt. Egyszerre felderült az arca.

— Hiszen ez kitűnő! — mondotta és jóízűen elfogyasztva, újból kért belőle. A környezete, a kíséretében levő előkelőségek mind megízlelték a különböző Burisból készült kóstolókat és a derűs arckifejezések özőne bizonyították a Buris sikerét.

A cég propagandistája buzgón magyarázott:

— A Buris a legprimább búzából készül, hántolják, akár a rizst és felhasználása teljesen azonos a rizséval. Éppen úgy készül vele a töltött paprika, töltött káposzta, hús mellé való körítés, krémleves, hurka, akár rizzsel, nagyon jó gombával, zöldborsóval, vagy aprólékkal elkészítve is. Hántolás után a Burist megfelelő eljárással kondicionálják, azaz felhevítik és újra lehűtik, ami által a főzésnél nem lesz nyúlós, ragadós, hanem szép szemes marad és szépen kifehéredik. Emellett a Buris nem veszíti a búza vitamintartalmából, mert a Chemiai Intézet vizsgálati leletei igazolják, hogy tápértéke felülmúlja a rizsét, vitamintartalma pedig összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a hántolt rizsé. A Burist pattogatni is lehet, akár a rizst vagy a kukoricát.

A miniszterelnök, a kiváló vitamintudós érdeklődve hallgatta a „kolléga“ előadását és rendelt 5 kiló pattogatott Burist, amellyel az István-malom a kongresszus résztvevőinek kedveskedett és azzal kínálta vendégeit az aznap esti gálafogadáson.

A most folyó Pax Tingen is nagy sikere volt a Burisnak. 1200 leányeserkész evett a magyarosan elkészített lecsós Burisból és a magyar, svéd, dán, finn, lengyel leányok egyaránt nem győztek még kérni a Burisból. Táborlátogatásuk alkalmával Horthy Miklósné főméltóságú asszony és Anna főhercegnő is megízlelték a lecsós Burist és azt kitűnőnek találták.

A legilletékesebb hely vezetőjét kérdeztem meg, hogy mi a véleménye erről az új cikkről.

— Személyes tapasztalat és tudományos kivizsgálás alapján meg kell erősítenem, hogy a Buris, ez a hántolt búza több tekintetben a rizs felett áll:

Tápérték, azaz kalória, duzzadás, azaz kiadóság, olcsóság és ízletesség tekintetében.

Ezek a szempontok sem nemzetgazdasági, sem magánháztartási szempontból nem lebecsülendők. Magyarország évenként átlagban 187.000 q rizst importál. Ha ezt a Buris megjelenésével, amely tényleg szinte minden ételben előnyösen pótolja a rizst, le tudjuk szorítani, akkor valutáris szempontból rendkívül nagy sikert értünk el vele.

MI UJSÁG?

Varga József iparügyi miniszter.

A kormányzó dr. Varga József államtitkárt iparügyi miniszterre nevezte ki. Kinevezése ipari körökben öszinte örömet váltott ki, mert államtitkári működéséből látták a hivatottságát és nagyszerű szakképzettségét. Az egész ország várakozással és bizalommal tekint miniszteri működése elé. Ez alkalomból az Ipartestületek Országos Központja Papp József elnök vezetésével testületileg tisztelgett Varga miniszternél és Kádas Károly dr. újonnan kinevezett iparügyi államtitkárnál, akiket Papp József elnök üdvözölt. A miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy teljes mértékben méltányolja az önálló kézműiparosok nemzeti és gazdasági jelentőségét és mindenkor meleg szeretettel fogja felkarolni a kézművesipar ügyeit. Közölte, hogy az iparosnapok jól bevált intézményét a jövőben is fenn kívánja tartani, hogy a kézművesipar kérdései közvetlen és gyors elintéztést nyerjenek.

Dr. Árkay Ferenc a kereskedelemügyi minisztériumban valóságos osztályfőnökké lépett elő. E kinevezést vendéglátó ipari körökben örömmel vették. Nevéhez fűződik az utóbbi években a vendéglátó ipar fejlesztése

Óriási siker

az

Exotikus cirkusz

színes artisták világotlimpiásza a

Fényes cirkusz

augusztusi szenzációja

Jegyrendelés: 113-364 és 113-374
Naponta két előadás: 4 és 8 órakor

és az alkalmazottak szociális helyzetének javítása érdekében tett miniszteri intézkedések egész sora. További működése elé nagy várakozással tekint a vendéglátó ipar.

Huszonöt éves szolgálati jubileum. Mészáros Győző, a belvárosi Központi-kávéház tulajdonosa, a Budapesti Kávésok Ipartestületé-

Nagyon jó minőségű, jó kezelésű
rizling- és kádorbor eladó.
Érdeklődni lehet Cegléd, Szép-u. 26.

Most épülő

és még folyó évben megnyitásra kerülő
modern sportuszoda és

strandfürdő vendéglő

helyiségének létesítésére, illetve üzembentartására, megfelelő anyagi fedezettel rendelkező

szakembert keresünk.

Érdeklődők „Biztos üzlet“ jelige alatt a kiadóhivatalhoz forduljanak.

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

3748/b/1939. szám.

Mohács megyei város polgármesterétől.

Hirdetmény.

Mohács megyei város közönségének tulajdonát képező „Korona“ szállodát magába foglaló 1911-ben emelt épületömböt — amennyiben annak eladás útján való értékesítésére 1939 augusztus 31-éig megfelelő ajánlat nem érkezik be — még a folyó évben a már elkészített tervek alapján a mai kor igényeinek megfelelően átalakítani és tataroztatni szándékozom. Az átalakítási terv alapján a szálloda céljaira kijelölt helyiségek, mint szálló, vendéglő, söntés, étterem, kávéház, söröző, vendégszobák és mellékhelyiségek

bérletére nyilvános pályázatot hirdetek.

Az ajánlatokat sértetlen borítékba helyezve, pecséttel és „Ajánlat a Korona szállóra és vendéglő bérletére“ felirattal ellátva, legkésőbb 1939 augusztus hó 31-én délelőtt 11 óráig kell a városi iktatóhivatalba benyújtani. A felbontás ugyanaznap délelőtt 12-kor történik a polgármesteri szobában.

Bánatpénz letétele nem szükséges, azonban azon ajánlattevő, akinek a bérletre vonatkozó ajánlatát elfogadásra előterjesztem, a bérleti szerződés megkötése előtt a város pénztárába 1000 P biztosítékot tartozik letenni.

A képviselőtestület a beérkezett ajánlatok fölött szabadon dönt, a pályázatot eredménytelennek is nyilváníthatja. Ajánlattevő ajánlatával 90 napig kötelezettségben marad.

A tervek a város műszaki ügyosztályában a hivatalos órák alatt, 7—1-ig megtekinthetők, ugyanott a szükséges felvilágosítások beszerezhetők. (Telefon: 30.)

Mohács, 1939. évi július hó 12-én.

vitéz Szőnyi Alajos s. k.,
polgármester h.
tanácsnok.

MEINL-KÁVÉ...

a jó minőség
megelégedettség
és nagyforgalom
biztosítéka.

nek elnöke, meleg ünneplésben részesítette Vágó Béla felszolgálatát abból az alkalomból, hogy 25 éve áll a Központi-kávéház szolgálatában. Mészáros Győző szép beszéde után Csik József, a Szállodai és Éttermi Alkalmazottak Genfi Szövetsége nevében köszöntötte az ünnepeltet. Szeghalmi László dr., az IPOK titkára Mészáros Győző munkaadói érdemeit, Lipsegy Ádám dr. kamarai titkár, a magyar kávéházak fontos gazdasági szerepét méltatta. A családi ünnepség során még több beszéd hangzott el, ajándéktárgyakkal örvendeztették meg a jubiléus Vágó Bélát, aki meghatva mondott köszönetet a személyét ért felejthetetlen tüntetésért.

Tornalja nagyközség előljárósága.

2261/1939. szám.

HIRDETMÉNY

Tornalja nagyközség pályázatot hirdet a tulajdonát képező, s Tornalján, a Piac-téren fekvő község háza épületében lévő korcsma, vendéglő, kávéház és szállodai üzlethelyiségek bérletére. Írásbeli zárt ajánlatok 1939. évi augusztus hó 19. napjának déli 12 órájáig adandók be e község jegyzői hivatalánál. Részletes pályázati és bérleti feltételek megtekinthetők, s kívánságra ugyanott kaphatók a hivatalos órák alatt.

Tornalja, 1939. évi július hó 27-én.

Molnár Lajos
vez. jegyző.

Rasa
bíró.

Ötven százalékos vasúti kedvezmény a fizetéses szabadságra utazóknak. A kereskedelemügyi miniszter úr 50.775/VI. 1939. K. K. M. szám alatt a fizetéses szabadságidőre elutazni szándékozó ipari munkavállalók, valamint a velük együtt utazó feleségük és 14 éven aluli gyermekeik részére egyszeri oda- és visszautazásra érvényes 50%-os menetdíjkedvezményt engedélyezett. A kedvezményt igénybe venni szándékozókat munkaadóik az ipartestület útján areképes igazolójeggyel és utalvánnyal látják el. Ezen nyomtatványok együttes ára 8 fillér, amelyet a kedvezményt igénybevevő alkalmazottak tartoznak megfizetni.

„Buris“ tiszavidéki búzából készült új népszerű tápszer. „Buris“-ből a legízletesebb ételek készíthetők, levesek, körítések, rizottonak, sőt kitűnő tésztának is, „Buris“ felfujtnak is. Teljesen úgy készítendő el, mint a rizs. Gyártja: a debreceni István-gőzmalom. Kapható minden élelmiszerüzletben.

A borpicacon a tartós meleg időjárás lanygulást okozott, mert a terméskilátások megjavultak és minden remény megvan arra, hogy nemcsak mennyiségileg, de minőségileg is kiváló szüretet fog eredményezni. A csökkent készletek dacára az árak lanygultak. A kereskedelmi borok minősége szerint 2'8—3'4 fillér Malligand-fokonkénti árnban,

Töltött paprikába, töltött káposztába

tegyén rizs helyett

„BURIST“

szab. elj. készült búzagyöngy.
Tápláló, ízletes és olcsó.
Kérje fűszeresétől a

„BURIST“

3748/1/1939. szám.

Mohács megyei város polgármesterétől.

Hirdetmény.

Mohács megyei város képviselőtestülete a város közönségének tulajdonát képező, 1911-ben épült, egyemeletes és 11.400 légméter nagyságú

„Korona“-szálló épülettömböt eladni óhajtja.

Felhívom a 154. kgy.—1939. sz. képviselőtestületi határozat alapján a venni szándékozókat, hogy ajánlataikat sértetlen borítékba helyezve, pecséttel és „Ajánlat a Korona-szálló megvételére“ felirattal ellátva, legkésőbb 1939. augusztus hó 31-én délelőtt 11 óráig a városi iktatóhivatalba nyujtsák be. A felbontás ugyanaznap délelőtt 12 órákor történik a polgármesteri szobában.

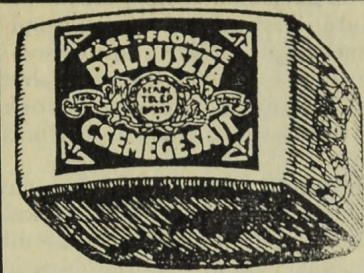
Bánatpénz letétele nem szükséges, azonban azon ajánlattevő, akinek a megvételre vonatkozó ajánlatát elfogadásra előterjesztem, az adás-vételi szerződés megkötése előtt a város pénztárába 1000 P biztosítékot tartozik letenni. A képviselőtestület a beérkezett ajánlatok fölött szabadon dönt, a pályázatot eredménytelennek is nyilváníthatja. Ajánlattevő ajánlatával 90 napig kötelezettségben marad.

A tervek a város műszaki ügyosztályában a hivatalos órák alatt, 7—1 óráig megtekinthetők, ugyanott a szükséges felvilágosítások beszerezhetők. (Telefon : 30.)

Mohács, 1939. évi július hó 12-én.

vitéz Szőnyi Alajos s. k.,
polgármester h.
tanácsnok.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-42-44

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság
Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62
Telefon: *297-970

Garantált teljes zsírtartalmú
sajtjaink
mindenütt
beszerezhetők:
Pálpusztai-sajt,
Derby-sajt, Roma-
dour, Imperiál,
Óvári, Trappista,
Casino, Roquefort,
Roquefort dobozos

jobb uradalmi tételek 35—42 filléres literenkinti árnban cserélnek gazdát. A vásárlások is szűk körben mozognak, nagybani vásárlások alig történnek, csak az aratási munkálathoz szükséges kisebb tételeket keresik. Termelői körökben nagy reményeket fűznek

Enying község előljáróságától.

2771/1939.

HIRDETMÉNY

Enying község előljárósága közzéteszi, hogy a község tulajdonát képező Nagyvendéglőt 1939. október hó 1-től kezdődő öt évi időtartamra

1939. évi augusztus hó 22-én d. e.

11 órákor

Enyingen, a község házában tartandó nyilvános árverésen bérbeadja.

A részletes feltételek Enyingen a községi jegyzői hivatalban a délelőtti órák alatt megtekinthetők.

Enying, 1939. július 18.

Tóth Jenő
jegyző.

Jakab Lajos
bíró.

a közeljövőben megkezdődő esemésgeszőlő értékesítéshez, miután az utóbbi évek tapasztalatai szerint nemcsak a belföldi piac felvevőképességének jelentős növekedésével lehet számolni, hanem komoly lehetőségek vannak a szállítást bíró minőségek kedvező külföldi értékesítésére is.

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások. Összeállította és magyarázatokkal ellátta Tusnádi Elthes Gyula dr. egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája, m. kir. kormányfőtanácsos. A mű az élelmiszerek előállítására és árúsítására vonatkozó jogszabályokat közli, élén a mezőgazdasági terményhamisítás tárgyában kiadott 1895. évi XLVII. törvényekkel. E fejezet tárgyalja a tej és a tejtermékek, az állati és a növényi zsírok, a margarin, a rézgálic, az olajneműk, a gabona- és a liszt-neműk, a méz, a paprika, a vető- és a fűmagvak, az abrak-takarmányok, a trágya-neműk, a péksütemények, a gyümölcslevek és a szörpök, a gyümölcszések és kocsónyák, az ecetfélék, a kávéfélék, a leveskészítmények, a fűszerek, a növényvédelmi szerek, a fagyalt, a kakaó- és csokoládéfélék, stb. előállításának és forgalombahozatalának rendszertét, a kihágásokat és az eljárni hivatott hatóságokat. A szerző, hosszú rendőri büntetőbírói tapasztalataiból kiindulva, a műbe felvett összes törvények és miniszteri rendeletek eredeti, teljes szövegét közli, ami nemcsak a komoly bírói munkának szolgál alapul, hanem a jogkereső közönséget és a jogvédőket is teljesen függetleníti az Országos Törvénytár és a Rendeletek Tárának használatától. A művet a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályvezetői és szakelőadói előzetesen felülvizsgálták és annak összeállításában tevékeny részt vettek. A mű ára teljes vászonkötésben, famentes papíron 12 pengő és postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél, Budapest, XI., Fadrusz-u. 4. IV. 2.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet július 11-én tartotta közgyűlését. E gyűlésen került sor az igazgatóság újjáalakítására. Elmult üzletét kitűnő eredménnyel zárta. Jelentős összegű tartalékok szerepelnek az intézet mérlegében. 520 ezer pengős rendes tartalék mellett több mint 307.000 pengő a hiányszavatolási tartalék. 343.000 pengő a behajthatatlan és kétes követelések tartaléka. 36.000 pengő az ingatlanok értékesítkenési tartaléka és 88.000 pengő a berendezési megújítási tartalék. A mult évi jövedelemből 93.000 pengőt fordítottak különböző tartalékolásra és leírásra, de még így is 40.723 pengő tiszta felesleget mutat ki az intézet mérlege.

177/1938—5527/1938.

ÍTÉLETKIVONAT

A X. ker. kapitányság, mint büntetőbíró, Rezső Jenő budapesti lakost, mert 1939. évben vizezett bort mért a fogyasztóközönségnek, 10 P pénzbüntetésre ítélte és az ítélettel kapcsolatos költségek viselésére kötelezte.

Budapest, 1939. évi július hó 7-én.

Dr. Somorjay Miklós
rendőrtanácsos.

HIRDETMÉNY

Bicske község (Fejér megye) a tulajdonát képező központi vendéglőjét nyilvános árverés útján folyó hó 30. napján délelőtt 10 órakor Bicske község-házánál a legtöbbet ígérőnek 1939. évi október hó 1-től 1945. évi szeptember 30. napjáig terjedő időre bérbeadja. Árverési feltételek az előjárásnál betekintheők.

Bicske, 1939 augusztus hó 3.

Olvashatatlan aláírás.
vezetőjegyző.

A m. kir. rendőrség gyulai kapitánysága.

65/7—1938. kih.

ÍTÉLETKIVONAT

A m. kir. belügyminisztériumban szervezett kihágási Tanács 5466/1938. sz. jogerős ítéletével Sándor Dénes gyulai lakos, r.-t. igazgatót, a bortörvény tilalma ellenére, a bornak nem származásának megfelelő elnevezéssel való forgalombahozatala és borpárlatnak, mint szeszes italnak „Magyar Konyak” néven forgalombahozatala miatt 100 P, azaz Egyszáz pengő pénzbüntetéssel büntette és 20 P állami ellenőrzési díj megfizetésére kötelezte.

Gyula, 1939. évi július hó 1-én.

M. kir. Rendőrkapitányság.

Az enyingi járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró.

1642/1938. kih.

ÍTÉLETKIVONAT

Az enyingi járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró, bűnszéknek mondotta ki Braun Mór, Stegman Márton és Horváth József enyingi koresmárosokat, mivel Stegman Márton és Horváth József terheltek koresmájukban tartott egyes italok kötelező megjelölését elmulasztották, Braun Mór pedig a forgalombahozott bor származásának megjelölésétől eltért, akkor amikor badacsonyi vidéki bort „Badacsonyi” elnevezéssel hozott forgalomba és ezért Stegman Márton és Horváth József enyingi lakosokat 5—5 P pénzbüntetéssel és 10—10 P állami ellenőrzési díj megtérítésére, Braun Mór enyingi lakost pedig 20 P pénzbüntetésre és 20 P állami ellenőrzési díj megfizetésére ítélte. Elrendelte azonkívül az ítéletek hírlapi úton való közzétételét is. Az ítélet jogerős.

Enying, 1939. évi július hó 5-én.

Olvashatatlan aláírás.
tb. szolgabíró, mint rbb.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

Szent István
Portersör
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-én. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

Gazdasági fellendülés

kedvező adatait közli az elmúlt fél évről szóló polgármesteri jelentés. Noha a külpolitikai helyzet kedvezőtlen volt, az idegenforgalom mégis örvendetesen emelkedett. Ez az eredmény kedvezően jelentkezett a szállodáknál és a gyógyfürdőknél. Nagy fellendülést mutattak az elmúlt fél évben a diákszállók is. Különösen a visszatért Felvidék diákcsapata emelte a forgalmat. Mondja mindezeket a jelentés.

A statisztikai adatok szerint zavartalan volt a főváros élelmiszerellátása. Kielégítő volt a húsellátás, a napi fejadag 19.68 dekáról 20.68 dekára emelkedett. Az élelmiszerárak estek. A gyümölcsfélék olcsóbbodtak. Esett a tavalyi árakhoz képest a marhahús és a sertészsír ára is.

Idegenforgalmi propagandánk a bizonytalan nemzetközi helyzet dacára is sikeresen működött úgy a külföldön, mint itthon. Hatásosan támogatta ezt a propagandát a magyar vendéglátóipar kitűnő és olcsó ételleivel, pompás magyar borral, a nagyszerű kőbányai sörrrel és a vendégszerető kiszolgálással.

Tudjuk és máris érezzük a most kitört háború kedvezőtlen gazdasági hatását, mert kiürültek a Margitszigeti Nagyszálló, a Gellért- és a Dunaparti szállók. Hazasiettek az itt üdülő külföldiek.

A magyar vendéglátóiparos hazafisága és áldozatkészsége közismert, mindent elkövet, hogy helyét megállja nemcsak az üzletében, hanem a harctéren és a társadalomban. Az európai és amerikai forgalom visszaesése nem veszi el kedvét, hanem tőle telhetőleg siet minden erejével a kormány és hatóságai támogatására.

Kormányrendelet a sajtóellenőrzésről.

A kormány rendeletet adott ki a sajtóellenőrzésről. A rendelet a következőket mondja:

1. §.

(1) Időszaki lapot vagy más sajtóterméket kinyomtatni csak akkor szabad, ha annak kinyomtatására a sajtótermék előállítási helye szerint illetékes kir. ügyészség, illetőleg az alábbi (2) bekezdésben megjelölt hatóság tagja engedélyt adott.

(2) A kir. ügyészség székhelyén kívül előállított sajtótermék kinyomtatásának engedélyezésére a kir. ügyészség vezetője által kirendelt ügyészségi tag (ügyészségi megbízott) vagy rendőrhatalóságnak a kir. ügyészség vezetője által erre felhatalmazott tagja jogosult.

2. §.

(1) Az engedély megadására jogosult hatóság (1. §) az időszaki lap közlésre szánt minden közleményének kefelevonatát vagy géppel írt szövegét (ú. n. kéziratot) azonnal, más sajtótermék bemutatott kéziratát pedig késedelem nélkül átvizsgálja és ha arról győződik meg, hogy a sajtóterméknek vagy egyes közleményének megjelenése és terjesztése a hadviselés érdekét vagy az állam más fontos érdekét hátrányosan érintené, az engedély kiadását meg kell tagadni és a sajtótermék terjesztését meg kell tiltani. Erről a sajtótermék előállítóját értesíteni kell.

(2) Ha az engedély kiadásának megtagadására nincs ok, az engedélyt késedelem nélkül meg kell adni.

3. §.

A sajtótermékek többszörösítését és terjesztését az engedély megadása előtt nem szabad megkezdeni.

4. §.

A miniszterelnök a sajtótermékek átvizsgálására kirendelt kir. ügyész mellé Budapesten ellenőrző bizottságot szervez.

5. §.

Az, aki akár szándékosan, akár gondatlan-ságból olyan sajtóterméket nyomtat ki, terjeszt,

vagy terjesztet, amelynek kinyomtatására a hatóság (1. §) engedélyt nem adott, vagy amelynek terjesztését a hatóság megtiltotta, vétséget követ el és az 1939. II. t.-c. 198. §-a szerint büntetendő.

6. §.

A jelen rendelet nem érinti a köteles példány bemutatására és egyéb sajtórendészeti kötelezettségekre vonatkozó fennálló jogszabályokat.

7. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép hatályba.

*

Ugyancsak rendeletben szabályozta a kormány a külföldi sajtótermékek ellenőrzését is.

Fegyelmi eljárás folyamatbátétele az ipartestület közegei ellen.

Az ipartestület felügyelő hatóságának jogában áll, illetőleg kötelessége az ipartestület közegei ellen — amennyiben ezek az ipartestületi fegyelmen ellen vétének — a megfelelő eljárást elrendelni. Szükség esetén az illetők ipartestületi tisztviselőitől az eljárás befejezéséig fel is függeszthetők.

Az ipartestület felügyelő hatóságának ezt a jogát az 1932. évi VIII. törvénycikk 32. §-a biztosítja.

Megfelelő eljárás alatt — kivéve a királyi bíróságok hatáskörébe tartozó büntetendő cselekmények elkövetésének esetét — az ipartestületi szék elé való utalást kell érteni. Az ipartestületi szék az alapszabályokban körvonalazott eljárási szabályok szerint jár el s szabja ki az ugyancsak ott megállapított büntetési nemek valamelyikét (1932. VIII. t.-c. 30. § 3. pont, 1936. VII. t.-c. 31. §).

A felügyelő hatóság az előbb idézett törvény 34. §-a értelmében az ipartestületi szék határozatát fellebbezés esetén felülbírálja, jogorvoslat hiányában pedig a törvénnyel vagy rendelettel ellenkező határozatot hivatalból is felülbíráhatja és a jogszabálysértő szervet új határozat hozatalára utasíthatja. (45.127/1938. Ip. M.)

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Vendéglátó ipar és a zsidótörvény.

Az 1939. évi IV. t.-c. 12. §-a szól a vendéglátó ipar gyakorlásáról:

Állami egyedáruság alá eső cikkek árusítására engedélyt, úgyszintén hatósági engedélytől függő hasznóhajtó olyan egyéb jogosítványt, amelynek megszerzése, vagy engedélyezésének megtagadása a hatóság szabad mérlegelésétől függ, zsidónak nem lehet adni. A jelen törvény hatálybalépése előtt zsidóknak kiadott (zsidók által megszerzett) ilyen engedélyeket (jogosítványokat) a törvény hatálybalépésétől számított öt év alatt, dohánygyárudai és dohánykiszáradai engedélyt, saját termésű bornak kismértékben eladására jogosító engedélyt, továbbá megyei városban, úgyszintén nagy- és kisközségben fennálló italmérési és italeladási engedélyt a törvény hatálybalépésétől számított két év alatt, meg kell vonni.

E törvényhely szerint az italmérési engedélyket (akár korlátolt, akár korlátlan), úgyszintén a különböző dohányárusítási engedélyeket a törvény hatálybalépésétől (1939 május 4) számított határidő alatt meg kell vonni. Ez a határidő a fővárosban öt év, megyei városban, nagy- és kisközségben két év.

Az ezekre a jogosítványokra vonatkozó végrehajtási rendelkezések a következők:

V. U.: 32. §.

(A T. 12. §-ához.)

A T. 12. §-ának rendelkezései alá eső engedélyk és jogosítványok közé tartozik minden rendőrhatalmú engedéllyel kapcsolatos hasznóhajtó jogosítvány, továbbá az egyéb hasznóhajtó jogosítványok közül is mindaz, amelynek meg-

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

adása a hatóság szabad mérlegelésétől függ, p. o. dohánygyárudai engedély, italmérési engedély.

A zsidótörvény végrehajtásáról szóló 7720—1939. M. E. rend. 34. §-a pedig így szól:

MI UJSÁG?

A Vendéglősök Országos Szövetsége nagygyűlése Kassán folyt le folyó évi augusztus 24-én. Moys Imre a kassai vendéglátó ipar nevében köszöntötte a gyűlés résztvevőit. Hoffer Ferenc elnökölt. Szöllősy Ferenc ismertette a vendéglátó ipar összes bajait, majd Moys Imre a Felvidék és Kárpátalja szállodásainak és vendéglőseinek bajait. A munkaidő és munkabér kérdéséről Csócsics Lajos (Debrecen), italmérési és termelői kimérések ügyéről Bognár Mihály (Győr) tartott kimerítő előadást. Győrtől 70 vendéglő — mondotta — összesen 784 ezer liter bort mért ki az elmúlt év alatt, ezzel szemben 10 termelői kimérés több mint 667 ezer liter bort adott el. Kérte a kongresszust, járjon el az illetékes hatóságoknál, hogy a határozati javaslat 5. pontja szerint a vendéglátó

Italmérési és italeladási (italelárusítási) engedélyt — ideértve a saját termésű bornak kismértékben eladásra jogosító engedélyt is — zsidótól egyévi előzetes értesítés után kell megvonni.

A végrehajtási utasítás előírja, hogy minden olyan iparos (kereskedő), akinek iparjogosítványa, vagy iparendelvénye van — kivéve, ha az iparjogosult kereskedelmi társaság, egyesület, vagy más jogi személy —, az elsőfokú iparhatósághoz 1939. évi október 15. napjáig bejelentést tartozik tenni arról, hogy a törvény értelmében zsidónak vagy nem zsidónak tekinthető-e?

Ha az iparigazolvány, vagy iparendelvény alapján kereskedelmi társaság, egyesület, vagy más jogi személy üz ipart, úgy a bejelentést a részvénytársaságnál és szövetkezetnél a vezetőknek, az igazgatóságnak és a felügyelőbizottság tagjainak; közkereseti társaságnál a tagoknak; betéti társaságnál a belfelügyelőknél; korlátolt felelőségi társaságoknál a tagoknak, az ügyvezetőknek és a felügyelőbizottság tagjainak, illetőleg az utóbbiak helyett a felügyelőbizottság helyett választott hites könyvvizsgálónak, egyesületeknél vagy egyéb jogi személyeknél a vezetőknek kell megtenniük. Ha a közkereseti, illetve betéti társaságnak zsidó tagja is van, be kell jelenteni a közkereseti, illetve a betéti társaság összes tagjai betétének értékét is.

Annak igazolására, hogy valaki, ha az 1939. évi IV. t.-c. alkalmazása szempontjából nem tekinthető zsidónak, rendszerint elegendő, ha kimutatja, hogy az 1895. évi október hó 1. napja előtt keresztény hitfelekezet tagjaként született, vagy ha 1895. évi október hó 1. napja után született, mind ő maga, mind szülei keresztény hitfelekezet tagjaként születtek, egyúttal pedig mindkét esetben a büntetőjogi jogkövetkezmények terhével írásban kijelenti, hogy őt a törvény 1. §-a értelmében nem lehet zsidónak tekinteni. Rendszerint semmiféle igazolás nem kívánható attól, aki bejelenti, hogy az izraelita hitfelekezet tagja, vagy a törvény értelmében zsidónak kell tekinteni.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványok a törvényhatósági és megyei városok polgármestereinél, valamint a községi körjegyzőségeknél kaphatók. A bejelentési lapok ára darabonként 10 fillér.

Jogfolytonos vendéglő

lakással, kerthelyiséggel a háztulajdonostól bérbé vehető, Pestszenterzsebten a legforgalmasabb helyen. Kossuth Lajos-utca 68. sz. Csető testvérek.

ipar országos jellegű súlyos sérelme most már a legsürgősebben orvoslást nyerjen: 1. Rendelje e a pénzügyminiszter, hogy a bortermelői kimérések kizárólag és igazoltan csak a saját boraikat mérhessék ki a vendéglőkkel teljesen azonos és egyenlő feltételek mellett; 2. tegye kötelezővé a miniszter a bortermelőknél a terméstről való pontos igazolást és az eladás után annak elszámolását; 3. az a termelő, aki egyúttal borkereskedő is, ne kaphasson termelői kimérési engedélyt is; 4. rendelje el a miniszter, hogy vásár- és ünnepnapokon a termelői borkiméréseket egész nap, hétköznap pedig a fűszerüzletekkel egyidőben zárják; 5. végül, hogy a borkereskedők és pince-szövetkezetek csak 50 literen felül adhassanak el bort és a poharazási engedéllyel et azonnal vonják vissza. Ezután a borsempészéről Hartmann Ferenc (Kispest), a bortörvényről Sumi Károly (Budapest), a sörkérdésről Hornyák István (Ujpest), a mestervizsga reformjáról Jankó János (Makó), a vendéglátóipari fázisadóról Bognár Mihály (Győr), a koresmaipar képesítéshez való kötéséről Tóth Lajos (Ujpest), a borkereskedők kismértékbeni italméréséről Posch Gyula szövetségi titkár, a zeneszerzők jogdíjáról dr. Stéger Béla, a szövetség ügyésze, a szikvízkartel kérdé-

CSIGÓ-PINCE

BADACSONY

Kitűnő zamatú saját termésű

RIZLING-BOR

kapható kisebb tételekben is 70 fillérért. Ugyanott jutányos áron Szürkebarát, Kéknyelű és Burgundi vörösbor is kapható.

séről dr. Szilágyi Béla (Debrecen) tartottak kimerítő beszámolót.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége küldött-ségileg tisztelgett dr. Vargha József ipari miniszter-nél új. Tóth Pál elnök vezetésével, aki kérte a a minisztert, hogy a kézművesiparosságot vegye pártfogásba és munkához juttassa őket. A miniszter a legmesszebbmenő támogatásáról biztosította az iparosságot és megígérte, hogy a Kassán tartandó Országos Iparos Kongresszuson részt vesz. A küldöttségben a budapesti szállodások és vendéglősök ipartestületének az elnöke is résztvett.

Az Országos Iparos Kongresszus Kassán lesz folyó hó 9-én és 10-én. A kongresszust az IOSz rendezi, amelyre meghívja az összes hazai ipartestületeket, ipartársulatokat és a szakmai érdekvépviseleteket. A kongresszuson új. Tóth Pál elnököl. Megjelenik azon Vargha József miniszter és dr. Laky Dezső országgyűlési képviselő, egyetemi tanár, az IOKS elnöke és a magyar iparos-

Átvenni szándékozom

Dr. Klein László és Jakab szécsényi (Nógrád megye)

vasúti éttermét és vendéglőjét.

Felkérem a hitelezőket, hogy követeléseiket 8 nap alatt nálam bejelenteni szíveskedjenek. Bársony Imre, Óriszentpéter

ság számos előkelősége. Ötvenszázalékos kedvezménnyel lehet utazni. A kedvezményes utazásra jogosító igazolványért az IOSz-hoz, Hársfa-u. 21, vagy a Kassai Vegyes Ipartársulathoz kell fordulni.

Tanfolyam nyílt most elsején este negyed kilenc órakor az IOK, VII., Erzsébet-körút 9—11. szám alatti tanácstermében. A tanfolyam tíz napig tart minden hó elsejétől. Az előadás mindig este 1/9 órakor kezdődik és 1/10-ig tart. Szakelőadók ismertetik az általános és részletes ipari közigazgatási, társadalombiztosítási, adózási kérdéseket, a munkabérre, a munkaidőre, fizetési szabadságra stb. vonatkozó rendelkezéseket.

Magyar Kávésipari Évkönyv 1939. évre. Dr. Havas Nándor ipartestületi jegyző szerkesztésében megjelent a Budapesti Kávésipartestület kiadásában. A nagy szakértelemmel összeállított Évkönyv nemcsak a kávéipar gyakorlására vonatkozó törvényeket és rendeleteket ismerteti részletesen, hanem megtalálja abban a vendéglős és szállodás is a vendéglátó ipart szabályozó összes törvényes rendelkezéseket. Ezenkívül tartalmazza a szociális rendelkezéseket is. Kapható a Kávésipartestületnél.

Leszállították a boroshordók és szüretelő-kádak adóváltás-gulesát. A pénzügyminiszter most kiadott rendelete a keményfából készült hordók és szüretelő-kádaknak — akár új, akár használt, vagy szétszedett állapotban hozzák be — a behozatali forgalommal 12%-ban megállapított forgalmi adóváltás-gulesát december 31-ig 7%-ra mérsékli. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a sörös-, szeszes- és olajshordókra, úgyszintén a háromszáz liternél kisebb boroshordókra és szüretelő-kádakra.

Óriási siker

az Exotikus cirkusz

színés és artisták világolimpiásza a

Fényes cirkusz

szeptemberi szenzációja

Jegyrendelés: 113—364 és 113—374

Naponta két előadás: 4 és 8 órakor

TÖRLEY
TALISMAN-CASINO-RÉSERVE

Balatonyörök nagyközség elöljáróságától.

1060/1939. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott elöljáróság ezennel közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező **vendéglő, mézsárszék és egyéb mellékhelyiségek 1939. év szeptember hó 17-én, délután fél 3 órakor a jegyzői hivatalban nyilvános árverésen 3 évre bérebe fog adatni. Árverési feltételek a jegyzői hivatalban megtekinthetők.**

Balatonyörök, 1939. év augusztus hó 31.

Takács József
jegyzőMikola Károly
bíró

Balaton borhét. A balatoni sporthéttel kapcsolatban megrendezésre kerülő balatonfüredi borhétre az idén is nagyszámú résztvevő közönség érkezését várják a közeli külföldi államokból is. A balatoni borhétéknek számottevő gazdasági jelentőségük van abban a tekintetben, hogy nemcsak az egyes gazdák borsátraiban folyik igazi magyaros borvásár, hanem a borhétékkel kapcsolatban komoly kereskedői forgalom is kialakult. Az idén tízezer hektoliter eladására számítanak az eddigi érdeklődések és előzetes tájékozódások alapján. A borhétnek az a hivatása, hogy bemutassa a legújabb magyar borvidék kincseit, nemcsak a nagyközönségnek, hanem a

MIKOCID a tisztaság mestere.

Sváb, ruszni, pincebogár, hangya teljes kiirtására, utasítás ingyen

Kodnár, Budapest, I., Attila-utca 25.
Telefon: 160-833.

hozzaértő kereskedelem számára is. A híres badacsonyi, révfülöpi, csopaki, alsóörsi, almádi és nemkülönben az arácsi és balatonfüredi borok már komoly vetélytársai a más vidéki boroknak. De a balatonmáriakeresztúri szőlők homoki borai és szőlői is megmésedtek és kezelésük, palackozásuk, pincészetük ma már mintaszerű.

A balatoni borhét szeptember 3-tól 10-ig tart és a vele kapcsolatos borkiállítás, gyümölcs- és kertészeti kiállítás hivatott szórakoztatón feltárni a Balatonvidék kincseit.

Új magyar vendéglő Berlinben. A német főváros szívében Hungária-ház néven új magyar vendéglő nyílt meg. A Hungária-ház három részből áll: „Paprika“, a söröző, „Tokaj“, az étterem és a „Csárdás-bár“. Valamennyi helyiségben magyar cigány muzsikál, magyar pincérek szolgálnak fel magyaros ételeket és az állami pince borait.

Vendéglős nem árulhat utcán át cukrászsüteményt. Az egyik budapesti étterem és söröző kirakatában cukrászsüteményeket raktak ki és a süteményeket a betérő vásárlóknak utcán át is árúsították. Emiatt a vendéglőst a cukrászok tisztességtelen verseny címén feljelentették és legfelsőbb fokon a Kihágási Tanács a cukrászipar jogosulatlan gyakorlása miatt a szóbanforgó vendéglőst el is marasztalta. Az indoklás szerint a fennálló joggyakorlat értelmében a vendéglősök az általuk készített cukrászsüteményeket csak vendégeik részére jogosultak kiszolgáltatni. A cukrászsüteményeknek a vendéglő üzletéből utcán át történő árusítása a vendéglősipar üzletkörét túlhaladja és már a cukrászipar körébe tartozó tevékenységnek minősül.

Hauer Rezső cukrász
Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám
Telefonszám: József 1-425-04

Szeptember elsejétől minden pálinkafőzde bor- és gyümölcsfőzdevé minősül. A hivatalos lap keddi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a gyümölcsből való szeszfőzés kiterjesztése tárgyában. A rendelet értelmében 1939. évi szeptember hó 1-től valamennyi pálinkafőzde bor- és gyümölcsfőzdevé minősül. Ezzel az eddigi pálinkafőzdek a jövőben több gyümölcsöt dolgozhatnak fel, mint eddig, amikor egy-egy pálinkafőzde termelési időszakonként legfeljebb 25 absz. hl fokú pálinkát állíthatott elő. A termelőnek a házi fogyasztás céljaira a kedvezményes főzés lehetősége hl-fokonként 1 pengő 20 filléres egyed-árusítási árkülönbözet mellett a jövőben is megmarad és ez a kedvezmény minden bor- és gyümölcsfőzdeben is igénybevehető.

A kormárosok a spóregyletek fenntartását kívánják. A kormány felszólította a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát, mondjon véleményt az úgynevezett „spóregyletek“-ről. A Kamara a Budapesti Kormárosok Ipartársulatához fordult, miután a legtöbb spóregylet kormárokban működik. A kormárosok a spóregyletek fenntartásáért szálltak sikra. Rámutatnak arra, hogy ezek a takarékasztaltársaságok a leg-

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papírvászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület Fadrusz-utca 4., IV. 2.

messzebbmenő szociális tevékenységet fejtik ki a kispolgárság és a munkásság körében. Emellett a hazafias gondolatok terjesztésére is gondot fordítanak. Az évtizedes gyakorlat ugyancsak a spóregyletek fenntartása mellett szól. A kormárosok szerint, ha a spóregyletek működése szigorúbb ellenőrzést kíván, úgy a felügyeletet az előjáróságoknak kellene ellátniuk. A kormárosok egyúttal minta-szabályzatot is készítettek a spóregyletek jövőbeli működésének szabályozására.

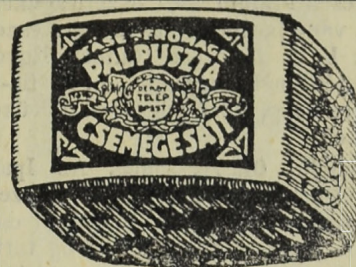
Nagykőrös város közönsége kezelésében levő Kalocsa Balázs városi alapítvány pincéjében tárolt 140 hl. különböző fajtájú és különböző évi termésű

BOR
ELADÓ

Írásbeli érdeklődésre felvilágosítást közigazg. tanácsnoki hivatal ad. Vételi ajánlatok is itt tehetőek meg.

Svájceban is eszik az idegenforgalom. Európa-szerte mutatkozik a jelenség, hogy az országok külföldi idegenforgalma eszik. Ezt a kiesést a legtöbb államban azzal próbálták ellensúlyozni, hogy fokozottabb propagandát fejtettek ki a belföldi utazások és nyaralások érdekében, hogy a vendéglátó iparokat átsegítsék a krízisen. Ezt az utat választotta — mint a statisztikai adatok bizonyítják, igen komoly sikerrel — Magyarország is és most erre törekszenek a svájci idegenforgalom irányítói is. A Svájci Szállodások Egyesületének évi jelentése arra hívja fel a svájciakat, hogy nyári szabadságukat belföldön töltsék el és nyujtsanak ezáltal lehetőséget arra, hogy a vendéglátó ipar megtalálja számításait.

Nagyarányú szőlőfogyasztási propaganda indul. Az Országos Szőlő- és Borporpadanga Bizottság az ősszel megkezdte az étkezési szőlő nagyarányú propagandáját. Amint a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete jelenti, a bortermelői érdekeltség ettől a propagandától annál nagyobb eredményt vár, mert egészen különös jelenség az, hogy Magyarországon, az összes bortermelő államok között, a legkevésbé szőlőt fogyasztják. A szőlőpropaganda a borhajók mintájára „Szőlőhajók“ járatásával veszi kezdetét. Ezután következik az úgynevezett propagandaszőlő árusítása,

Garantált teljes zsírtartalmú

sajtjaink

mindenütt beszerezhetők:
Palusztasajt,
Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő RészvénytársaságKözponti árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62.
Telefon: *297-970

egyelőre a főváros mintegy 200 fűszer- és csemegekereskedésében. Tervbe vették, hogy szőlőtanok a szőlő-mozgó utcai árusítását is lehetővé fogják tenni. A külföldi bortermelő államok mintájára gondoskodni fognak arról is, hogy a vasúti állomásokon jóminőségű szőlő álljon a közönség rendelkezésére. Tekintettel arra, hogy csakis elsőrendű szőlőt kíván az érdekeltség a propaganda céljaira felhasználni, a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesülete ezúton is felhívja azokat a termelőket, akik ebbe az akcióba be akarnak

Forgalmas

felvidéki járási székhelyen

(hivatalok, katonaság)

évtizedek óta fennálló

szálloda-étterem-**nagyvendéglő-korcsma üzem**

nagyteremmel, vezető vállalkozás a helyi piacon, visszavonulás okából

azonnal bérbeadó. Ajánlatok: Dr. Reinicz Zoltán,
Tornalja (Gömör m.) címre kéretnek.

kapcsolódni, hogy szándékukat a rendelkezésre álló mennyiség és szőlőfajta feltüntetésével mielőbb jelentsék be a Magyar Szőlőgazdák Országos Egyesületénél (Budapest, V., Báthory-utca 22., II. emelet, telefon: 122-156, 111-175).

A cukrászok nagygyűlése Szombathelyen folyt le, ahol az ottani cukrász és mézeskalácsos szakosztály jubiláris közgyűlést tartott a kétnapos ünnepségek előtt. Az ünnepségen megjelent dr. Ujváry Ede polgármester, Ulreich János ipartestületi elnök és Tessik Pál felsőházi tag. Macoun Ferenc cukrászmester, kinek ötvenéves szakmai érdemeit ünnepelték, meghatottan mondott az ünneplésért köszönetet. A nagygyűlés kérte, hogy 500 négyzetméteren belül csak egy cukrászdát engedélyezzenek. Továbbá az iparos nyugdíj-kérdést tárgyalták. A cukrászok között megjelent püspököt nagy ünneplésben részesítették.

Töltött paprikába, töltött káposztába

tegyen rizs helyett

„BURIST“

szab. elj. készült búzagyöngy. Tápláló, ízletes és olcsó.

Kérje fűszeresétől a

„BURIST“

A húsz éves cseh uralom alatt hazafiságukért fogságba vetett, vagy bármely más üldöztetésnek kitétetett vitéz Evva Lajos és Rudnay Egyed kéri, hogy ez utóbbinak Budapest, I., Attila-u. 27. szám alatti lakására közöljék teljes nevüket és pontos címüket.

Iparostanulmányút Olaszországba. Az Ipar-testületek Országos Központja a római nemzetközi kézművesipari kongresszus alkalmából csoportos útlevelel szeptember hó 20.—27-ig tartó olaszországi tanulmányutat rendez. A tanulmányút résztvevői megtekintik Velence, Firenze és Róma nevezetességeit, történelmi emlékeit, természeti szépségeit, ipari intézményeit, fakultatív kirándulást tesznek Nápolyba és Pompeibe. A magyar iparosok XII. Pius pápánál kihallgatáson jelennek meg és őket Róma kormányzója, az olasz állam és párt képviselői is ünnepélyesen fogadják. Résztvételi díj 168 pengő. A tanulmányútra jelentkezni lehet az Ipartestületek Országos Központjánál (Budapest, VII., Erzsébet-körút 9.) és az ipartestületeknél szeptember hó 5-ig.

Az OTI pénze. Most tette közzé az OTI az öregségi ágazat pénzügyi helyzetéről szóló legújabb összeállítását. Ez az 1939. évi márciusvégi állapotot rögzíti meg. Eszerint az öregségi ágazatnak a készpénzvagyonra 56·9 millió pengőt tett ki, amiből 56·6 millió pénzintézeti betétekben nyert elhelyezést. Ez az összeg elsősorban a belügyminiszeri határozatok által megvalósítás alatt álló beruházások fedezetére szolgál, melyeknek összege 34·6 millió pengőre rög. Forgatóke céljaira van lekötve 6·4 millió pengő. A le nem kötött és az év végéig még befolyó pénzt korábbi beruházásokból 3·2 millió pengő előirányzat terheli.

1939. kih. 1219. sz. **A békési járás főszolgabírája.**

ITÉLET.

Havas Jakab 57 éves, izr., nős, borkereskedő, békési lakost bűnösnek mondom ki az 1936 : V. törvénycikk 11. §-ába ütköző kihágásban, melyet azzal követtek el, hogy folyó évi április 26-án üzletében 9 térfogatnál kisebb szesztartalmú bort hozott forgalomba, ezért őt a hiv. t.-c. 50. § 2. pontja alapján 10 pengő pénzbüntetésre ítélem azzal, hogy a kiszabott pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra lesz átváltoztatva.

A felmerült 52 pengő eljárási költséget 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetésére a Rbsz. 213. §-ának 1. bekezdése alapján terheltem kötelezem, stb.

Békés, 1939 június hó 30.

Dr. Lázár Géza s. k.
tb. főszolgabíró.

A kivonatos másolat hitelül:

Boldizsár I.
kih. iktató h.

1939. kih. 243/2. szám.

ITÉLETKIVONAT.

A zalaegerszegi m. kir. rendőrkapitányság, mint rendőri büntetőbírószék **özv. Radó Antalné szőlőbirtokos,** zalaegerszegi lakost, mert 1939 június 15-én a borellenőrzési szemle alkalmából pincéjében penészes bor találtatott és a bort tartalmazó hordókon a bennük lévő bor fajtáját és minőségét feltüntetni elmulasztotta, 20 pengő pénzbüntetésre ítélte és az ítélettel kapcsolatos költségek viselésére kötelezte.

Zalaegerszeg, 1939 augusztus 23.

Olvashatlan aláírás
r. fog., rendőri büntetőbíró.

1939. kih. 1220. sz. **A békési járás főszolgabírája.**

ITÉLET.

Özv. Szilágyi Lászlóné 35 éves, ref., özvegy borkereskedő békési lakost bűnösnek mondom ki az 1936 : V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágásban, melyet azzal követtek el, hogy folyó évi április hó 26-án üzletében 9 térfogatnál kisebb szesztartalmú bort hozott forgalomba és ezért őt a hiv. t.-c. 50. § 2. pontja alapján 10 pengő pénzbüntetésre ítélem azzal, hogy a kiszabott pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 2 napi elzárásra lesz átváltoztatva.

A felmerült 52 pengő eljárási költséget 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetésére a Rbsz. 213. §-ának 1. bekezdése alapján terheltem kötelezem, stb.

Békés, 1939 június hó 30.

Dr. Lázár Géza s. k.
tb. főszolgabíró.

A kivonatos másolat hitelül:

Boldizsár I.
kih. iktató.

A m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya.
Szám: 1939. kih. 1450.

A m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, mint II. fokú rendőri büntetőbírószék **Nagyszöllősi Ferenc** szegedi lakos ellen 9%-nál kisebb alkoholtartalmú bornak forgalombahozatala miatt az 1936. évi V. t.-c. 11. § 2. bekezdése, valamint 50. § 3. pontja alapján folyamatba tett rendőri büntető ügyben a m. kir. rendőrség, szegedi kapitánysága rendőri büntetőbírájának, mint I. fokú rendőri büntetőbírószéknek 1939. évi március 9-én 3388/1938. kih. szám alatt hozott ítéletét szakképviselő törvényes időben előterjesztett fellebbezése folytán felülbírálta és hozta a következő

Ítéletet.

A megfellebbezett I. fokú ítéletet megokolásánál fogva helybenhagyom, mert az ítélet felfüggesztését kellőleg megokolva látom.

Ezen II. fokú ítéletem ellen csak az 1929. évi XXX. t.-c. 60. § 2. bekezdésében felsorolt okok alapján lehet felebbezni, amely felebbezést a M. Kir. Földművelésügyi Miniszter ürözhöz kell intézni és a kézbesítéstől számított 15 nap alatt az I. fokú rendőri büntetőbírószéknek kell előterjeszteni.

Erről a m. kir. rendőrség szegedi kapitányságát 3388/1938. kih. számú jelentése csatolmányainak kiadása mellett további eljárás végett értesítem.

Budapest, 1939 május hó 25.

A kiadmány hitelül:

P. H.
A főkapitány
akadályoztatása miatt

Olvashatlan aláírás s. k.
hiv. tiszt.

Dr. Zankó s. k.
főkapitányhelyettes,
mint a m. kir.
belügyminiszter által
megbízott helyettes.

A hiv. másolat hitelül:

Szeged, 1939 augusztus 7.

Molnár
hiv. tiszt.

M. Kir. Rendőrség Debreceni Kapitánysága.

1427/1938. kih.

Ítéletkivonat.

1427/1938. kih. A m. kir. rendőrség debreceni kapitányságának rbbirája Debrecenben 1939 március 17. napján **dr. Fehér Lászlóné** 32 éves debreceni lakost és **Hersfeld Miklós** 36 éves, korcsmáros, debreceni lakost bűnösnek mondom ki az 1936. évi V. t.-c. 50. § 3. pontjába ütköző és ugyanezen törvénycikk 50. § 1. bekezdése szerint minősülő kihágásban, melyet azáltal követtek el, hogy 1938 március 28-án a korcsma helyiségében megtartott váratlan helyszíni szemle alkalmával megállapítást nyert, hogy a kimérés alatt levő bor „nem szomorodni”, hanem tokaji asztali bornak felelt meg, vagyis a bornak elnevezése a kötelező elnevezéstől eltér, ezért **dr. Fehér Lászlóné** terheltem az 1936. évi V. t.-c. 50. § alapján a Ktk. 21. § alkalmazásával 15 pengő pénzbüntetés, behajthatatlanság esetén a Bn. 10. §, a Ktk. 22. és 23. § alapján 2 napi elzárásra, **Hersfeld Miklós** terheltem az 1936. V. t.-c. 50. § alapján 15 P pénzbüntetés, behajthatatlanság esetére a II. Bn. 10. § alapján 2 napi elzárásra ítélte el.

Dr. Fehér Lászlóné és **Hersfeld Miklós** terheltekre kiszabott pénzbüntetés végrehajtását egy évi próbaidőre felfüggesztette.

Egyben kötelezte ezen ítéletnek hírlapi közzétételét.

Debreceni Rendőrkapitányság.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő: DR. KISS ISTVÁN.

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkszáma 45.255
Megjelenik havonta 5-6n. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenkint

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A falu élete

a közeli jövőben megkönnyebbül és a gazdasági életnek újabb vérkeringést hoz. Egyrészt a gazdasági munkások özvegyeinek járadékban való részesítése, másrészt az új földbirtokpolitikai törvényjavaslatnak törvényerőre emelkedése és életbeléptetése olyan fontos lesz, hogy azok hatását az egész gazdasági élet megérzi majd.

A gazdasági munkavállalók özvegyeinek nyugdíjjáradékban való részesítése sok keserű könnyet töröl le. Sok falusi házba megnyugvást és örömet hoz.

Az új földbirtokpolitikai törvény pedig — mihelyt megalkotják és életbeléptetik — nemcsak a falun, de a városban is érezteti majd jótékony hatását a gazdasági életben.

Az új földbirtok-törvényjavaslat elsősorban a kismembereken kíván segíteni. Az a célja, hogy a mezőgazdasági lakosság arra érdemes és a törvényes feltételeknek megfelelő, minél több tagja fejthessen ki önálló termelői tevékenységet. A földszerzés biztosításával a törpebirtokok kiegészítése válik lehetővé és ezzel a földbirtokmegosztás aránya is helyesebb lesz. A mezőgazdasági munkástársadalom helyzetének lényeges javítását szolgálja a házhelyek szerzése.

A javaslat részletesen felsorolja a földbirtokpolitikai célra felhasználható földterületek igénybevételének sorrendjét. Az átengedett ingatlanért a tulajdonos teljes kártalanítást kap. Ha a földet haszonbérlet céljára zerzi meg az állam, akkor a haszonbérlet nem a föld tulajdonosával, hanem az állammal kerül jogviszonyba. Mind a haszonbérleti, mind a tulajdonszerzés esetében közbe van iktatva az állam vagyongazdálkodóként megbízott Országos Földhitelintézet, amely a pénzügyi lebonyolítást végzi.

A javaslat mintegy másfélmillió kataszteri holdat biztosít földbirtokpolitikai, legnagyobb részben kishaszonbérlet céljára s biztosítja azt is, hogy a haszonbérlet a földbirtokot megszerzhesse.

Az új törvényjavaslatok mielőbbi megvalósítását várja nemcsak a mezőgazda, hanem az iparos is, mert ettől az ipar fellenülését reméli.

Ipartestületi székházavató

diszközgyűlést tartott a napokban Hajdúszoboszló és vidéke ipartestülete. Aznap nyújtotta át a város Tasnády Nagy András igazságügyminiszternek a díszpolgári oklevelet. A miniszter megjelent az ipartestületi díszközgyűlésen is, aki örömet fejezte ki, hogy megjelenhetett az iparosság között. Majd ezeket mondotta:

Ma is vannak még, akik szembe akarják állítani az iparost és a gazdát. Még ma is vannak olyanok, akik az iparosságot második sorba szeretnék helyezni, hangsúlyozván Magyarország agrárjellegét. Ezeknek annyiban van igazuk, hogy a legősibb foglalkozás Magyarországon a mezőgazdasággal való foglalkozás és a magyarság legszélesebb rétegei ma is a földet művelik, azonban nincs igazuk, ha azt nézzük, hogy Magyarországon ipar már régen van. Annak, hogy az ipar jobban nem fejlődött ki, oka csak az a sok szenvedés, amelyen az ország keresztülment. Nemzeti érdekünk, hogy minél jobban közeledhessünk az ideális állapothoz,

amikor minden iparcikket itt bent az országban elő tudunk állítani.

Ezért vette a kormány programjába — folytatta a miniszter —, hogy az országban lévő nyersanyagokat feltárja és azokat felhasználja. Annak, hogy ezen a téren milyen sikerrel működik a kormány, bizonyítéka egyebek között, hogy ma már pár esztendei fáradozás után olajszerűségletünknek körülbelül egyharmadát elő tudjuk állítani, holott még talán öt-hat évvel ezelőtt úgyszólván semmi olajtermelésünk nem volt. Igyekszik a kormány az iparosságnak és pedig elsősorban a kisiparosságnak segítségére lenni, mert az ország akkor erős, ha sok egészséges független kiségzisztencia van. A gazdának is jobb, ha gyermekei közül egyiket-másikat iparosnak nevelheti és így nem lesz a kis földből még kisebb.

A miniszter beszédét az iparosok nagy örömmel hallgatták végig.

A zsidótörvény rendelkezései

alapján megkezdette a pénzügyigazgatóság a korlátozott italmérési engedélyeknek a megvonását. A megvonás szövege így szól:

Értesítés.

..... budapesti, ...
ker., cím ..... alatti
italméro .....

Megállapítást nyert, hogy engedélyére az 1939. évi IV. t.-c. (zsidótörvény) §-ában a zsidókra megállapított korlátozások kiterjednek. Ennek következtében az idézett törvény cikk 12. §-ának első bekezdése szerint korlátozott italmérésére jogosító engedélyt meg kell vonni.

A megvont italmérési engedélyt ennek az értesítésnek kézhezvételétől számítandó egy éven át még gyakorolhatja.

Mellőztetni fog az engedély megvonása, ha az értesítés kézhezvételétől számított három hónap alatt az 1939. IV. t.-c. végrehajtása tárgyában

kiadott 7720/1939. M. E. számú rendelet 6. és 66. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően igazolja, hogy az idézett törvény cikk 2. §-ában és a 7720/1939. M. E. rendelet 66. §-ában felsorolt mentesség megilleti. Amennyiben az igazolást elmulasztja, illetve megállapíttatná, hogy az igazolás nem megfelelő, engedélye külön végzéssel való értesítés mellett meg fog vonatni.

Elkészült a spóregyletek egységes alapszabálytervezete. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara, a pénzügyminiszter felhívására, elkészítette az úgynevezett „spóregyletek” egységes alapszabálytervezetét. A tervezet ezt a kisipar és kiskereskedelem önszegélyezésén alapuló hitel-észközt a jogbiztonság szempontjából körülbástyázza és fejlődését biztosítja. Gyakorlatilag határvonalat húz a spóregyletek és a takarékpénztárak között, egyben ellenőrzési jogot biztosít a kereskedelmi és iparkamaráknak.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: I-484-62

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

MI UJSÁG?

A budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete elnöke a most életbeléptetett zsidótörvénnyel kapcsolatosan felhívja az ipartestület tagjait, hogy az előírt bejelentéseknek tegyenek eleget és pedig folyó évi október 15-ig az italmérési engedéllyel bírók a III. számú bejelentőlapot tartoznak beadni a pénzügyigazgatósághoz. Minden iparengedély alapján ipart űző iparos a IV. számú bejelentőlapot töltsse ki és adja be a kerületi előljárásnál. Az alkalmazottak bejelentésére szolgáló V. számú bejelentőlapot pedig kitöltve az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyeinek Kormánybiztosához (V., Klotild-utca 10/c.) kell beküldeni. A bejelentések elmulasztása az iparés az italmérési engedély elvonására vezethet.

A Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség — mint a vidéken dolgozó szikvízgyártók ipartársulata — a palackvédelem megszervezése céljából többek között előterjesztéssel fordult a m. kir. rendőség vidéki főkapitányságához is. Azt kérte, hogy a zsidóbarátok tiltassanak el a szódavizes üvegek megvásárlásától. A főkapitányság most 7270/1—1939. szám alatt utasította az elsőfokú rendőrhatalóságokat, figyelmeztessék a hatóságuk területén működő hálózatokat, zsidóbarátokat és ócskavaskereskedőket, hogy a szikvizes palackoknak a fogyasztók köréből való összevásárlásától tartózkodjanak, mert amennyiben cselekményük a Btk. 370. §-ába ütköző bűncselekményt, vagy a Kbt. 129. §-ába ütköző kihágást képezne, úgy ellenük a bűnvádi eljárást folyamatba teszik. Ha pedig valamelyik szikvízgyártó iparos a szikvizes palackok jogtalan eltulajdonítása, vagy a jogtalanul eltulajdonított palackok megszerzése miatt feljelentést tette, akkor a nyomozást azonnal folytassák le az eltulajdonított, vagy jogtalanul megszerzett palackokat kutassák fel és hassanak oda, hogy a palackok a törvényes feltételek fennforgása esetén tulajdonosaiknak, illetőleg birtokosaiknak mielőbb visszaadassanak. A cél érdekében szükségesnek tartja a vidéki főkapitányság, hogy a szikvízgyártó iparosok a palackok jogtalan eltulajdonítása, vagy a jogtalanul eltulajdonított palackok megszerzése miatt büntető feljelentéseket tegyenek, mert a sértettek feljelentése nélkül a nyomozás eredményesen nem mindig folytatható le.

Minden iparjogosítvány-kérelmet fel kell terjeszteni a miniszterhez. Az elsőfokú iparhatóságok jogszabályt sértenek, amikor iparjogosítvány kiadása iránti kérelmek ügyében elutasító határozatot hoznak azzal az indoklással, hogy az 1938. évi augusztus 15-e után előterjesztett iparjogosítvány iránti kérelmek az 5850/1938. M. E. számú rendelet értelmében az elsőfokú iparhatóság részéről nem teljesíthetők. A hivatkozott M. E. számú rendelet 2. §-a szerint az iparigazolvány vagy iparengedély kiadását egyes indokolt esetekben az illetékes miniszter engedélyezheti. E rendelkezésből következik, hogy az említett határnap után előterjesztett iparjogosítvány iránti kérelmek tárgyában az elsőfokú iparhatóságoknak nem lehet véghatározatot hozniok, hanem az ilyen kérelmeket a hivatkozott rendelethez alapján való elbírálás végett, az ügyben hatáskörrel bíró miniszterhez kell felterjeszteni. (7035/1939. I—b. K. K. M.)

Gyógyház igénybevétele a téli idény alatt. Az IPOK a május 15-én üzembe helyezett teljesen modern berendezésű, központi fűtéssel, hidegmeleg folyóvízzel felszerelt balatonfüredi gyógyházát szeptember hó 30-ától télen-nyáron üzemben tartja a gyógyulást és pihenést kereső iparosok és családtagjaik részére. Szeptember hó 30-ától a téli idény alatt a napi ellátási díj (élelem és lakás) 3 pengő. A fürdő- és orvosi díjat, kúrtaksát, rendőri be- és kijelentőlapok árát vagy más szükségletet a beutaltnak sajátjából kell fedeznie. A gyógytelepnek szerződéses orvosa az egyszeri vizsgálatot és rendelést 3 pengőért végzi.

Kereskedők borpincéi. Kormányrendelet szerint az állam igénybe veheti azoknak a borkereskedőknek pincéit és hordóit, akik bármilyen okból

tartózkodnak a must és bor vásárlásától, vagy vásárlásaik nincsenek arányban a rendelkezésükre álló tárolási lehetőségekkel. A nagy bortermekek következtében előállott helyzet okolja meg ezt a kormányintézkedést, amelyben azt az elvet juttatják érvényre, hogy a kereskedői tevékenység kötelezettségeket is ró a köz érdekében a kereskedelemmel foglalkozókra.

Vendéglátóipari nagygyűlés. A Balatoni Szálloda- és Penziótulajdonosok Egyesülete Balatonfüreden nagygyűlést tartott a minap, melyen megjelent Hallóssy István dr., az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöke is. Haas Imre elnöki megnyitóját után Schmidt Ferenc dr. egyetemi c. rk. tanár hangoztatta, hogy az üdülők éntrendjében tág teret kell adni a friss, esetleg nyers főzeléknek, tejtermékeknek és lényegesen csökkenteni kell a húst, fűszert és a zsírt. A mai táplálkozás ugyanis káros, mert vitaminban kevés, fehérjében túlgazdag, ásványi anyagokban pedig egyoldalú.

A Magyar Dunántúli Villamossági RT.

Üzemigazgatósága

a bánhidai lakótelepen levő

"Otthon"-ában létesített vendéglői üzem, stb. ellátására

és az ezzel kapcsolatos teendőkre

verseny tárgyalást

hírdet.

A vonatkozó ajánlatok az ajánlati felszólításban közölt feltételek figyelembevételével október hó 10-ig, kettős borítékban Bánhidára, az üzemigazgatóság címére küldendők. A belső borítékra rá kell írni: „ajánlat az 'Otthon' vendéglőjének, stb.-nek ellátására.” Az érdeklődők kérésére a vonatkozó ajánlati felszólítást az üzemigazgatóság díjtalanul és bérmentve meg fogja küldeni.

Bánhida, 1939 szeptember hó 23-án.

Magyar Dunántúli Villamossági RT.
Üzemigazgatósága

Ellenőrzik az alkalmazottak munkafeltételeit. A szociális rendeletek végrehajtásának ellenőrzése országsszerte megindult. Helyszíni vizsgálatokat tartanak az ipari és kereskedelmi munkaadóknál, amelyeknek során ellenőrzik az alkalmazottak munkafeltételeit. Ahol a munkarend nincs kifüggesztve, a maximális munkaidőt és a minimális munkaidőt nem tartják be, vagy az erre vonatkozó nyilvántartásokat nem vezetik rendszeresen, ott kihágási eljárás indul a munkaadók ellen. A munkaadóknak az alkalmazottak munkaidéjéről, szabadságáról és fizetéséről állandó nyilvántartást kell vezetni, még abban az esetben is, ha csupán egyetlen alkalmazottuk, vagy akár csak egy kifutójuk van. Ugy a minimális munkaidőket, mint a munkaidőbeosztást feltűnő helyen, ki kell függeszteni.

Mindenkinek az életében esábitó vágy egy főnyeremény! Okos emberek azonban nem várják, hogy a sült galamb a szájukba repüljön, hanem előre gondoskodnak, elejét veszik a bajoknak, megalapozzák az esélyeket, *alkalmat nyújtanak a „szerencsés véletlennek”*. Ezért vesznek osztálysorsjegyet és igyekeznek, próbálnak életkedvet gyűjteni, jólétet és gondtalanságot szerezni. Október 14-én kezdődik az új, 43. osztálysorsjáték, tehát ajánlatos MEG MA rendelni egy sorsjegyet bármelyik főárusítónál, fizetni van idő, *legkésőbb* a húzás előtt.

A must irányárának megállapítása. A m. kir. földművelésügyi minisztérium az idei szüret kez-

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II—40—44, II—84—64

Ajánlja hordós és palackos borait

detén a must irányárát mustcukorfokonként 18 fokig 0.9 fillérben, ezen felül pedig mustcukorfokonként 1 fillérben állapította meg. A préselésre kerülő szőlő átvételi ára kg-ként 10 fillér. Az export lehetővé tételére megfelelő intézkedések megtörténtek. A borpárlat főzését is lehetővé teszik. Mustsűrítéshez engedély kell. Termelők saját mustjukat lesűrítethetik.

A Szőlősgazdák Országos Egyesülete Waldbott Kelemen báró elnöklésével közgyűlést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a természetékesítésre vonatkozóan folyamatban vannak a különböző tárgyalások és remélni lehet, hogy a szükséges intézkedések még szüret előtt életbelépnek. Utaltak arra, hogy a kecskeméti gyűlésen Teleki Mihály gróf azt a gazdákat mindenben megnyugtató kijelentést tette, hogy a borárakat tartani fogja és a kormányának megvannak az eszközei a mustárak letörésének megakadályozására. Biztosítva vannak az intervenciós vásárlások is, amelyeket a MASzÖBSz igen tág körben fog lebonyolítani.

Kecskeméti és gyöngyösi csemegezőlő kivitele megkezdődött a németországi piacok felé. Németország háromféle irányárát állapított meg a magyar csemegezőlőre. A sárféher szőlőért 16, a gyengébb, minőségű csemegezőlőért 20, a „Szőlőskertek királynéja” fajtakért pedig 24 márkát fizetnek métermázsánként, a németországi határállomáson. A szükséges behozatali engedélyeket már megkapták a németországi kereskedők és így várhatóan széles keretek között fog ezúttal lebonyolításra kerülni a németországi piacok felé irányuló szőlőkivitelünk. A helföldi borpiac még mindig elhanyagolt, bár a bőséges bortermehez fűződő remények az utóbbi napok alatt meglehetősen megcsappantak. Számos helyről peronoszpóra-károkat és lesületeket jelentenek és így legjobb esetben jó közepes hozamra lehet számítani. A kereskedelem ugyan még mindig csak vontatottan vásárol, de az árak jól tartják mégis magukat, miután a kínálat a csekély készletek miatt elenyésző. A 10—11 szeszfokos borokért Malligand-fokonként 2.9—3 fillért, azaz hektoliterenként 29—30 pengőt fizetnek a termelőknak, míg a magasabb szesztartalmú borok ára ennek megfelelően növekedik. Szó sincs tehát arról, hogy a borok áránál visszaesés mutatkoznék, miként erről az utóbbi időkben téves tudósítások szárnyra keltek.

A szüret megkezdődött a Duna-Tisza közötti homoki szőlőkben. Sajnos, sokkal kevesebb a termés, mint amit vártak a tavasszal. A fűrtperonoszpóra és a rothadás nagy károkat okozott. Az eddigi holdankinti 20 hektó helyett 15 hektó körül szüretelnek Kiskörösön és vidékén, Jánosalmán és Bácsalmáson. A must minősége jó, mert 15—20 között van a cukorfokuk. Az árakat a kormány megállapította és azt mindenütt betartják és az állami borpincék minden mennyiséget megvásárolnak.

A finn szállodatulajdonosok szövetsége elhatározta, hogy október 15-re felmond valamennyi szállodai alkalmazottnak. A határozat több mint 12.000 alkalmazottat érint. Ez a szigorú határozat tiltakozás az alkoholárak 10—15 százalékos felemelése ellen.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVE

Tandíjmentes nyelvtanfolyamok a Külügyi Társaság védősége alatt. A Barcsay-utcai gimnázium épületében sok év óta fokozódó népszerűséggel tartott angol-német-francia-spanyol-olasz nyelvtanfolyamok új félévére a beírások szeptember 25-én kezdődnek a Barcsay-utcai Madách Imre gimnázium épületében, bármely hétköznapon délután 5—7-ig, a tanfolyamok titkárságánál. A teljes négyhónapos félév október 5-től január 31-ig tart. Az órák délután 5 és 9 között vannak. Tandíj nincs. Kezdő, erős kezdő, közép, felső és társalgási tanfolyamok, kitűnő előadói karvezetésével. Beírási díj a teljes félévre 10 pengő, közalkalmazottaknak 9 pengő. Két nyelvre iratkozók közalkalmazotti kedvezményben részesülnek.

Ipartestületi közgyűlések és taggyűlések rendőrhatalósági engedélyre. A gyülekezési jog korlátozásáról szóló kormányrendelet úgy intézkedik, hogy politikai jellegű népgyűlések és felvonulások, valamint más egyéb gyűlések csak a rendőrhatalóság előzetes engedélyével tarthatók. Több ipartestület azzal a kérdéssel fordult az IPOK-hoz, hogy a fenti korlátozás az ipartestületi közgyűlésekre, illetve előjárásági ülésekre kiterjed-e? Az IPOK érintkezésbe lépett a budapesti főkapitányság államrendészeti osztályának vezetőjével, ahol azt a felvilágosítást kapta, hogy az ipartestületi közgyűlések, rendkívüli gyűlések, taggyűlések, szakosztályi gyűlések, általában a népe-

az előző év 54-7 millió pengőjével szemben. A behozatalban jelentékeny csökkenést mutat a különféle faárúk és a nyersdohány, viszont nagy mértékben emelkedett a gépkocsi, a vörösréz, a nyers és ős-kavas, a kikészített prémbőrök. A kiviteli cikkeink közül jelentékeny volt a forgalom a búzából, sertésből, lisztből és friss gyümölcsből. Nagyobb csökkenést mutat a rozs, a tengeri, a vaj és a sínautó kivitele.

A Közmunka Tanács jövő évi programja. A fővárosi Közmunkák Tanácsának évadnyitó ülésén Besseney Zénó méltatta Fodor Sándor miniszteri osztályfőnök érdemeit, majd előterjesztette a tanács jövő évi programját. Ezek közt szerepel az óbudai híd följáróinak, a Margitsziget meghosszabbításának, a hajógyári sziget szabályozásának tervei. Az újpesti öböl és a Rákospatak között új kikötő épül. Az itt keletkező kétkilométeres vízmedence evezősversenyek megtartására lesz alkalmas, az autóparkírozás kérdésének megoldása, a Tabán és a Svábhegy szabályozása s a Rákóczi-út torkolatának végleges kiépítése szerepel a gazdag programon. Sok terve van a tanácsnak Budapest környékének szabályozására is.

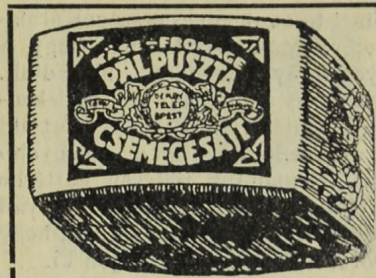
A kisipari hitelakeió felső határa 500 pengő. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara értesítette az Ipartestületet, hogy a Kamara előterjesztésére az iparügyi miniszter hozzájárult ahhoz, miszerint kivételes esetben, amikor a visszafizetés biztosítottnak látszik és az eddig maximálisan 300 pengőben megállapított kölcsön a kölcsöntkérő különleges viszonyaira tekintettel elegendőnek nem mutatkozik, az összes körülmények gondos mérlegelése alapján 500 pengő kölcsön is folyósítható legyen.

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület Fadrusz-utca 4., IV. 2.

A németbirodalmi sörfogyasztás az 1937—38. évadban (októbertől szeptemberig) különös emelkedést mutat. Ezek szerint a német birodalmi vámterületen, a fejenkinti átlagos sörfogyasztás 66.4 literre emelkedett. Ez az emelkedés az előző évi kampányhoz viszonyítva 8.2 százalékkal magasabb és a legmagasabb növekedési kvóta, a sörfogyasztás katasztrófális évjáratához, 1932—33. évhez viszonyítva. A számítások azt mutatják, hogy a fejenkinti évi sörfogyasztás az utolsó évben 15.5 literrel magasabb, mint a katasztrófális évben. Eltekintve attól, hogy a háború utáni 1929-es évben az elképzelhető legmagasabb sörfogyasztási kvóta 90 liter volt fejenkint, azzal magyarázzák a német hatóságok a sörfogyasztás emelkedését, hogy a mindinkább térhódító sportok, valamint az ország motorosítása és emelkedtebb forgalma teszi szükségessé, hogy a többi italok között, mint a tej, kávé, limonádé, és ásványvíz mellett a sör elsőrendű szerephez jut. Bár magyarázzák az emelkedést azzal is, hogy a sportszerű nevelés inkább az alacsonyabb alkoholtartalmú sört forszirozza, mintsem a többi nagyobb alkoholtartalmú italokat.

Az étkezőkocsik pincérei és a hajók éttermi pincérei sokat szenvedtek a kaucuk gallértól és nyakkendőtől. Különösen a nyári hőségben volt úgyszólván elviselhetetlen a Nemzetközi Hálókocsi Társaság által rendszeresített gallér és nyakkendő. Hiába küzdöttek a magyar pincérek a kegyetlenül fojtogató kaucuk ellen. Most végre a Nemzeti Munkaközpont embereinek sikerült a kérdést megfelelően megoldani. A Wagon-Lits magyarországi igazgatóságával megállapodást kötöttek, amelynek értelmében az étkezőkocsik és hajóéttermek pincérei levetik a kaucuk gallért és nyakkendőt. Ezentúl fehér kabátot, fehér inget fehér puha gallérral és fekete nyakkendőt visel-

Garantált teljes zsírtartalmú **sajtjaink** mindenütt beszerezhetők: Pálusztá-sajt, Derby-sajt, Romadour, Imperiál, Óvári, Trappista, Casino, Roquefort, Roquefort dobozos

DERBY Sajt- és Vajtermelő Részvénytársaság

Központi árusító-telep: Budapest, XIV. Ker., Kerepesi út 62. Telefon: *297-970

nek majd. A Nemzeti Munkaközpont ezenkívül lényeges fizetési javítást is kiharcolt. Mindezt megnyugvással vette tudomásul a pincérség. Az összes sérelmeiket orvosolta a hazafias alapon álló magyar munkásszövetség.

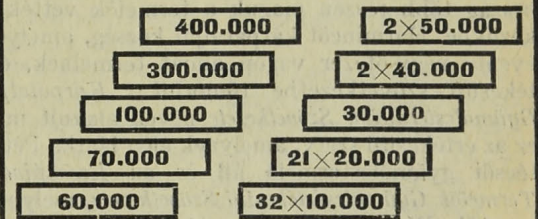
Must- és borártáblázat közöl a *Borászati Lapok* legújabb száma a földművelésügyi miniszternek a must és a mustnak feldolgozandó szőlő irányaira vonatkozó megállapításai alapján. Minden termelő, kereskedő, borátvevő, ügynök és bizományos részére ezen táblázat rendkívüli módon megkönnyíti a must és bor átvételét, illetőleg az átvételi ár gyors kiszámítását teszi lehetővé. E lapszámot 40 fillér bélyeg beküldése ellenében készséggel küldi el a Borászati Lapok kiadóhivatala, Budapest, V., Báthory-utca 22.

A magyar királyi osztály-sorsjáték!

Az elérhető legnagyobb nyeremény:

pengő **700.000** pengő

Jutalom és nyeremények:

stb., stb., összesen közel

10 millió pengő készpénz!
88.000 sorsjegy, 44.000 nyeremény!
A húzások október 14-én kezdődnek!

A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként

Nyolcad 3 1/2 pengő	Negyed 7 pengő	Fél 14 pengő	Egész 28 pengő

az összes főárusítóknál.

Az áruellátás nyugodtan és zavartalanul folyik. Ez pedig nagy ereje a magyar gazdasági életnek. Minden egyes, lelke mélyéig magyar ember tudatában van annak, hogy kár és felesleges minden olyan megnyilatkozás, ami árukereskedelemben csak zavart kelthetne. A kormány rendelkezésére álló eszközökkel megelőzi az esetleges el-fajulásokat. Az árkormánybiztosság fáradságtalanul dolgozik az irányárak megállapításán és ez igen sokat, talán mindent jelent. A belső forgalomban a szó szoros értelmében véve áremelkedés alig-alig állapítható meg. Az árszintnek ez az állandósága már önmagában véve óriási eredményt jelent.

Töltött paprikába, töltött káposztába

tegyen rizs helyett

„BURIST“

szab. elj. készült búzagyöngy. Tápláló, ízletes és olcsó. Kérje fűszeresétől a

„BURIST“

AZ ESZTERGOMI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BÉRBEADJA

A SZENT ISTVÁN ARTÉZI FÜRDŐ TELEPÉVEL KAPCSOLATOS

SZT. ISTVÁN FÜRDŐ

SZÁLLODÁT

ÉS

VENDÉGLŐT

sebb természetű gyűlések a rendelet értelmében csak akkor tarthatók meg, ha ahhoz a rendőrkapitányság illetékes szerve az engedélyt megadta. Az ipartestület adminisztratív munkáit végző szervezetnek ülései, vagy megbeszélései (elnökségi, nem népes tagú előjárásági ülés) továbbra is szabadon tarthatók. (Ipartestületek Lapja.)

Külkereskedelmi forgalmunkban változatlanul kedvező eredményeket érünk el. Akár az egyes hónapok eredményeit nézzük, akár pedig az összesített adatokat, egyaránt jelentékeny fejlődést állapíthatunk meg. Július hónapban a behozatal értéke 40.5 millió pengő (1938. év július hónapjában 34.8 millió pengő), a kivitel értéke pedig 48.1 (38.2) millió pengő volt. A július havi kiviteli többlet tehát 7.6 (3.4) millió pengő volt. Ha az első hét hónap külkereskedelmi forgalmának adatait nézzük, megállapíthatjuk, hogy az együttes forgalom közel 18%-kal emelkedett. Ez évben a behozatal értéke 283.7 (235.1) millió pengő, kivitelünk értéke pedig 329.9 (289.8) millió pengő volt. A külkereskedelmi mérleg a január—júliusi hónapokban 46.2 millió pengő aktívummal zárult

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-42-04

Ha összehasonlítást teszünk egyes országok aralkulásával, akkor világosan láthatjuk, hogy a magyar viszonyok mily nyugodtak, higgadtak. Minden egyesnek azzal a tudattal kell eselekednie, hogy munkája nemzetépítést jelent, mert aki ezt nem érzi át, arra le kell sújtani a legnagyobb szigorral. Egyéni szempontok teljesen háttérbe szorulnak a közösség érdekében. Ezért váll váll mellett kell felsorakoznia minden egyesnek, hogy építő munkájából a biztos jövő sarjadjon ki.

Idegenforgalmunk legújabb adatai. Illyefalvi I. Lajos dr. szerkesztésében most jelent meg a statisztikai havi füzetek legújabb száma, amelyben részletes adatokat találunk idegenforgalmunk júliusi alakulásáról. Budapest jelentősége az idegenforgalom szempontjából a világháború óta jelentékenyen megnövekedett, évről-évre több idegen keresi fel a fővárost. Júliusban 26.662 idegen érkezett és szállt meg budapesti szállodákban és panziókban. Közülük 13.566-an érkeztek idegen országokból, 1938-an az elszakított területekről és 11.458-an az ország belföldi területéről. Németországból 5089, Svédországból 1359, az Egyesült Államokból 1244, Olaszországból 832 személy érkezett. A tavaly júliusi adatokkal való összevetés azt mutatja, hogy idegenforgalmunk az idén is tovább fejlődött.

A visszaesetelt Felvidék birtokstatisztikája. Most készült el a visszaesetelt Felvidék földbirtok-összeírásának statisztikája. Hatalmas munkát végzett a Statisztikai Hivatal a Felvidék 11.927 négyzetkilométer visszaesetelt területén, amelyen a földbirtokok száma 232.709. Ebből 500—1000 holdas 216, 100—500 holdas 2027, 20—50 holdas 10.213, 10—20 holdas 21.537. Az 5—10 holdas birtokok száma 36.013.

Két gyümölcsértékesítő szövetkezet is alakult a Felvidéken. A gyümölcsstermés értékesítését az ország több részén maguk a termelők vették a kezükbe. Harmincöt kárpátaljai község, amelynek évente négy-ötezer vagon almát termelnek, értékesítő szövetkezetbe tömörült; *Kárpátaljai Gyümölcsstermelők Szövetkezete* néven alakult meg ez az értékesítő szerv, amelynek élén Hatka Péter técsői gyümölcsstermelő áll és az *Érsekújvári Termelők Gyümölcsértékesítő Szövetkezete*, melynek vezetője Wanek Jenő igazgató lett.

Megjelent székesfőváros Statisztikai Évkönyve az elmúlt 1938. évről dr. Illyefalvi I. Lajos igazgató szerkesztésében. Ez az 580 oldalon megjelent hatalmas kötet úgy tudományos, mint gyakorlati szempontból értékes adatokat tartalmaz. Pontos ismerteti a fővárosi élet minden mozzanatára vonatkozó statisztikai adatot. A fizikai és topografiai viszonyoktól kezdve huszonnégy fejezetben részletezi a főváros népességi, egyházi, kulturális, egészségi, szociális életét és az erre vonatkozó közigazgatási, biztonsági, gazdasági, pénzügyi, közlekedési és egyéb más fontos adatokat.

Kibővítették a Gellért-fürdő parkját és szabadfürdőjét. Kellemes meglepetés várja mindazokat, akik a Gellért-fürdő hullámfürdőjét és parkját látogatják. A téli üzemszünet ideje alatt a hullámfürdő mögötti domboldalon pompás kis termálmédcenké építettek és jelentékenyen kibővítették a fürdők körül a parkot is. Mintegy ezer négyzetméterrel növekedett ilyenformán a Gellért-fürdő szabadégalatti részének területe. Az új medence vízfelülete 100 négyzetméter. Ez a kis medence arra szolgál, hogy a legnagyobb idényben is biztos és kellemes menedékhelyet adjon azoknak, akik nemcsak a hullámokat és a strandélet akarják élvezni, hanem egészségügyi okokból keresik a Gellért-fürdő vizének gyógyhatását. A Gellért-hőforrások vizét közvetlenül vezetik be ebbe a medencébe, úgyhogy állandóan 37 fokos meleg víz áll rendelkezésre a fürdőzőknek. Olyan pompásan illeszkedik be ez az új részlet a régi környezetbe, hogy szinte az tűnt fel különösnek a csütörtöki hivatalos bemutatón, hogy mindeddig nem volt ott ezen a helyen az izlésesen kiképzett, szobrokkal és művészi kutakkal díszített külön medence. A parkban pázsitos, árnyas területek és napozó lejtők nyíltak meg a közönség számára az új átrendezés következtében. Mindezek az

újítások, különösen pedig a melegvízes külön medence lehetővé teszik majd azt is, hogy a Gellért szabadégalatti területeit a kora tavaszi és késő őszi időkben is használhassák a fürdőzők. A hivatalos bemutatón ott volt *Ferenc József* királyi herceg, Budapest Fürdőváros Egyesület elnöke, *Karafiáth Jenő* főpolgármester, *Szendy Károly* polgármester, *Hallósy István*, az OMH vezetője, dr. *Darányi Gyula* egyetemi tanár és igen sokan mások a hazai fürdőügy és idegenforgalom vezetői közül.

Kénsavval is szabad konzerválni a gyümölcsöt. A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a magángazdasági termények és cikkek hamisításának megtiltásáról kapott felhatalmazás alapján, amelyben elrendeli, hogy a rendelet hatálybalépésének napjától ez év november 15-ig a gyümölcsíz (lekvárok és jamek) és gyümölcskocsonyák készítésére szolgáló gyümölcsök és félgyártmányok konzerválására tiszta kénessavat is szabad használni. A felhasznált kénessav mennyisége azonban a gyümölcs 0,12 százalékánál több nem lehet. Az így konzervált gyümölcsöt kizárólag is, vagy kocsonya készítésére szabad felhasználni. A gyümölcsöt tartalmazó tartályon fel kell tüntetni a konzerválás megtörténtét és módját, a gyümölcs feldolgozásánál pedig a kénessavat főzés útján lehetőleg teljesen el kell távolítani. A rendelet szerint, aki a meghatározott százaléknál magasabb mennyiségű kénessavat használ fel, vagy aki a konzervált gyümölcsöt nem íz, illetve kocsonya készítésére használja fel és végül, aki a tartályon nem tünteti fel a konzerválás módját, kihágást követ el és az 1896. évi 38.286. számú földművelésügyi minisztériumi rendelet alapján büntetettetik.

Szőlőgyógyhelyeket terveznek. A földművelésügyi minisztérium a magyar bortermelet fejlesztése érdekében újabb nagyvonalú tervek keretével foglalkozik. Ezek között legérdekesebb, hogy a bortermelet vidékekre eső gyógy- és üdülőhelyeken úgynevezett szőlőgyógyhelyeket kíván létesíteni, ahol rendszeres szőlőkúrát volnának tarthatók. Állandó jellegű borkiállítás létesítését is elhatározta a földművelésügyi minisztérium a Nemzeti Borhivatal részvételével, nagyobb szabású propagandát rendeznek. Ezt szolgálja a jól bevált borhajó-kirándulások rendezése is. Ezt szolgálta legutóbb a Margitszigeten rendezett borpropaganda ünnepély, amelyet a külföldi kongresszusi vendégek tiszteletére adtak elő nagy sikerrel. Még azt is tervbe vették, hogy az idegenforgalom bekapcsolásával az országba érkező idegeneknek a legfinomabb magyar borokból kis mintapalaekot fognak ajándékozni.

A pétervásárai járás főszolgabírája, mint rendőri büntetőbíró.

Szám: 1948. kih. 1938.

Bakos István pétervásárai lakos kihágási ügyében hozott jogerős és végrehajtható büntető-

ítéletkivonata.

Bakos István 37 éves, r. kath. vallású, nős családi állapotú, katonai szolgálatot nem teljesített, vendéglős foglalkozású, vagyonos magyar honos, dorogházai születésű, pétervásárai lakos terheltet bűnösnek mondom ki az 1936: V. t.-c. 11. §-ába ütköző kihágásban, amit azzal követett el, hogy Pétervására községben 1938 szeptember 30-án fogyasztásra alkalmatlan, gyenge, az előírt térfogatszázaléknál kevesebb alkoholt tartalmazó bort hozott forgalomba és ezért őt az id. t.-c. 50. § 3. pontja alapján az 1928. évi X. t.-c. 4. §-ának alkalmazásával, behajthatatlanság esetén 10 napi önköltségen letöltendő elzárásra átváltoztatandó 50 pengő pénzbüntetésre ítélem.

Pétervására, 1939 szeptember hó 19-én.

Gyürky Imre
tb. főszolgabíró,
rendőri büntetőbíró.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felölös szerkesztő, kiadó és lapatlajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

Vendéglátó ipari szaklap

M. kir. postatakarékpénztár csekkzáma 45.255
Megjelenik havonta 5-ön. Előfizetési díj
félévre 8 pengő, egész évre 12 pengő
Hirdetési díj szövegoldalon 50 fillér,
hirdetési oldalon 40 fillér hasábmilliméterenként

ALAPÍTOTTA:
IHÁSZ GYÖRGY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IX., VIOLA-UTCA 3. SZÁM
Telefonszám: 13-22-81

HIVATALOS ÓRÁK: DÉLELŐTT 10 ÓRÁTÓL 12 ÓRÁIG

A fővárosi új költségvetés

tárgyalása megkezdődött. A hiánytalan és egyensúlyban lévő költségvetést Szendy Károly polgármester nagy és tartalmas beszéd kíséretében terjesztette elő és ismertette a székesfővárosi pénzügyi bizottságban.

Budapest székesfőváros rohamosan fejlődik. A fejlődésére jótékony hatást gyakorol a Felvidék és Kárpátalja viszszerterése. A főváros statisztikai adatai megállapítják, hogy e vidékek visszacsatolása óta, aránylag igen rövid idő alatt felvették természetes kapcsolataikat a székesfővárossal. A főváros gazdasági fellendülésével kapcsolatosan igényei évről-évre szaporodnak és ennek megfelelően a költségvetés keretei is nagyobbodnak.

Az új költségvetés sokat fordít közmunkákra, közszállításokra és szociális igények kielégítésére. A mai viszonyok között adatai reálisak és a közóhajnak megfelelnek. A helyes mértéktartás és gondos előrelátás jellemzi az egész költségvetést. A főváros törvényhatósági bizottsága rövidesen megszavazza pártkülönbség nélkül, mert minden tekintetben kielégíti a hozzáfűzött kívánalmakat.

A vendéglátó ipar megnyugvással értesült a költségvetésről. Reméli ugyanis, hogy a főváros sok milliós kiadásaiból a gazdasági élet vérkeringésébe jelentékeny összeg jut és így a vendéglátó ipar üzemeibe is kerül abból valami. Ugyanilyen reményekkel tekint a vendéglátó ipar az új állami költségvetés felé. Egyben szívleljük meg a költség-

vetés betérjesztésekor a pénzügyminiszter úr által mondottakat. Különösen pedig ezeket a kijelentéseit:

Termelésünket át kell állítani, különösen az állattenyésztés fejlesztése, a takarmányfeleségek, a kukorica- és ipari termelések irányában. Ezek jobban ex-

portálhatók és termelésük nem jár olyan veszteséggel, mint a búzatermelés. Egyébként mezőgazdasági helyzetünk javult, ipari termelésünk is emelkedett, de lényegesen kell még fejleszteni iparunkat. A mi népsűrűségünk mellett erőteljes iparosodásra van szükség.

A belső idegenforgalom

fejlesztése érdekében az Országos Idegenforgalmi Hivatal memorandumot terjesztett a miniszterium elé. Ezt a memorandumot a belügyminiszterium hozzászólás végett kiadta a Városok Szövetségének.

A válasziratban a Városok Szövetsége mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a szövetség már korábban felvetette a belső idegenforgalom megszervezésének szükségességét és e tárgyban már hónapokkal ezelőtt felterjesztést intézett a kormányhoz.

A Városok Szövetsége annakidején azt javasolta, hogy minden városban és minden olyan helyen, amely idegenforgalmi szempontból jelentőséggel bír, szervezzenek helyi idegenforgalmi bizottságokat, ezeknek a helyi bizottságoknak összefogó központi szerve lenne a Városok Szövetsége. Javasolta, fektessék fel az ország idegenforgalmi katasztrét, idegenforgalmi térképét. Indítványozta, hogy idegenforgalmi szempontból az egyes városokat és közületeket osztályozzák. E kategorizálás szerint megállapítanák azokat a helyeket, amelyeknek már van figyelemreméltó vendéglátóipar, külön osztályoznák az idegenforgalmi szempontból fejlődésképes helyeket, külön kategóriába kerülne a gyógy- és üdülőhelyek és külön osztályba azok a figyelemreméltó helyek, amelyeket csak nagyobb áldozatokkal és hosszú, kitartó munkával lehet fejleszteni idegenforgalmi helyekké. Többek között azt is javasolta a szövetség, hogy fokozott hatósági megtorlásban részesítsék az olyan jelenségeket, amelyek az idegenforgalom jóhírnevét veszélyeztetik.

Az idegenforgalmi kiadások fedezetének módját illetően a szövetségnek az volt az álláspontja, hogy tegyék lehetővé a városoknak, hogy költségvetéseikbe megfelelő összeget irányíthassanak elő idegenforgalmi propaganda céljára.

Mindezeket a javaslatokat a Városok Szövetsége ma is fenntartja és örömmel veszi tudomásul, hogy az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal is részletes memorandumot dolgozott ki a belső idegenforgalom fejlesztése ügyében. Nagy általánosságban a szövetség magáévá is teszi a memorandumban foglaltakat. Szükségesnek tartja azonban, hogy a belső idegenforgalom fellendítésének nagy munkáját szerves, céltudatos, tervszerű és főleg szakszerű munkával alulról felfelé kell kiépíteni. Éppen ezért előbb az adatfeltárást kell elvégezni, a helyi bizottságokat kell megalakítani. Helyesnek tartja a szövetség idegenforgalmat fejlesztő pénzalap létesítését is, melyhez valamennyi miniszterium arányosan járulna hozzá. Megfontolandó az is, hogy az alap esetleg önmaga is teremthessen magának bevételi forrásokat olyan elhanyagolt idegenforgalmi lehetőségek kiaknázásával, amelyekre a mostani viszonyok között a magántőke nem vállalkozik.

Százezer pengő a Rómaipart rendezésére. A főváros ideiglenesen rendezi a Rómaipartot és pedig úgy, hogy ez az ideiglenes rendezés szerves része lesz a későbbi végleges megoldásnak. Erre a célra a főváros 100.000 pengő költséget irányzott elő. Ezzel végre eleget tesznek a hétvégi csónakosok és weekendezők régi óhajának.

POPPER BORPINCÉSZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Telefon: 1-484-62

Budapest-Köbánya, Előd ucca 8. szám.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

* IRODALMI ESEMÉNY *

HILAIRE · BELLOC

XIV. Lajos

A KORONÁS DIKTÁTOR

A mai ember objektív szempontjaival világítja meg azt, ami XIV. Lajos történelmi szerepében örök és mindig aktuális.

400 oldal

Ara 5.50 pengő

HARSÁNYI · ZSOLT

Szegény János

KORVIN JÁNOS ÉLETREGÉNYE

A történelmi életregények világ-hírű írója Mátyás király fiáról szóló művében a hanyatló magyar renaissance történetét írta meg.

Két kötet

Ara 8 pengő

Megtekinthetők minden könyvesboltban

JACOT · COLLIER

Marconi

AZ ÉTER VARÁZSLÓJA

Mindaz az izgalom, ámulat és feszült várakozás, mely Marconi világátformáló felfedezéseit kísérte, benne sűrűsödik ebben a könyvben.

Vászonkötésben 6.60 pengő

SINGER ÉS WOLFNER IRODALMI INTÉZET R.T.

Kisiparosjavaslatok az OTI közgyűlésén.

Az OTI november 12-én tartja évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen előterjesztendő javaslatokat október 7-éig kellett előterjeszteni.

A különböző javaslatok közül, mint az „Ipartestületek Lapja” közli, figyelmet érdemelnek Kovatsek Ferenc kőművesmester, ipartestületi elnök, közgyűlési tagnak az iparosság szociális helyzetét érintő határozati javaslatai. Ezek közt javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy utasítja az igazgatóságot, tegye meg a szükséges előmunkálatokat és ezzel kapcsolatban a maga részéről is a felügyeleti hatóságnál a megfelelő javaslatokat arra, hogy az intézet szociális gondoskodását, nevezetesen a betegsegélyzést, öregségi, rokkantsági, özvegségi, árvasági biztosítást a kisiparos munkaadókra is terjesszék ki.

Indokolásában utal Kovatsek Ferenc arra, hogy a kisiparosság elviselhetetlen közterhek alatt sínylődik. Fabinyi Tihamér aktív pénzügyminiszter korában Pécssett jelentette ki nagy nyilvánosság előtt, hogy a kisiparosság túl van terhelve közterhekkel, azóta helyzete csak rosszabbodott és ma már a kisiparosság jelentékeny nagy rétegnek szociális helyzete rosszabb és kilátástalanabb, mint a szociális ellátásban részesülő munkásoké. Utal javaslattevő azon jelentős járulékokra, amelyeket az önállósult kisiparosok segédkorukban az OTI-hoz befizettek és amelyekért iparoskorukban semmi ellenszolgáltatást nem kapnak. Az

intézet a javasolt kezdeményezés elől nem zárkozhatik el.

Másik javaslatában azt kéri Kovatsek Ferenc, hogy az OTI költségvetésileg gondoskodjék a kisiparos üdülők és gyógyhelyek rendszeres anyagi támogatásáról.

A kisiparosság a háború óta egy élet szorgalmas munkájával nemcsak arra nem képes, hogy öreg napjaira, munkaképtelensége esetére magának vagyont, vagy járadékot szerezzen, de arra sincs módja, hogy munkaerejének fenntartásához elengedhetetlenül szükséges üdüléséről gondoskodjék. Nem méltánytalan tehát az a kérés, hogy az OTI a fenntartásában súlyos járulékteherrel résztvevő kisiparosság ezen kívánságának teljesítéséről intézményesen gondoskodjék.

Javasolta Kovatsek Ferenc azt is, hogy tekintettel a rendkívüli anyagbeszerzési és szállítási viszonyokra, az OTI a neki dolgozó kisiparosoknak anyagbeszerzési előlegeket folyósítson.

Végül javasolta, hogy az OTI, amelynek tartalékalapjaiból jelentékeny összegeket 6-8% tiszta kamatozás mellett LÁB-kölcsön útján gyümölcöztetnek és LÁB-kölcsönt kisiparos csak a 2000 pengőn felüli igazolt adóalapja tisztereiséig kaphat, tegye lehetővé az OTI, hogy tartalékalapjaiból a LÁB útján családiház és műhelyalapításra az a kisiparos is kölcsönt kaphasson, akinek adóalapja nem a 2000, hanem az 1000 pengőt meghaladja.

A kisiparról emlékezett meg Varga József iparügyi miniszter a képviselőház pénzügyi bizottságában. Gondoskodni kívánok arról — mondotta

Varga iparügyi miniszter —, hogy az iparban alkalmazott külföldiek száma fokozatosan csökkenjen. A magyar ipari munkás szorgalma, intel-

Borpalota Részvénytársaság

Budapest, VI., Király-utca 26. szám

Telefon II-40-44, II-84-64

Ajánlja hordós és palackos borait

Egy nagy vidéki gyártelep

VENDÉGLŐJE

BÉRBEADÓ

A vendéglőhöz trafik és fűszerüzlet is tartozik. Csak oly keresztény egyének ajánlatai vehetők figyelembe, akik megfelelő tőkével rendelkeznek és fővárosi éttermi színvonalat elérő konyha fenntartását garantálni tudják. Ajánlatok az eddigi működés, személyleírás és referenciák megjelölésével „BIZTOS MEGÉLHETÉS” jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

MI UJSÁG ?

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kereszmárosok Országos Szövetségének elnöksége tiszteltgette a pénzügyminisztériumban az italmérési ügyosztály főnökénél. Szöllőssy Ferenc ügyvezető-elnök előterjesztette a kassai kongresszus határozatait a termelői kimérések, a borcsempészek, a kaszinók és körök versenye, az italmérési engedélyek szigorúan zárt számhoz kötése, a létszámon felüliek felülvizsgálása, az italmérési illetékek a fogyasztási adóval való kombinálása, az úgynevezett úszó (vándorló) engedélyek és a felvidéki vendéglősök ügyeiben. Zobel Lajos miniszteri tanácsos, valamint a referens osztálytanácsos a legnagyobb figyelemmel hallgatták az előadottakat.

Jolsva nagyközség előjárósága.

2376/1939. szám.

Hirdetmény!

Jolsva nagyközség pályázatot hirdet a tulajdonát képező s Jolsván, a Horthy Miklós-tér 403. házszám alatt levő vendéglő és szállodai üzlethelyiségek bérletére. Írásbeli zárt ajánlatok 1939. évi november hó 20-ik napjának déli 12 órájáig adandók be a községi hivatalnál. Részletes pályázati és bérleti feltételek megtekinthetők s kívánságra a jegyzői hivatalban kaphatók a hivatalos órák alatt.

Jolsván, 1939 október hó 12-én.

Olvashatatlan aláírás
bíró.

Weszely Imre
vezetőjegyző.

TÖRLEY
TALISMAN · CASINO · RÉSERVE

ligenciája és a szakoktatás színvonalának emelkedése folytán mind ritkábban lesz szükség arra, hogy új gyártási ágak meghonosítása érdekében külföldi munkásokat alkalmazzanak, vagy hogn a régebben alkalmazottak az ország területén maradjanak. Helyüket most már az időközben kiképzett magyar munkásokkal akarom betölteni. Bejelentette a miniszter programjában azt is, hogy a külföldi szakiskolák látogatására tanulmányi segítyt akar nyújtani, mert ilyen tanulmányokra a magyar ifjúságnak a szükséges anyagi eszközök eddig alig állottak rendelkezésre. Másik érdekes programja az iparügyi minisztériumnak a kisiparosoknak a közszállításban

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1-425-04

való részvételére. Összesen 230.000 kisiparosról és azok családtagjairól van szó. A kisiparban felhasznált nyersanyagok és félgyártmányok árát csökkenteni kívánja, nehogy a kisiparos a szükséges nyersanyagot azért, mert kis mennyiségben vásárolt, drágábban fizesse meg. Megállapította a miniszter, hogy a központi elosztású közszállításokban eddig körülbelül 35.000 kisiparos vett részt és a folyó évben 11 millió pengő értékű munkához jutottak. Ezután a legkisebb munkabérek, a legkisebb munkaidő megállapításáról és a fizetés szabadság biztosításáról és a munkások gyermeknevelési pótlékának bevezetéséről adott részletes felvilágosítást. A családi pénztárak 2748 munkaadót, 310.129 munkást és 236.544 gyermeket tartanak nyilván. A januártól júliusig terjedő hat hónap alatt kifizetett gyermeknevelési pótlék összege kerekén hétmillió pengő volt.

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete az Ipartestületek Országos Központjával karöltve, a szállodások és vendéglősök részére külön délutáni tanfolyamot rendez. Az első

Töltött paprikába, töltött káposztába

tegyen rizs helyett

„BURIST“

szab. elj. készült búzagyöngy. Tápláló, ízletes és olcsó.

Kérje fűszeresétől a

„BURIST“

Rendelet a szeszről.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 47.088/1939. szám alatt rendeletet bocsátott ki a szesz italok mezőgazdasági terményekért, állatokért, állati termékekért való árusításának, továbbá a kocsmaipar és mezőgazdasági terménnyel, állattal vagy állati termékkel való kereskedelem együttes gyakorlásának eltiltása tárgyában.

A rendelet értelmében:

1. §. Szeszes italt sem a korlátlan, sem a korlátolt kimerésben való árusítás körében nem szabad mezőgazdasági terményért, állatért, állati termékért, vagy úgy árusítani, hogy a szesz ital árát mezőgazdasági termény, állat vagy állati termék vételára fejében járó követelés beszámításával, engedményezésével egyenlítik ki, vagy bármiféle más úton a terményért, állatért, vagy állati termékért járó vételárkövetelést fordítják a szesz ital árának kiegyenlítésére.

2. §. Kocsmaipar nem kaphat iparjogosítványt mezőgazdasági terménnyel, állattal vagy állati termékkel való kereskedelemre, sem arra, hogy az ebbe a körbe eső ügyleteket bizományosként kössön, vagy közvetítsen.

(2) Kocsmaiparosnak nem szabad kereskedelmi meghatalmazottként résztvennie mezőgazdasági termény, állat és állati termék adásvételére irányuló ügyletek megkötésében, vagy ilyen ügyletek megkötésének közvetítésében.

(3) Ha a kocsmaiparos a jelen rendelet hatálybalépése előtt kapott iparjogosítványt az (1) bekezdésben megjelölt valamelyik ipar gyakorlására, az iparjogosítvány hatálya a jelen rendelet hatálybalépésétől számított egy év elteltével megszűnik, ha csak a kocsmaiparos a kocsmaipar gyakorlását időközben abba nem hagyja.

A rendelet október 17-én lépett hatályba.

előadás 1939 november 3-án, pénteken délután 5 órakor lesz az Ipartestületek Országos Központja (VII., Erzsébet-körút 9-11.) előadói termében. A tanfolyam részvételi díja 3 pengő. Jelentkezni lehet a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületénél (Budapest, IX., Lónyay-utca 22.) és az Ipartestületek Országos Központja helyiségében. Esetleg az első előadási napon délután 1/2 órakor az előadói teremben.

Kassa ünnepe. Kassa város elhatározta, hogy Kassa visszacsatolásának és a Kormányzó ünnepélyes bevonulásának felejthetetlen történelmi napját, ez év november 11-én — az első évforduló alkalmával — méltó keretek között megünnepli. Az ünnepély előmunkálatainak megszervezését a Társadalmi Egyesületek Szövetségének Kassa városi kerülete vállalta. A TESz kassai fiókja Shell Péter báró elnöklésével tartott értekezleten megválasztotta a rendezőbizottság tagjait és megállapította az ünnepély műsorát.

A borpiacon az eladásra kerülő must és bor könnyen talál vevőre és a jobb minőségekért

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Osszeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

magasabb árat érnek el a termelők. A szüret a Tokajhegyalja egyes részeinek kivételével véget ért. A jelentések szerint mennyiségileg és minőségileg is nagy a csatlódás. Az országnak csak kevés helyén volt nagyobb a szüret eredménye, mint tavaly. Ennek magyarázata azonban abban keresendő, hogy a tavalyi termés sikerült gyengén. A kiskunhalasi határban például az idei termés a 90.000 hektólitert is meghaladta a tavalyi

A Szent Benedek-rend a tulajdonában lévő

BALATONFÜREDI

„GRAND“ ÉTTERMET

(vendéglő, kávéház, cukrászda)

BÉRBEADJA

Részletes felvilágosítás:

FÜRDŐKORMÁNYZÓSÁG BALATONFÜRED

30.000 hektóliterrel szemben. A megállapított átvételi árakkal a termelők általában meg vannak elégedve. A földművelésügyi minisztérium kezdeményezésére a kereskedelmi minisztérium a Beregszász, Szerednye, Munkács, Nagyszőlős, Beregsom—Mezőkaszony, Nagymuzsal és Ungvár államokról feladott must- és borküldeményekre december 31-éig nagymértékű fuvardíjkezdményt biztosított. Ebben az esztendőben külön kérdésként jelentkezik a borexport megoldása. A Tokajhegyaljának kiépített borkivitele volt

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Tiszaújlak nagyközség elöljárósága nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadja a község tulajdonát képező „Korona“ szálloda, étterem, kávéházát az összes helyiségeivel egyetemben, valamint a Hősök ligetében lévő nyári vendéglőjét és uszodáját egymásután következő 6 évi időtartamra. A bérleti idő kezdete 1940 január hó 1. Az évi bér kikiáltási ára 2000 pengő. Az árverés 1939 november hó 15-én délelőtt 10 órakor tartatik meg a község-házán, Tiszaújlakon. Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban Tiszaújlakon megtekinthetők, írásbeli igénylésre beszerezhetők.

Tiszaújlak, 1939 október hó 11-en.

Záboly Lajos s. k.
bíró.

Tarpay Lajos s. k.
főjegyző.

A lovasberényi gr. Cziráky László htb. tulajdonát képező

„ZÖLDFÁ“ NAGYVENDÉGLŐ

bérleti szerződése 1939 február 1-én lejár.

Érdeklődők forduljanak leveleikkel az alábbi címre:

Gróf Cziráky László htb. uradalom főintézősége, Lovasberény.

Lengyelországba, ahova főleg a Kárpátalja felszabadulása és a magyar-lengyel határ megteremtése biztos piacot ígért. Ezidén, sajnos, a lengyel dráma keresztülhúzza az exportszámításokat. A földművelésügyi kormányzat, mint ismeretes, a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezetének megszervezésével gondoskodott arról, hogy a történelmi borvidékek kitűnő minőségű borai megfelelő áron értékesüljenek. Erre a célra alakult meg a MEGA Hegyvidéki Bortermelői Értékesítő Szövetkezet, amely részben a belföldi fogyasztást kívánja emelni. Az első ilyen belföldi propaganda borházat a Csányi-utca 11. szám alatt állították fel és tervbevétték, hogy a főváros több helyén létesítenek hasonló üzemet. Ezek a borházak kizárólag hegyvidéki borokat árusítanak a helyszínen történő fogyasztásra és házhoz szállításra is, de viszonteladókknak is rendelkezésre bocsátanak bármilyen mennyiséget a kitűnő hegyvidéki borokból. Ez az elgondolás az italmézőkkel szemben a tisztességtelen versenyt kizárja, mert minőségi borokról lévén szó, az árak is annak megfelelőek.

Vasúti pincérek munkabérének megállapítása. A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az 1937: XXI. törvények 7. §-a alapján az ország egész területére kiterjedő hatállyal elrendelte a Nemzetközi Vasúti Hálókocsi és Európai Nagy Expresszvonat Társaság Magyarországi Képviselői és Osztálya által foglalkoztatott alkalmazottak legkisebb munkabérének megállapítását. A legkisebb munkabérek megállapítására hivatott bizottságot a következőképpen alakította meg: Elnök: dr. Ferdinándy Tihamér ny. járásbírói elnök. Alelnök: dr. Vajna Ede m. kir. kormányfőtanácsos, ny. székesfővárosi tanácsnok. Rendes tagok a munkaadók részéről: Hauser Károly vállalati osztályfőnök, dr. Dömötör Miklós vállalati tisztviselő. Rendes tagok a munkavállalók részéről: Heisler J. János főpincér, Miklósy László, a Magyar Nemzeti Munkaközpont országos titkára. Érdektelen póttagok: Felsmann József ny. miniszteri tanácsos, Ferenczy Emil ny. iparoktatási főigazgató, miniszteri tanácsos. Póttagok a munkaadók részéről: báró Thierry Gaston vállalati h. képviselő, Kövesdy Károly vállalati kirendeltségi főnök. Póttagok a munkavállalók részéről: Hollós Jenő, a Magyar Nemzeti Munkaközpont szakmai csoportjának elnöke, Nánási Pál főpincér. A bizottság jegyzője: dr. Kremper Antal kereskedelmi és iparkamarai segédfoglalmazó. (73.228/1939. I. sz.)

Rokoniparosok együttes gyakorlása. Aki egyik iparról más iparra kíván áttérni, vagy több rokontermészetű ipart együtt kíván gyakorolni, szándékát iparigazolványának beterjesztése mellett köteles az iparhatóságnál bejelenteni. Ha az iparhatóság a rokoniparra szóló iparigazolvány kiadását megtagadja, köteles az iparos a határozat kézhezvételének napján abbahagyni a rokonipar gyakorlását. Fellebbezni csak birtokon kívül lehet.

Szikvízvárosi tanfolyamok. Az iparügyi miniszter engedélyével három újabb szikvízgyártó ipari tanfolyamot rendez a Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség karöltve Budapesten az Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége. Az egyik tanfolyamot október 16-án nyitotta meg ünnepélyes keretek között Ferenczy Emil miniszteri tanácsos, ny. iparoktatási főigazgató. A megnyitó ünnepélyen az iparügyi minisztert Müller Pál dr. miniszteri osztálytanácsos képviselte. Ott voltak még Visky László miniszteri műszaki tanácsos, Koesondy Gyula dr. miniszteri titkár, Szeghalmi László dr. IPOK-titkár és mások. Ferenczy Emil megnyitóját Czirják Antal, a Magyar Vidéki Szikvíz Szövetség elnöke mondott lelkes beszédben köszönetet az iparügyi miniszternek a tanfolyam megrendezéséért. A tanfolyamnak 40 hallgatója van az ország minden részéből, akik október 26-án vizsgáznak az előadott tárgyakból. A következő tanfolyamot — amelyre már eddig 50-en jelentkeztek — november 20—29. napjain tartják meg a budapesti m. kir. állami felső ipariskolán. A harmadik tanfolyam idejét előreláthatólag márciusra tűzik ki.

Tényleges katonai szolgálatot teljesítő alkalmazottak elbocsátása. A fennálló törvényes rendelkezé-

sek értelmében az alkalmazottat tényleges katonai szolgálata idején nem lehet elbocsátani, illetve neki felmondani. Nincsen azonban olyan rendelkezés, hogy a már előzőleg foganatosított felmondás a katonai szolgálatra behívással hatályát vesztené. Az a körülmény, hogy a felek a felmondási időt határozott időre meghosszabbítják, a felmondás hatálytalanságának nem tekinthető. (49.707/1939. XII. Ip. M.)

A Nemzetközi Baromfi-, Galamb- és Házinyúlkiállítás az idén november 26-tól december 1-ig tartják meg a fővárosban. A részvétel megkönnyítésére a rendezőség 50 százalékos utazási kedvezményt biztosított. A tervezetek és bejelentőívek úgyszintén a vasúti igazolványok beszerezhetőek a rendezésnél: Baromfitenyésztők Országos Egyesülete, Üllői-út 25.

A Magyar Borkiviteli Egyesülés újalakult. A kebelében létesült „A” osztály a tömegborok, a „B” osztály pedig a minőségi, tokajhegyaljai és palackborok kivitelével foglalkozik. A jövőben csak a Magyar Borkiviteli Egyesület tagjai exportálhatnak bort vámkülföldre.

„Gyógyul a magyar falu.” Ez a címe dr. Johan Béla államtitkár most megjelent könyvének, amelyben a tizenkét éves faluorvosnői munka működését, célkitűzéseit, lehetőségeit ismerteti a közegészségügynek ez a kiváló előharcosa. Tizenkét esztendővel ezelőtt indult meg az ország különböző részeiben a falu egészségvédelmének szervezése. Bizony eleinte sok kétkedés és bizalmatlanság fogadta a munkát, a zöldkeresztes szolgálat azonban csakhamar óriási eredményeket tudott felmutatni, a tejakció, a cukorakció, az egészséges vízű kutak ezreinek építése, a napközi otthonok, tüdőbeteggyógyászati és tüdőbetegotthonok felállítása a hitetlenkedőket is meggyőzte arról, hogy helyes útra terelődött a falu egészségügyi munka. Ma már orvosok, gyógyszerészek, közgazdászok, mérnökök, gépészek, közgazdászok, védőnők és övönök százai dolgoznak a falusi nép egészségügyének érdekében. Erről a munkáról számolt be érdekes könyvében dr. Johan Béla államtitkár.

Hitelesítetlen mérőeszközök az üzlethelyiségben tartása. A Kihágási Tanács 6306/1938. kih. sz. alatt hozott III. fokú ítéletével a II. fokú felmentő ítéletet megváltoztatta és terheltet bűnösnek mondotta ki az 1907: V. t.-c. 16. §-ába ütköző kihágásban, melyet azzal követett el, hogy a törvényes követelményeknek meg nem felelő ürmértéket tartott az üzletében. A lefoglalt ürmértéket elkobozta. Az ítélet megokolása a következő: „A lefolytatott bizonyítási eljárásból megállapíthatóan terhelt csemegeüzletében 1 db hitelesítetlen ürmértéket tartott. Terheltnek ez a cselekménye kimeríti a rendelkező részben megjelölt kihágás tényálladékát, mert a Kihágási Tanács a 2580/1932. sz. alatt hozott elvi jelentőségű határozata szerint az üzlethelyiségben talált, a törvényes követelményeknek meg nem felelő mértéktárgyak használatban lévőknek tekintendők. Erre való tekintettel terheltnek az a védekezése, hogy az ürmértéket nem tartotta forgalomban és az nem az ő tulajdona volt, nem vehető figyelembe. Ennélfogva terhelt bűnösségét meg kellett állapítani és őt a tényállás alapján meg kellett büntetni. A lefoglalt ürmérték elkobozása és megsemmisítése az 1907: V. t.-c. 36. §-án alapszik.”

Ingyen gázalare. A kávéházak, vendéglők és mulatók közös megegyezés alapján már hónapok óta kétfélleres ingyengázalare-bélyeggel ellátott számlát használnak. Ez a két fillér a Légvédelmi Liga ingyengázalare-akciójára megy és a fogyasztó vendéget terheli, mert a két fillért a számla összegéhez hozzáadják. Most egy érdekes előterjesztést tett Flaschner Ernő, a Moulin Rouge tulajdonosa: a mulatók közös megegyezés alapján a fogyasztás 1%-át ajánlják fel az ingyengázalare céljaira, mégpedig úgy, hogy 1% felét a fogyasztó, felét pedig a mulató, illetve egyéb szórakozóhelyek fizessék. Előreláthatólag — ha sikerül a szórakozóhelyiségek tulajdonosainak megegyeznie — a közeljövőben bevezetik az 1%-os számlázási rendszert.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:
DR. KISS ISTVÁN.
Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos
Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:
biztos siker!

**Szent István
Portersör**
a Polgári Serfőzde
páratlan
sörkülönlegessége

Tészták: Egyféle főtt tészta. Egyféle sült tészta. Cukrászkészítmények szabadon.

Főzelékek, köretek, gyümölcs, sajt: Szabadon.

Étlaptervezet közpvendéglők részére:

Leves: Kétféle leves.

Előétel: Kétféle meleg előétel. Kétféle hideg előétel.

Halak: Kétféle meleg halétel. Kétféle hideg halétel.

Kész ételek: Kétféle sült. Szárnyas (egyféle módon elkészítve). Vadak szabadon. Bel-sőségek és apróhús szabadon.

Tészták: Egyféle főtt tészta vagy sült tészta. Cukrászkészítmények szabadon.

Főzelékek, köretek, gyümölcs, sajt: Szabadon.

Egy, esetleg kétféle menü, kétféle kijelölt hús közül való választással és egyféle hozzájáró főzeléssel vagy körettel. Ezen étlapok folyó évi december hó 1-ével alkalmazandók és nyomtatékosan főlhívjuk t. Tagtársaink figyelmét arra, hogy aki ezen étlapon lényegben bővebbet tart, vagy nagyobb étlappal iparostársával versenyt kezd, ellene a kereskedelemügyi minisztérium közvetlenül fog eljárni.

A Munkaügyi Bizottságunk javaslatára többszöri és beható tárgyalás után előjárásunk a százalék elosztása ügyében a következő határozatot hozta:

1. Mindenekelőtt az előjáróság kijelenti, hogy a százalékkulesnak megállapítását és a százalékbévételeknek a felszolgáló személyzet között való elosztását illetően ragaszkodik a rendeletben biztosított jogaihoz s azt elvitatni nem engedi.

2. A százalékbévételeknek a vendégeket kiszolgáló éttermi személyzet között való elosztását illetően az 1936. évben ajánlott elosz-

tási arányt megváltoztatja és azt ajánlja, hogy a százalékbévételekből 35% a főpincérnek, 65% a kiszolgáló személyzetnek jusson.

Az elsőrangú és idegenforgalmi üzletekben is csak a főpincér viseljen frakk-öltönyt, amelynek ujjain azonban megkülönböztető fémgomb legyen, míg a többi felszolgáló személyzet magasan záródó zubbonyt, fekete nadrágot és magyar nyakkendőt hordjon.

Amennyiben valamelyik üzlet különleges ruhába kívánja személyzetét felöltöztetni, ennek költségeit az üzlet viselje és a ruha ára a személyzetre át nem hárítható. Ezt a határozatot lehetőleg már 1940 január elsején léptessék t. Tagjaink életbe.

A Munkaügyi Bizottság javaslatára az előjáróság kijelenti: elvben szintén az állami munkaközvetítést tartja megfelelőnek, — azonban olyan korrekciókkal, hogy minden üzletnek az ajánlott, de igényeinek meg nem felelő kijelölt alkalmazott visszavetési joga biztosítva legyen. A szakiskola felügyelő bizottságának javaslatára az előjáróság fölkéri az ipartestület tagjait, hogy

1. tanoncokat minden tekintetben jól válogassák meg és legalább négy középiskolai végzettséggel szerződtessenek tanoncokat.

2. Az eddigi gyakorlat szerint iparunkat tanuló ifjakat vendéglős-, szakács-, végül portástanoncnak szerződtettük és tartottuk nyilván.

Minthogy a szállodásipart a portásslálgálat nem meríti ki, az előjáróság elrendelte, hogy a jövőben a portásfiúk az ipar törvényes megnevezésének megfelelően: szállodásipari tanulóknak szerződtessenek és tartassanak nyilván.

Egyben intézkedés is történik, hogy a szállodástanoncok kiképzése szakmailag alaposabb, többoldalú és gyakorlatibb legyen.

MI UJSÁG?

Vargha József miniszter az IOK november 26-i közgyűlésén megjelent és beszédet mondott. Rámutatott arra, hogy hozzátartozókkal együtt a magyar kézművesipar lakosságunk mintegy tíz százalékát tartja el. E társadalmi réteg érdekeit minden erővel szolgálunk kell, élet- és munkalehetőségei útjából minden leküzdhető gátat, vagy akadályt el kell tüntetni, mert ez nemcsak a kézművesiparosságnak, hanem az országnak is érdeke. Mindent el fog követni a kézművesiparosság anyagellátásának biztosítására. Elsősorban arra van szükség, hogy a magántőke bekapcsolódjon az építkezésekbe. Bejelentette, hogy a bankszerű fedezettel nem rendelkező kölcsönök hitelkeretét úgy bővíti, hogy az állam a jövőben az egyes városi, községi hitelkeretekhez a közületek által nyújtott kölcsönösszegnek ötszörösét fogja rendelkezésre bocsátani. A kis- és középiparosok részére ingatlanfedezet mellett nyújtható kölcsön tekintetében további könnyítésre törekszik. Végül az iparosok agkori biztosításának kérdésével foglalkozott. A miniszter beszédét az iparosok nagy lelkesedéssel fogadták.

A Magyar Borkereskedők Országos Egyesülete. Dr. Görgey István ny. min. tanácsos, elnök vezetése alatt ülést tartott az igazgatóság, amelyen az elnök beszámolt a földművelésügyi kormányzat elismérő nyilatkozatáról, amely szerint borkereskedelmünk az ideai szüret alkalmával gazdasági hivatásának magaslatán állott és intenzív bevásárlási tevékenységgel kapcsolódott be az ideai szüretbe. Beszámolt a két kiviteli szindikátus egyesüléséről, rámutatván arra, hogy az egyesült

Aki Soltvadkerten bort vásárol, annak érdemes a határos Pirtói Szőlőkre átfáradni, ahol 180 hl prima minőségű szemelt rizling bor eladó. Előzetes értesítésnél kocsit küldünk. T.ÖRÖK szőlő-, borgazdaság.

kiviteli szindikátus élén a Magyar Borkereskedők Országos Egyesületének vezetősége áll, amely már egymagában véve is biztosíték arra, hogy a két szerv a borértékesítés terén egymással teljes harmóniában fog működni. Ezután főtitkár tett jelentést azokról a panaszokról, amelyek egyes vidéki hatóságok ellen az ideai szürettel kapcsolatban felmerültek. Eszerint évtizedes szokásokkal szemben korlátozni igyekeztek egyes bortermelő helyeken a bizományosoknak és ügynököknek a borok malligandozása, átvétele, kisebb tételek egybegyűjtése, vételárának kifizetése stb. terén kifejtett tevékenységét. Hosszas vita után, amelyben Graf Ferenc és Popper Zsigmond alelnökök, Dietz Miksa, Elek Artúr, Mach Gusztáv, Miklós Tibor vettek részt, Kullmann László keresk. főtanácsos, a MASZOBisz igazgatója kijelentette, hogy a kérdés igazságos és országos hatályú rendezéséhez fűződő borgazdasági érdekekre való tekintettel e panaszok orvoslása érdekében a földművelésügyi minisztériumban el fog járni. A Budapesti Áru- és Értéktőzsde, valamint a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kezdeményezése alapján az igazgatóság revízió tárgyává fogja tenni a borüzleti szokásokat és evégből bizottságot küldött ki. Annak érdekében, hogy a pénzügyi hatóságok a jövőben a borkészleteknek fogyasztási adó szempontjából való felvételénél egyöntetűen járjanak

Borpalota Részvénytársaság
Budapest, VI., Király-utca 26. szám
Telefon II-40-44, II-84-64
Ajánlja hordós és palackos borait

el, az egyesület kikérte az Ampelológiai Intézetnek a szakvéleményét a szállítási, kezelési és természetes apadási veszteség százalékos alakulására nézve s ezen szakvéleményt az ország összes pénzügyigazgatóságának megküldötte.

A kávésök az idén nem adnak újévi ajándékot. A Budapesti Kávésök Ipartestülete Mészáros Győző elnöklete alatt most megtartott előjárósági ülésén elhatározta, hogy az idén nem adnak a fővárosi kávésök vendégeiknek újévi ajándékot. Egyben elhatározták, hogy azok árát a nagy nyomorra való tekintettel jótékony célokra ajánlják fel.

Felvidéki fürdőtelep
nagy szállóval, fele része társnak eladó.

„Agilis társ 70.000“ jelige alatt a kiadóban.

A budafoki szőlészeti és borászati szakiskola december 9-étől kezdődőleg hét hétig tartó borkezelési tanfolyamot tart. A tanfolyam keretében elméleti és bemutató előadásokon tüzetesen ismertetik a borkezelési eljárásokat, a korszerű pincegazdasági gépeket és eszközöket, valamint a hordók és pincék kezelését és karbantartását. A tanfolyam teljes egészében felöleli a vendéglős mestervizsga borászati anyagát is. A 9-én, délután 3 órakor kezdődő tanfolyam előadásai délutánonként 3 órától 7 óráig tartanak. Részvételi díj 15 pengő. A tanfolyamra írásban vagy személyesen a tanfolyam igazgatóságánál (M. kir. Szőlészeti és Borászati Szakiskola, Budafo, Apponyi u. 68. Telefon: 269-692.) lehet jelentkezni.

Gundel Károly díszereje az Amerikában angol nyelven, dr. Tábori Pál szerkesztésében megjelent „The Real Hungary“ az igazi Magyarország című könyvben. A mű külön fejezetekben foglalkozik a legelső helyen kormányzóinkkal, majd a parlamenttel, művészettel, irodalommal és minden egyéb fontos magyar intézménnyel. Foglalkozik Gundel Károly két vendéglőjével és kiemeli, hogy a magyar szakácsművészetről két könyvet írt. Mint a legkiválóbb szállodást jellemzi Gundelt. Külön fejezetben ismerteti a könyv a Balatont és megemlékezik a magyar különleges ételekről.

Egy nagy vidéki gyártelep

VENDEGLŐJE
BÉRBEADÓ

A vendéglőhöz trafik és fűszerüzlet is tartozik. Csak oly keresztény egyének ajánlatai vehetők figyelembe, akik megfelelő tőkével rendelkeznek és fővárosi éttermi színvonalat elérő konyha fenntartását garantálni tudják. Ajánlatok az eddigi működés, személyleírás és referenciák megjelölésével „BIZTOS MEGÉLHETÉS“ jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

TÖRLEY
TALISMAN CASINO RÉSERVÉ

Kis embert védő politika

az, ha a bor árát megfelelő szinten tartjuk. Mondotta legutóbb Tapolcán a földművelésügyi miniszter úr. Ugyanis a szőlőtermelés több munkásnak ad kenyeret, mint a gyár-
ipar. 400.000 kat. hold szőlő van Magyarországon. Ennek 85 százaléka kisemberek kezén.

Továbbá kijelentette, hogy a kereskedelem is bekapcsolódott az intervenciós vásárlásokba. Mindig szem előtt kell tartani, hogy a kereskedelem nem öncél, hanem az egész társadalom érdekében kell hogy dolgozzon. A borkereskedőknek is kötelességük, hogy segítségére siessenek a gazdatársadalomnak és kötelességük a borvásárlásokban résztvenni.

Örömmel állapította meg, hogy ezen a téren kívánnivalót nem lehetett hallani. Ha a kereskedő nem akar bekapcsolódni a vásárlásokba, kiadatott egy tündelet, hogy azokat a hordókat, amelyek üresen állnak, a kormány igénybeveheti az állami intervenció részére. Tehát a kereskedő érdeke, hogy bekapcsolódjon a munkába és minél több bort vásároljon.

A bor értékesítésének kérdése épp úgy a szívén fekszik, mint a mezőgazdaság minden kérdése és most, mikor népi politikát követünk, azokat kell biztos alapokra fektetnünk, amelyek a magyarok millióinak adnak kenyeret.

Fűszerkereskedők Országos Egyesülete gyászjelentést adott ki: Mélységes fájdalommal jelentjük, hogy Egyesületünk évtizedeken át volt hűséges tagja, Feldmann Lajosné, a Pick J. csemegeüzlet megalapítója és fáradhatatlan munkatársa, a szakma kiváló reprezentánsa november 28-án meghalt. Nagy részvétellel temették el.

A borpiacon a kisebb kínálat és a jobbminőségű borok iránt mutatkozó nagyobb kereslet mellett az árak tovább szilárdultak. Különösen a jobbminőségű vörösborokban van fokozottabb kereslet. Kommerzborok iránt jelenleg kisebb érdeklődés mutatkozik. Borkivitelünk zavartalanul folyik, bár svájci viszonylatban némi visszaesés tapasztalható. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a tapolcai és balatonfüredvidéki borkermelők helyzetének javítása érdekében Tapolcán december 12. és 13-án *borvásárt* rendez. A kereskedelemügyi minisztérium a tapolcai borvásárra utazók részére 50 százalékos mentdíjkezdvezményt engedélyezett és 50 százalékos fuvardíjkezdvezményt adott a borvásáron eladásra kerülő borok elszállítására is.

200 vagon almát vásárol fel a Hangya. A földművelésügyi minisztérium az idei nagy télialma-termés jó értékesítésének előmozdítása céljából megbízást adott a Hangyának újabb 100 vagon, tehát a folyó idényben összesen 200 vagon télialma felvásárlására. A Hangya főleg a Kárpát-alján eszközli vásárlásait, de közbelép egyes más helyeken is, ahol az árak indokolatlan alakulása következtében a termelői érdekek védelmére erre szükség mutatkozik.

A téli szalámi gyári árát kg-kint további intézkedésig 4-50—4-65 pengőben állapította meg. Az árak az eddigi szokásos eladási feltételek mellett értendők. A kereskedők az újabban engedélyezett és a felemelt áron beszerzett áru után csak 50 fillérral számíthatnak fel többet, vagyis amennyivel a gyári, azaz beszerzési ár emelkedett.

A balatonfüredi iparos gyógyházban minden iparos vagy hozzátartozója 10 napra 30 pengőért üdülhet. A gyógyház 1 vagy 2 ágyas szobákkal, központi fűtéssel, hideg-meleg vízzel modernül van berendezve. A szénsavas fürdők használati díja 1 pengő. A kérelmeket az illetékes ipartestület útján kell az IPOK-hoz juttatni. Iparosok! Éljetek a kedvező alkalommal és jelentkeztek mihamarabb!

Hauer Rezső cukrász

Budapest, VIII., Rákóczi út 49. szám

Telefonszám: József 1—425—04

Az élelmiszerárúsítás rendszere és a hamisítások.

Összeállította és magyarázatokkal ellátta: *Tusnádi Élthes Gyula dr.* egyetemi m. tanár, a Kihágási Tanács büntetőbírája. Ára famentes papíron, vászonkötésben 12 pengő és a postaköltség. Megrendelhető a szerzőnél: Budapest, XI. kerület, Fadrusz-utca 4., IV. 2.

A világ sörtermelése az utóbbi évtizedben óriási emelkedést mutat. 1929-ben a világtermelés még 182,600.000 hl volt s ez a mennyiség 1932-ben ugyan 135 millió hl-re csökkent le, de azóta a növekedés annál hatalmasabb arányokban bontakozott ki s 1938 végéig mintegy 50 millió hektoliterrel múlta felül a 10 év előtti mennyiséget. Legnagyobb emelkedés a sörgyártás terén Amerikában, az Egyesült Államokban volt. Észak-Amerika sörfogyasztása az utolsó évtized alatt huszonötszörösére nőtt.

Felhívjuk figyelmet

az újonnan forgalomba került kitűnő és olesó hurkatöltelék anyagra, a

„BURIS”-ra

A „BURIS” a hentesiparban töltelék készítéséhez nagyszerűen bevált. Nemcsak pótolja a rizst, hanem jobb ízű. Jól dagad, tetszés szerint fűszerezhető, mivel nem fő széjjel, sima és egyenletes vágást biztosít. Töltött paprikába és töltött káposztába nyugodtan ajánlható!

„BURIS”

igen gazdaságos, jóízű, egészséges és olesó, elsősorú havi termék.

Külföldi rizs helyett használjunk mindenhez magyar „BURIS”-t.

Gyártja:

István-malom, Debrecen.

Kapható: fűszer- és terménykereskedőknél

Budapesti képviselő:

Molnár és Kozma

IX., Ráday-utca 3. sz.

Telefon: 384—318.

Az iparosság időszerű kérdéseiről tartott nagy sikerű előadást vitéz Füredy Lajos főtitkár-szerkesztő a Magyar Élet Pártja józsefvárosi szervezetében. Előadásában rámutatott arra, hogy a kézműves- és kisipar a gyáripar termelése mellett megtalálhatja a maga boldogulását. Számszerű és statisztikai adatokkal igazolta, hogy ez a társadalmi réteg milyen jelentős mértékben vesz részt a nemzeti termelésben és a közterhek viselésében. Éppen ezért minden tekintetben indokolt, hogy a kormányzat biztosítsa az iparosság munkával, anyaggal és termelési hitellel való ellátását. A nagy tetszéssel fogadott előadásért Katona János főv. biz. tag, ügyvezető elnök és Korányi Károly mondtak köszönetet.

Haszonbérbeadási hirdetemény.

SÁSD (Baranya megye) község előljáróság a községi nagyvendéglőt a hozzátartozó 3 szállodai szobával együtt 1940 január hó 1-én kezdődő egymásutáni hat évre a községháza tanácstermében 1939 december hó 10. napján délelőtt 3/4 12 órakor tartandó nyilvános szóbeli árverésen

haszonbérbe adja.

Kikiáltási ár 2000 pengő, mely összegben alól a bérlemény ki nem adható. Bánatpénz 400 pengő.

Pályázni szándékozók legújabb keletű erkölcsi és vagyoni bizonyítványt az árverés előtt bemutatni tartoznak.

Érdeklődőknek felvilágosítással a körjegyzői iroda szolgál.

Községi Előljáróság, Sásd.

A LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

Ha 1940 január 1-től már most előfizet, december havában díjtalanul küldjük lapunkat.

UJ IDŐK

Szerkeszti: *Herczeg Ferenc.*

A magyar úri családok képes irodalmi hetilapja
Monumentális ajándéka
huszonnégykötetes, teljes, modern, magyar

NAGYLEXIKON.

Minden negyedévi előfizetési díj beérkezésekor díjtalanul és postadíjmentesen elküldjük az *Uj Idők Lexikona* egy hatalmas kötetét.

Ha negyedévi 6-40 pengővel már most előfizet
1. december havában díjtalanul kapja az *Uj Időket*,
a díszes karácsonyi számmal együtt.

2. azonnal elküldjük az *Uj Idők Lexikona* értékes kötetét
Hymódon az *Uj Idők* a legolcsóbb karácsonyi ajándék
itt levágandó

Az *Uj Idők* kiadóhivatalának, Bpest, VI., Andrássy-út 16.
Előfizetek az *Uj Időkre* 1940. évi január 1-től

*negyedévre 6-40 pengővel. Igényt tartok díjtalanul
**télvére 12-50 pengővel.

1. december havában az *Uj Időkre*,

2. az *Uj Idők Lexikona* ^{egy}/_{két} kötetére.

Az összeg beküldésére befizetési lapot kérek.

*A nem kívánt Aláírás .....
törlendő. Foglalkozás .....
Pontos lakcím .....

A kocsmárosipar képesítéshez kötése. A Felvidéki Magyar Keresztény Munkások Szövetsége, illetve e szövetség vendégipari szakcsoportja, valamint a felvidéki vendéglősök szakszerveletének Kassán együttes ülést tartott s ezen elhatározták, hogy a Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kocsmárosok Országos Szövetségével együttesen küldöttsegileg eljárjanak a kereskedelemügyi miniszternél, hogy a kocsmárosipar képesítéshez kötésére vonatkozó rendelkezést mielőbb léptesse életbe.

Búzavirág-vásár az anyák javára.

Nagybányai vitéz Horthy Miklósné Főméltóságú Asszony fővédnöksége alatt működő Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága, mint minden évben, az idén is búzavirág-vásárt rendez a sokgyermekes családok javára. A Bizottság a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kötelékébe tartozó valamennyi egyesület és testület tagjainak segítségével hozza forgalomba a búzavirágokat és búzavirág-bélyegeket. A karácsonyi és újévi csomagokon ebben az évben is ki fognak viritani a szeretet búzavirágai és a megértő áldozatkészség búzavirág-bélyegei. A fővárosi kereskedők kirakataiban és iparosműhelyekben meg fognak jelenni az emberszeretnek és a jóságának 10 filléres búzavirágai. Fogadjuk őket szívesen.

Mestervizsga-előkészítő tanfolyam. Az Ipartestületek Országos Központja december 4-i kezdettel 10 előadói és számos kérdezői órából álló ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamot rendez. A tanfolyamokon szakelőadók ismertetik, illetőleg foglalják össze a mestervizsgálatokkal kapcsolatos általános és részletes ipari közigazgatási, társadalombiztosítási, adózási, gazdasági kérdéseket, a munkaidőre, munkabérré, a fizetési szabadságra stb., stb. vonatkozó rendelkezéseket. A szállodás és vendéglős mestervizsgára készülők részére külön délután 4 órától 6 óráig tartó tanfolyamot rendeznek. A tanfolyam részvételi díja 3 pengő. Jelentkezési ípartestületünkénél (IX., Lónyay-utca 22. Telefon: 381-152) és az ípartestületek Országos Központjában (VII., Erzsébet körút 9—11. Telefon: 146-327), esetleg az első előadási napon, az óra megkezdése előtt lehet.

A munkások és alkalmazottak munkaviszonyát ellenőrző bizottság, amelynek hatásköre a törvény értelmében kiterjed az iparban, kereskedelemben, bányászatban és kohászatban foglalkoztatott munkásokra és alkalmazottakra, dr. Felkay Ferenc tanácsnok elnöklésével ülést tartott, amelyen tárgyalta azokat a panaszokat, amelyeket az alkalmazottak részben a munkaidőre, részben pedig a munkabérekre vonatkozó rendelkezések be nem tartása miatt terjesztettek elő. Az elnök ezután bejelentette, hogy lépéseket fog tenni oly irányban, hogy a bizottság hatásköre kiszélesítessék és pedig azért, hogy a bizottságnak módjában legyen a legkisebb munkabérekre, a munkaidőre és a fizetési szabadságra vonatkozó rendelkezéseknek betartását a helyszínen ellenőrizni. Felhatalmazást fog kérni arra nézve is, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok és telepek helyszíni vizsgálata alkalmával a bizottság a munkások és egyéb alkalmazottak fizetésére vonatkozó bérjegyzékeket és könyveket megtekinthesse. Intézkedés történt arra vonatkozólag — jelentette be dr. Felkay Ferenc elnök —, hogy azokban az esetekben, amelyekben a kihágás elkövetése látszik fennforogni, a rendőri büntetőbíróságok soronkívüli hozzanak határozatot és hogy az ilyen módon kiszabott büntetések mérve arányban álljon az elkövetett vétséggel és a bírság végrehajtása is soron kívül történjék.

A Nemzeti Munkaközpont szakmaközi értekezletet tartott a vendéglátóipari munkások helyzetének rendezésére. Az értekezleten képviseltette magát a Kávésipartestület, a Főpincérek Egyesülete, Portásegység és a Nemzetközi Genfi Szövetség. Nánássy Pál ügyvezető adta elő a rendezésre vonatkozó kidolgozott tervezetet. Legelőször is a százalékos-elosztást kívánják megváltoztatni. A százalék-bevételből egyformán akarják részesíteni a pincérek, beleértve a főpincért is. Be akarják vezetni a szolgálati idő arányában történő részesedést, amely esetben minden hat évi szolgálati idővel arányosan emelkednek a pincérek részesedési kulcsa. Egypincér-rendszerrel a pincér munkaterületén beszédett százalék természetesen az illető felszolgálót illeti, de ha borász van, a százalék egyharmada a borászáé legyen. A kaució kérdését is szabályozni kívánják. Egy napi átlagos munkateljesítményt 100 pengőre becsülnék, tehát ennyi lenne a jogosan kívánt biztosíték a pincér, által elérhető bevétel biztosítására. Ezt az összeget a vállalkozó, köteles lenne a postatakarékpénztárban letétbe helyezni. Szeretnék bevezetni az egységes pincérruhát minden üzemben. Mosható fehér kabát, csukott nyakú gallér, fekete nyakkendő és fekete nadrág lenne a pincér-, egyenruha. Meg akarják szüntetni az ügynöki munkaközvetítést is. Felvetették a vendéglátóipari munkakamara létesítésének tervét. Csak a munkakamara helyezhessen el a jövőben vendégipari munkást szakmabeli üzemekbe.

Nagy a sertésfelhozatal. A budapesti sertésvásárra valóban nagymennyiségű sertés érkezik. Ehhez azonban hozzá kell tennünk azt is, hogy a felhozatal minősége tekintetében sok a kívánnivaló. A hizláló gazdák elsősorban kivitelre dolgoznak és a belföldre a félig kész sertéseket hozzák

piacra. Ezekből elsősorban csak húst lehet előállítani. A jelenlegi kisebb hús fogyasztás mellett az értékesítés nehezebb és a felhalmozódott hús nyomja a piacot. Az intervenciós vásárlások némiképpen javították a helyzetet s további javulásra lehet számítani a szalámikészítés ütemének gyorsulásával. A belföldi zsír- és szalonna áremelésével nem lehet foglalkozni, mert ezt sem a piaci helyzet, sem termelési körülmények nem teszik lehetővé.

A burgonya szedése országszerte befejezéshez közeledik. Különböző vidékekről beérkezett jelentések szerint az őszi és a téli burgonyafajták kielégítő termést adtak úgy, hogy az ország egész tekintélyes burgonyafelesleggel rendelkezik, melyet Olaszországban és Svájcban fogunk túlnyomórészt értékesíteni. Mindkét ország felé a szállítás megkezdődött és az előjelek szerint rövid időn belül legalább 6000 vagon burgonyát helyezünk el az említett két államban.

Magyar gépekkel szerelik fel az egyiptomi új szeszyárakat. Egyiptom, amely hosszú esztendőket óta egyre növekvő érdeklődést tanúsít a magyar ipari gyártmányok iránt, ajánlatot kért több mezőgazdasági ipari gyárüzem felszerelésének szállítására. A sokmillió pengő kivitel ellenében Egyiptom nyersanyagokat hajlandó szállítani Magyarországra számára. Elsősorban szeszyárak és műtrágyagyárak berendezéséhez szükséges gépeket kell Egyiptomba szállítani.

M. kir. rendőrség hatvani kapitánysága.

161/1938. kih. szám.

Ítéletkivonat.

A hatvani m. kir. rendőrkapitányság rbbírja **Wetzler Adolfné** hatvani kocsmáros azért, mert zacharinnal édesített bort hozott forgalomba, 5 napi elzárásra átváltoztatható 50 pengő pénzbüntetésre, **Csesznok András** visontai földművest azért, mert zacharinnal édesített bort állított elő forgalombahozatalra 10 napi elzárásra, átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Kötelezte mindkét terheltet az eljárási költségek megfizetésére és az ítélet kivonatának a közzétételére.

Hatvan, 1939. évi november hó 27-én.

Lehotay Barna s. k.
m. kir. rendőrfogalmazó, rbbíró.

A békési járás főszolgabírájától.

1939. kih. 1689. sz.

ITÉLET

Juhos Mihályné, 32 éves, ref. vallású, férjes, köröstarcsai születésű, italmérő foglalkozású köröstarcsai lakost bűnösnek mondom ki az 1936. V. t.-c. 9. és 20. §-ába ütköző kihágásban, melyet azzal követett el, hogy Köröstarcsán 1939 június 27-én megtartott borvizsgálat során megmintázott bor 25%-kal vizezettnek találtatott s a hordó és kimérő kancsó a kötelező jelöléssel ellátva nem volt és ezért őt a hiv. t.-c. 1. p. és 52. § 3. pontja alapján 20 pengő pénzbüntetésre ítélem azzal, hogy a kiszabott pénzbüntetés behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra lesz átváltoztatva.

A felmerült eljárási költségeket a 70.000/1936. F. M. rend. 68. §-a alapján a borvizsgáló bizottság javára 40 pengőben a 67. § alapján a F. M. tárca javára 20 pengőben (állami ellenőrzési díj) állapítom meg s azoknak 15 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett megfizetésére a Rbsz. 213. §-ának 1. bekezdése alapján terheltet kötelezem.

Békés, 1939. évi október hó 18.

Dr. Lázár Géza s. k.
tb. főszolgabíró.

A kivonatos másolat hitelül:

Boldizsár T.
kih. iktató.

Felkérjük igen t. Előfizetőinket, hogy az előfizetési díjakat lapunk kiadóhivatalába beküldeni szíveskedjenek.

Főszerkesztő:

DR. KISS ISTVÁN.

Felelős szerkesztő, kiadó és laptulajdonos

Dr. KISS ISTVÁNNÉ.

Lapunkban hirdetni:

biztos siker!

Szent István Portersör

a Polgári Serfőzde
páratlan

sörkülönlegessége

